

Republika Hrvatska
Centar sudske prakse
i
Odjel za praćenje i proučavanje sudske prakse

ZBIRKA SENTENCI
s nomenklaturom prava

2

2023.

Sadržaj

Kazala	XXIII
ABECEDNO STVARNO KAZALO	XXV
GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO	XXV
ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO	XXIX
GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO	XXIX
ABECEDNO STVARNO KAZALO	XXXIX
KAZNENO PRAVO	XXXIX
ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO	XLI
KAZNENO PRAVO	XLI
Sentence	XLIII
<u>0 > Stvarno pravo</u>	<u>10</u>
STVARNO PRAVO > POSJED > ZAŠTITA POSJEDA > SUDSKA ZAŠTITA	10
STVARNO PRAVO > PRAVO VLASNIŠTVA > OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA > VLASNIŠTVO POSEBNOG DIJELA ZGRADE (ETAŽNO VLASNIŠTVO) > IZVRŠAVANJE OVLAŠTI GLEDE CIJELE NEKRETNINE > TROŠKOVI CIJELE NEKRETNINE	11
<u>1 > Obvezno pravo</u>	<u>12</u>
OBVEZNO PRAVO > VRSTE OBVEZA > NOVČANE OBVEZE	12
OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZA > ZASTARA > VRIJEME POTREBNO ZA ZASTARU > POVREMENE TRAŽBINE	13
OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZA > ZASTARA > PREKID ZASTARE... ..	15
OBVEZNO PRAVO > UGOVORNI OBVEZNI ODNOSI > ZASTUPANJE > PUNOMOĆ > OPSEG OVLAŠTENJA	16
OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O UPORABI I KORIŠTENJU STVARI > UGOVOR O NAJMU > POJAM > PRAVA I OBVEZE NAJMODAVCA.....	17
OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O BANKARSKOM POSLOVANJU > UGOVOR O KREDITU >UGOVOR O POTROŠAČKOM KREDITU > OSTALO	18
OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE > OSTALE IZVANUGOVORNE OBVEZE > STJECANJE BEZ OSNOVE > KAD SE NE MOŽE TRAŽITI VRAĆANJE	20
<u>2 > Trgovačko pravo, ugovori i pravo društva, nepošteno tržišno natjecanje, zaštita potrošača</u>	<u>21</u>
TRGOVAČKO PRAVO, UGOVORI I PRAVO DRUŠTVA, NEPOŠTENO TRŽIŠNO NATJECANJE, ZAŠTITA POTROŠAČA > ZAŠTITA POTROŠAČA > PRODAJA PROIZVODA I PRUŽANJE USLUGA > UGOVORI > NEPOŠTENE ODREDBE U POTROŠAČKIM UGOVORIMA	21
TRGOVAČKO PRAVO, UGOVORI I PRAVO DRUŠTVA, NEPOŠTENO TRŽIŠNO NATJECANJE, ZAŠTITA POTROŠAČA > OSTALO.....	23
<u>4 > Obiteljsko pravo i nasljedno pravo</u>	<u>24</u>
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > SADRŽAJ RODITELJSKE SKRBI.....	24
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE >	

ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > SADRŽAJ RODITELJSKE SKRBI.....	25
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ZAŠTITA PRAVA I DOBROBITI DJETETA > OSTALO	26
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA	28
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA	29
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA > STRANKE .	29
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > OPĆENITO > STRANKE	30
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODGOVORNOST NASLJEDNIKA ZA DUGOVE OSTAVITELJEVE	31
OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > OSTAVINSKA RASPRAVA > ODREĐIVANJE PREKIDA.....	32
<u>5 > Radno pravo.....</u>	<u>33</u>
RADNO PRAVO > NAKNADA ŠTETE > ODGOVORNOST POSLODAVCA ZA ŠTETU UZROKOVANU RADNIKU.....	33
<u>7 > Kazneno pravo i kazneni postupak, prekršajno pravo, prekršajni postupak i prekršaji.....</u>	<u>35</u>
KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK >KAZNENO PRAVO > KAZNE I KAŽNJAVANJE > UVJETNA OSUDA.....	35
KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENO PRAVO > POSEBNI DIO > OSTALA KAZNENA DJELA	36
KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > OSNOVE ZBOG KOJIH SE PRESUDA MOŽE POBIJATI > BITNE POVREDE ODREĐABA KAZNENOG POSTUPKA > APSOLUTNO BITNE POVREDE.....	37
<u>8 > Građansko procesno pravo.....</u>	<u>38</u>
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVI > NADLEŽNOST SUDOVA > STVARNA NADLEŽNOST > STVARNA NADLEŽNOST TRGOVAČKIH SUDOVA	38
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVI > NADLEŽNOST SUDOVA > MJESNA NADLEŽNOST > POSEBNA MJESNA NADLEŽNOST > MJESNA NADLEŽNOST ZA POJEDINE VRSTE SPOROVA > NADLEŽNOST U SPOROVIMA IZ RADNIH ODNOSA.....	39
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > STRANKE > SUPARNIČARI > JEDINSTVENI.....	41
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > STRANKE > PROMJENA STRANAKA U PARNICI	42

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU.....	43
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU.....	44
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA	45
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA	46
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA	47
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > VRSTE TUŽBI > STUPNJEVITA TUŽBA	48
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > DOKAZI I IZVOĐENJE DOKAZA > PREDMET DOKAZIVANJA > ČINJENICE KOJE SE NE DOKAZUJU > VAŽNE ČINJENICE	49
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > DOKAZI I IZVOĐENJE DOKAZA > VRSTE DOKAZA > VJEŠTACI.....	50
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > REDOVNI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRESUDE > POSTUPAK PO ŽALBI > POSTUPAK KOD DRUGOSTUPANJSKOG SUDA > ODLUKE DRUGOSTUPANJSKOG SUDA O ŽALBI > ODBACIVANJE ŽALBE KAO NEPRAVOVREMENE, NEPOTPUNE ILI NEDOPUŠTENE.....	53
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI > PONA VLJANJE POSTUPKA > POSTUPAK PO PRIJEDLOGU ZA PONA VLJANJE > ODLUKE O PRIJEDLOGU ZA PONA VLJANJE POSTUPKA	54
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > IZVANPARNIČNI POSTUPAK > POJEDINI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > POJEDINI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > PRIZNANJE I OVRHA STRANIH SUDSKIH ODLUKA > PRIZNANJE I OVRHA STRANOG PRAVORIJEKA > RAZLOZI ZA ODBIJANJE PRIZNANJA I OVRHE.....	55
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA.....	56
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > PREDUJMLJIVANJE	57
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA .	58
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA .	59
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA	60
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE	

> RJEŠENJE > KOJIM SE PRIJEDLOG ZA OVRHU ODBACUJE > O OVRSI > SADRŽAJ > OPĆENITO	62
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PRAVNI LIJEKOVI STRANAKA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE > ŽALBA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > UPUĆIVANJE NA PARNICU U POVODU ŽALBE.....	63
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PRIGOVOR TREĆE OSOBE.....	64
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PROTUOVRHA >> ROK ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA PROTUOVRHU...	65
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > OBUSTAVA OVRHE.....	67
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > OBUSTAVA OVRHE.....	68
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > DOVRŠETAK OVRHE.....	69
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > IZUZIMANJE OD OVRHE.....	70
OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OVRŠNE RADNJE > PRODAJA NEKRETNINE > POLAGANJE KUPOVNINE > DOSUDA	72
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA POKRETNINAMA > PLJENIDBA I PROCJENA POKRETNINA	74
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA POKRETNINAMA > PLJENIDBA I PROCJENA POKRETNINA > POSTUPAK PLJENIDBE.....	75
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > POSTUPANJE U POVODU PRIJEDLOGA	76
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > POSTUPANJE U POVODU PRIJEDLOGA > POSTUPANJE JAVNOG BILJEŽNIKA	77
GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > IZVANSUDSKA OVRHA.....	78

Kazala

ABECEDNO STVARNO KAZALO

GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO

I

IZVANPARNIČNI POSTUPAK

- priznanje strane sudske odluke, oduzeta poslovna sposobnost -40

N

NADLEŽNOST

- stvarna nadležnost trgovačkih sudova, pravne osobe - 25
- spor između radnika i poslodavca radi utvrđenja nezakonitosti otkaza ugovora o radu, sporazum - 26

NAJAM

- izmjena visine najamnine - 7

NASLJEDNO PRAVO

- odgovornost nasljednik koji se odrekao nasljedstva - 19
- određivanje prekida na ostavinskoj raspravi, sunasljednička smrt - 20

NOVČANE OBVEZE

- javna usluga skupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada - 3

O

OBITELJSKO PRAVO

- samostalno ostvarivanje roditeljske skrbi - 12
- određivanje privremenoj mjeri radi zaštite djetetove dobrobiti - 13
- odnos između bake i djeda i njihovih unuka - 14
- plaćanje uzdržavanja, žrtva obiteljskog nasilja - 15
- rokovi kod utvrđenja očinstva - 16
- stranke u postupku radi utvrđivanja ili osporavanja majčinstva ili očinstva - 17
- stranke u izvanparničnom postupku radi utvrđenja postojanja izvanbračne zajednice - 18

OVRŠNI POSTUPAK

- troškovi postupka, obustava, neuspjeh ovrhovoditelja - 41

- trošak izvansudske ovrhe, sastav podneska Poreznoj upravi - 43
- naknada predujmljena za osnovu za plaćanje - 42
- troškovi postupka, naknadna promjena vlasništva nekretnine - 44
- ovršna isprava, nema izvornik ni ovjereni prijepis - 34
- stavljanje izvan snage pravomoćnog rješenja o ovrsi - 46
- postupak radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, obustava ovrhe - 47
- pravo treće osobe koje sprječava ovrhu - 48
- protuovrha, objektivni rok - 49
- posebni uvjeti za određivanje ovrhe na nekretnini, obustava ovrhe - 50
- obustava ovrhe, javno dobro - 51
- subjektivna preinaka na strani predlagatelja osiguranja - 52
- nevraćanje kredita, pravo na dom - 53
- stavljanje izvan snage rješenja kojim je nekretnina dosuđena kupcu - 55
- uskrata sudjelovanja na dražbi - 54
- pristupanje na ponovno zakazanu pljenidbu, obustava postupka - 56
- pljenidba, pravomoćnost rješenja o ovrsi na pokretninama - 57
- obveze iz vjerodostojne isprave, obrt prestao postojati - 58
- javni bilježnik, pozivanje ovrhovoditelja na plaćanje - 59
- obustava izravne naplate - 60

P

PARNIČNI POSTUPAK

- nagrada vještaku - 36
- oduzimanje mogućnosti raspravljanja pred sudom, nasljednička izjava - 37
- odbacivanje žalbe, pravni interes - 38
- dopušteno ponavljanje postupka, žalba - 39
- sadržaj posebne punomoći - 6
- stupnjevita - 34
- odbacivanje tužbe, suparničari - 27
- dopuna tužbe, razvrgnuće suvlasničke zajednice uspostavom etažnog vlasništva, novi tuženik - 28
- oslobađanje, tržišni pravni poslovi - 11
- oslobođen pristojbe, uknjižba prava stvarne služnosti magistralnog plinovoda - 31
- trošak sastava podneska radi ispravka presude - 29
- oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka, trošak vještaka - 30
- naknada troška privremenom zastupniku - 32
- naknada troška sastava žalbe protiv presude privremenom zastupniku - 33
- nagrada za pisano očitovanje vještaka na prigovor stranke - 36

POSJED

- pravo na dom - 1

R

RADNO PRAVO

- odricanje od prava na naknadu štete po osnovi pretrpljene ozljede na radu - 21

S

STJECANJE BEZ OSNOVE

- plaćanje anuiteta po tečaju koji je bio niži od početnog - 9

T

NEPOŠTENE ODREDBE U POTROŠAČKIM UGOVORIMA

- ugovorna odredba o troškovima obrade, naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita - 10

U

UGOVOR O POTROŠAČKOM KREDITU

- zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita - 8

V

VLASNIŠTVO

- troškovi cijele nekretnine - 2

Z

ZASTARA

- usluga isporučene električne energije za potrebe obavljanja službe odvjetništva - 4
- prekid zastare, trenutak podnošenja tužbe - 5

ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO

GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO

(Abecedno zakonsko kazalo jedinstveno je za sva područja prava i složeno je po abecedi prema pravnim propisima koji su primjenjivani u pojedinim odlukama. U kazalu su, pored naziva propisa, redovito označeni samo oni članci, odnosno odredbe koje se spominju u odluci, odnosno pravnom stajalištu. Sve sentence označene su brojevima od 1 do 60. Brojevi koji u ovom kazalu slijede iza članka određenog propisa označavaju redni broj sentence.)

CESTE

- *Zakon o cestama*

(*NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 i 4/23*)

Članak 3. stavak 1. - 51

J

JAVNO BILJEŽNIŠTVO

- *Zakon o javnom bilježništvu*

(*NN 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09, 120/16 i 57/22*)

Članak 54. stavak 1. - 45

Članak 59. stavak 1. - 45

Članak 95.- 45

K

KOMUNALNA DJELATNOST

- *Zakon o održivom gospodarenju otpadom*

(*NN 94/13 i 73/17*)

Članak 33. stavak 1. i 2. - 3

KONVENCIJE

- *Europska konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda*

(*NN – Međunarodni ugovori", broj 18/97, 6/99, 8/99, 14/02 i 1/06*)

Članak 8. - 40

- *Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda – Protokol broj 1.*

(*NN - MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17*)

Članak 3. stavak 1. - 12

Članak 8. – 14

M

MIROVINSKO OSIGURANJE

- *Zakon o mirovinskom osiguranju*

(*NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22*)

Članak 1. točka 1. - 18

Članak 22. stavak 3. - 18

N

NASLJEDNO PRAVO

- *Zakon o nasljeđivanju*

(*NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19*)

Članak 9. - 37

Članak 10. 37

Članak 42. – 37

Članak 70. - 37

Članak 129. - 19

Članak 175. stavak 2. - 20

Članak 133. stavak 3. - 19

Članak 139. - 19

Članak 226. - 37

- *Zakon o najmu stanova*

(*NN 91/96, 48/98 i 66/98*)

Članak 10. stavak 1. 7

Članak 11. stavak 2. - 7

O

OBITELJSKI ODNOSI

- *Obiteljski zakon*

(*NN 103/15 i 98/19*)

Članak 5. - 13

Članak 529. - 13

Članak 531. - 13

Članak 534. stavak 1. - 13

Članak 536. stavak 1. - 13

- *Obiteljski zakon*

(*NN 103/15, 98/19 i 47/20*)

Članak 3. - 18

Članak 5. - 12

Članak 436. - 18

Članak 92. - 12

Članak 100. - 12

Članak 104. stavak 1. - 12
Članak 105. stavak 1. - 12
- Obiteljski zakon
(*NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23*)
Članak 99. stavak 6. - 17
Članak 120. stavak 1. i 4. - 14
Članak 234. stavak 1. i 2. - 40
Članak 295. stavak 1. - 15
Članak 298. stavak 1. i 2. - 15
Članak 358. - 17
Članak 386. - 16
Članak 414. stavak 2. i 3. - 17

OBRT

- Zakon o obrtu
(*NN 143/13, 127/19 i 41/20*)
Članak 2. stavak 1. - 58

OBVEZNI ODNOSI

- Zakon o obveznim odnosima
(*NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99*)
Članak 26. - 7
Članak 67. stavak 2. - 7
- Zakon o obveznim odnosima
(*NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18*)
Članak 315. stavak 2. i 3. - 6
Članak 318. stavak 3. - 6
Članak 1115. - 10
- Zakon o obveznim odnosima
(*NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22*)
Članak 7. - 2
Članak 203. - 21
Članak 206. - 21
Članak 225. - 5, 9
Članak 226. stavak 1. - 4
Članak 230. stavak 2. - 5
Članak 232. stavak 1. - 4
Članak 323. stavak 1. - 9
Članak 1111. stavak 1. - 9
Članak 1115. - 9

ODVJETNIŠTVO

- Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika
(*NN 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22*)
Tbr. 1.1. - 42
Tbr. 7. točka 1. - 31

Tbr. 7. točka 2. - 33
Tbr. 10. točka 2. - 33
Tbr. 11. točka 8. - 43
Tbr. 20. - 43

OVRŠNI POSTUPAK

- *Ovršni zakon*
(*NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05*)

Članak 19. stavak 1. - 41

- *Ovršni zakon*
(*NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08*)

Članak 4. stavak 2. i 7. - 51

Članak 67. stavak 2. - 51

Članak 94. stavak 1. - 54

Članak 1000. - 54

- *Ovršni zakon*
(*NN 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16*)

Članak 80.b stavak 1. - 50

- *Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima*
(*NN 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20*)

Članak 3. stavak 1. - 43

Članak 4. stavak 4. - 43

- *Ovršni zakon*
(*NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17*)

Članak 21. stavak 1. – 31, 46

Članak 22. -53

Članak 41. -53

Članak 32. stavak 3. - 52

Članak 36. stavak 3. - 46

Članak 50. stavak 5. - 31

Članak 51. stavak 2. - 46

Članak 52. – 46

Članak 73. stavak 1. - 52

Članak 77. - 53

Članak 81. - 53

Članak 82. stavak 1. – 53

Članak 290. - 52

- *Ovršni zakon*
(*NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20*)

Članak 9. - 59

Članak 14. stavak 5. - 44

Članak 14. stavak 4. – 43

Članak 21. stavak 1. - 44

Članak 22. - 45

Članak 36. stavak 1. - 45

Članak 278 stavak 1. – 59

Članak 281. – 59

Članak 289. stavak 1. i 2. – 59

- *Ovršni zakon*

(*NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22*)

Članak 5. stavak 3. i 4. - 56

Članak 21. – 58

Članak 21. stavak 1. – 55

Članak 51. - 55

Članak 56. stavak 1. - 47

Članak 59. – 48

Članak 60. stavak 2. – 48

Članak 67. – 48

Članak 62. stavak 1. i 5. - 49

Članak 72. stavak 3. - 60

Članak 73. stavak 1. i 2. – 49

Članak 84. – 55

Članak 95.a-103. – 55

Članak 103. stavak 1.-4. – 55

Članak 105. - 55

Članak 137. stavak 1. i 3. - 56

Članak 174. stavak 1. - 49

Članak 209. - 60

Članak 210. – 60

Članak 281. stavak 4. i 9. - 58

- *Ovršni zakon*

(*NN 112/12, 25/13 i 93/14*)

Članak 137. stavak 1. - 57

Članak 144. stavak 1. i 3. - 57

- *Zakon o izmjenama o dopunama Ovršnog zakona*

(*NN 73/17*)

Članak 44. stavak 1. - 50

- *Zakon o izmjenama o dopunama Ovršnog zakona*

(*NN 131/20*)

Članak 7. - 60

Članak 20. stavak 3. – 60

- *Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima*

(*NN 68/18, 2/20, 46/20,47/20, 83/20 i 131/20*)

Sentenca - 60

PARNIČNI POSTUPAK

- *Zakon o parničnom*

(*NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - odluka USRH, 84/08, 96/08 - odluka USRH, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - odluka USRH, 70/19, 80/22 i 114/22*)

Članak 12. stavak 1. - 35

Članak 34. točka 1. - 25

Članak 34.b točka 1. - 25
Članak 65. - 26
Članak 70. - 26
Članak 83. stavak 5. - 27
Članak 85. stavak 1. - 31
Članak 109. - 28
Članak 109. stavak 1. - 46
Članak 153. stavak 4. - 30
Članak 154. stavak 1. - 41
Članak 155. stavak 1. - 29
Članak 186.b stavak 2. i 3. - 5
Članak 187. stavak 1. i 2. - 47
Članak 192. - 28
Članak 195. - 28
Članak 196. - 28
Članak 201. - 27
Članak 230. stavak 1. - 35
Članak 259. stavak 1. - 36
Članak 260. stavak 7. točka 13. - 36
Članak 342. stavak 1. - 29
Članak 354. stavak 2. točka 6. i 11. – 37
Članak 358. stavak 3. - 38
Članak 367. stavak 1. – 17, 38
Članak 373. stavak 3. - 44
Članak 380. točka 3. – 44, 58
Članak 421. stavak 1. točka 10. - 39
Članak 427. stavak 4. i 5. - 39
Članak 440. - 1
Članak 441. - 1
Članak 502.c – 9, 10

- *Zakon o parničnom postupku*

(*NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19 i 80/22*)

Članak 109. - 34

Članak 186.b – 34

Članak 212. točka 1. – 20

- *Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*

(*NN 143/13 i 98/19*)

Članak 4. stavak 4. - 30

PRAVILNICI

- *Pravilnik o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima*

(*NN 71/18 i 46/22*)

Članak 8. stavak 7. – 42

Članak 14. - 42

Članak 15. - 42

- *Pravilnik o naknadama za potrošačke kredite*

(*NN 15/14*)

Sentence – 8, 10

*- Pravilnik o stalnim sudskim vještacima
(NN 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19)*

Članak 24. stavak 1., 2. i 4. - 36

Članak 25. - 36

*- Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika
(NN 5/14, 75/14, 5/15, 28/16 i 103/15)*

Sentenca - 33

S

STAMBENI ODNOSI

*- Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju
(NN 101/17) – 8, 10*

STEČAJ POTROŠAČA

*- Zakon o stečaju potrošača
(NN 100/15, 67/18 i 36/22)*

Članak 2. stavak 1. - 11

Članak 4. stavak 2. - 11

SUDSKE PRISTOJBE

*- Zakon o sudskim pristojbama
(NN 118/18 i 51/23)*

Članak 11. stavak 1. točka 1. i 2. -32

Članak 16. stavak 1. točka 2. – 32

SUKOB ZAKONA

*- Zakon o međunarodnom privatnom pravu
(NN 101/17)*

Članak 71. - 40

T

TOPLINSKA ENERGIJA

*- Zakon o tržištu toplinske energije
(NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18 i 86/19)*

Članak 3. stavak 2. točka 14. - 2

Članak 11. stavak 5. - 2

Članak 45. stavak 1. - 2

*Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju
(NN 94/14, 27/15 i 124/15)*

Članak 2. stavak 2. točka 3. – 2

U

USTAVNO PRAVO

- *Ustav RH*
(NN 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14)

Članak 35. – 40

- *Zakon o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.*
(NN 105/04)

Sentenca - 37

V

VLASNIŠTVO I DRUGA STVARNA PRAVA

- *Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*
(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17)

Članak 21. -1

Članak 22. - 1

Z

ZAŠTITA POTROŠAČA

- *Zakon o zaštiti potrošača*
(NN 41/14, 110/15 i 14/19)

Članak 106. stavak 1. - 9

Članak 118. - 9

- *Zakon o zaštiti potrošača*
(NN 19/22)

Članak 126. - 9

- *Zakon o zaštiti potrošača*
(NN 41/14 i 110/15)

Članak 81. stavak 1. i 4. -8

Članak 87. stavak 1. - 8

- *Zakon o zaštiti potrošača*
(NN 79/07, 125/07 75/09 79/09 89/09 133/09, 78/12, 58/13 i 41/14)

Članak 81. - 5

Članak 84. - 5

Članak 85. - 5

Članak 86. - 5

Članak 87. - 5

- *Zakon o zaštiti potrošača*
(NN 96/03)

Članak 81. stavak 1. - 10

Članak 84. stavak 1. - 10

Članak 87. stavak 1. - 10

Zakon o zaštiti potrošača
(NN 125/07, 79/09 i 89/09)

Članak 96. stavak 1. - 10

ZEMLJIŠNE KNJIGE

- *Zakon o zemljišnim knjigama*

Članak 53. stavak 2. alineja 2. – 6

- *Zakon o zemljišnim knjigama*

(NN 63/19 i 128/22)

Članak 205. - 25

ABECEDNO STVARNO KAZALO

KAZNENO PRAVO

B

*BITNA POVREDA ODREDABA KAZNENOG POSTUPKA, NEMA
RAZLOGA O ODLUČNIM ČINJENICAMA*

I

ISKLJUČENJE PROTUPRAVNOSTI

R

RAD ZA OPĆE DOBRO

S

SVRHA KAŽNJAVANJA

U

UVJETNA OSUDA

UVREDA

ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO

KAZNENO PRAVO

KAZNENI POSTUPAK

- *Zakon o kaznenom postupku*
(*NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda broj 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19 i 80/22*)

Članak 11. stavak 4. - 24

Članak 468. stavak 1. točka 11. - 24

KAZNENO PRAVO

- *Kazneni zakon*
(*NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22 i 114/23*)

Članak 41. - 22

Članak 55. - 22

Članak 56. - 22

Članak 147. - 23

Članak 148.a - 23

Sentence

Sentence

0 > Stvarno pravo

1

018

STVARNO PRAVO > POSJED > ZAŠTITA POSJEDA > SUDSKA ZAŠTITA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 440.

Članak 441.

Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima

(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17)

Članak 21.

Članak 22.

U parničnom postupku koji se vodi zbog smetanja posjeda nije dopušteno isticati prigovor prava na dom iz članka 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine"- Međunarodni ugovori broj 18/97, 6/99, 8/99, 14/02, 1/06 i 2/10; dalje u tekstu: Konvencija) imajući u vidu da je odredbom članka 441. ZPP-a u vezi s odredbom članka 22. ZV-a isključeno raspravljanje o pravu na posjed, o pravnoj osnovi, savjesnosti ili nesavjesnosti posjeda ili o zahtjevima za naknadu štete.

„Dakle, pravilno je prvostupanjski sud na temelju utvrđenih činjenica, koje imaju uporište u izvedenim dokazima, zaključio da je tužitelj bio zadnji mirni posjednik spornog stana koji mu je promjenom brave ulaznih vrata stana oduzeo tuženik. Naime, tužitelj je u ovršnom postupku poslovni broj Ovr-3489/17 od 10. svibnja 2023. stekao zakoniti, istiniti, poštenu, neposredan i samostalan posjed spornog stana na način da je izmijenio bravu na ulaznim vratima stana kada je tuženik prisilno sudskim putem iseljen iz predmetnog stana, koji posjed mu je nakon prisilnog iseljenja tuženika ponovno oduzet od strane tuženika promjenom brave ulaznih vrata stana, što je potvrdio i sam tuženik u iskazu, pa takvo ponašanje tuženika predstavlja svjesno zadiranje u tuđe pravo posjeda, dakle čin smetanja posjeda.

Također je pravilno prvostupanjski sud zaključio da je tuženik pravo na dom trebao i mogao isticati u postupku iseljenja. No, i pored navedenog za istaći je kada se ima u vidu da je postupak po tužbama zbog smetanja posjeda hitan (članak 440. ZPP-a), da se i bez saslušanja protivne strane po službenoj dužnosti može odrediti i privremena mjera (članak 442. ZPP-a), da su rokovi za podnošenje tužbe prekluzivni (članak 21. stavak 3. ZV-a), te i shvaćanja iznesena u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III B-3391/2018 od 9.

studenoga 2018. u kojoj se navodi da se u postupku zbog smetanja posjeda ne može raspravljati o pravu (vlasništva, pa da se stoga o tome ne može raspravljati ni u ovršnom postupku koji je proizašao iz tog parničnog postupka) i da bi se radilo o povredi ustavnog prava (na nepovredivost doma): „... samo kad bi radnja ili odluka suda očigledno dokinula samu srž nekog podnositeljičinog ustavnog prava, potpuno onemogućila njezino naknadno preispitivanje od strane nadležnog tijela ili Ustavnog suda ili "potkopala autoritet" državne vlasti koju donositelj odluke ili poduzimatelj sporne radnje obnaša.“; to proizlazi da u parničnim postupcima po tužbi zbog smetanja posjeda nema mjesta raspravljanju o pravu na posjed pa tako ni o „pravu na dom“.

Dakle, u parničnom postupku koji se vodi zbog smetanja posjeda nije dopušteno isticati prigovor prava na dom iz članka 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine"- Međunarodni ugovori, broj 18/97, 6/99, 8/99, 14/02, 1/06 i 2/10; dalje u tekstu: Konvencija) imajući u vidu da je odredbom članka 441. ZPP-a u vezi s odredbom članka 22. ZV-a isključeno raspravljanje o pravu na posjed, o pravnoj osnovi, savjesnosti ili nesavjesnosti posjeda ili o zahtjevima za naknadu štete.

Raspravljanje o tužbi zbog smetanja posjeda ograničiti će se samo na raspravljanje i dokazivanje činjenica posljednjeg stanja posjeda i nastalog smetanja, dok je isključeno raspravljanje o pravu na posjed, o pravnoj osnovi, savjesnosti ili nesavjesnosti posjeda ili o zahtjevima za naknadu štete (članak 441. ZPP-a) pa je pozivanje žalitelja na nezakonitosti ovršnog postupka bespredmetno u konkretnoj pravnoj stvari. To što je tuženik u ovršnom postupku podnio zahtjev za izuzeće ovršne sutkinje, sudskog ovršitelja, zamjenice predsjednika suda i predsjednika suda nije od značaja za predmet spora, jer se zahtjev za izuzeće odnosi na ovršni spis a ne na smetanje posjeda, slijedom čega se kako bi se izbjeglo suvišno i nepotrebno ponavljanje, upućuju na obrazloženje pobijanog rješenja, kojim obrazloženjem je sud prvog stupnja dao jasne i valjane razloge o tome zašto utvrđuje da je osnovan zahtjev tužitelja, a koje razloge kao pravilne prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Stoga, je prvostupanjski sud pozivom na odredbu članka 21. i 22. ZV-a pravilno prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja za pružanje posjedovne zaštite spram tuženika utvrđujući da je tužba podnesena u roku, da je tuženik oduzeo tužitelju posjed predmetnog stana, da je tuženik dužan uspostaviti posjedovno stanje kakvo je bilo u času smetanja i da mu se zabranjuje takvo ili slično smetanje posjeda ubuduće.“

Županijski sud u Splitu, Gž-2528/2023-2 od 17. studenog 2023.

2

024.473

STVARNO PRAVO > PRAVO VLASNIŠTVA > OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA > VLASNIŠTVO POSEBNOG DIJELA ZGRADE (ETAŽNO VLASNIŠTVO) > IZVRŠAVANJE OVLAŠTI GLEDE CIJELE NEKRETNINE > TROŠKOVI CIJELE NEKRETNINE

*Zakon o tržištu toplinske energije
(NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18 i 86/19)*

Članak 3. stavak 2. točka 14.

Članak 11. stavak 5.

Članak 45. stavak 1.

*Zakona o obveznim odnosima
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)*

Članak 7.

Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 94/14, 27/15 i 124/15)

Članak 2. stavak 2. točka 3.

Tuženik i nakon izdvajanja iz zajedničkog toplinskog sustava ima zakonsku obvezu plaćati sve druge troškove u koje spada trošak snage i naknade vezane uz troškove grijanja unutarnjih instalacija i zajedničkih dijelova zgrade

„Predmet spora je zahtjev tužitelja kao distributera toplinske energije na području V. za isplatu iznosa od 245,17 eura/1.847,21 kuna s pripadajućim kamatama, a na ime nepodmirenih računa za isporučenu toplinsku energiju, odnosno obračunatu snagu.

Po ocjeni ovog suda, tuženik i nakon izdvajanja iz zajedničkog toplinskog sustava ima zakonsku obvezu plaćati sve druge troškove u koje spada trošak snage i naknade vezane uz troškove grijanja unutarnjih instalacija i zajedničkih dijelova zgrade (tako i po stavu Vrhovnog suda izraženog u odluci Rev-285/2021-3 od 23. kolovoza 2022.). I sud Europske unije je u presudi EVN Bulgaria Toplofikacia (C-708/17 i C-725/17) od 5. prosinca 2019. presudio da se Direktivi 2011/83 o pravima potrošača i Direktivi 2005/19 o nepoštenoj i poslovnoj praksi ne protivi propis kojim se predviđa da su vlasnici stanova u zgradi u suvlasništvu priključenoj na mrežu područnog grijanja dužni doprinostiti troškovima potrošnje toplinske energije zajedničkih dijelova i unutarnjih instalacija zgrade, iako pojedinačno nisu zatražili isporuku grijanja i ne koriste ga u svom stanu te da se Direktiva 2006/32 i 2012/27 o energetske učinkovitosti ne protivi tome da se računi koji se odnose na tu potrošnju svakom vlasniku u zgradi u suvlasništvu ispostavljaju razmjerno grijanom obujmu njegova stana. U navedenoj presudi sud je pojasnio pojam „isporuke naručene robe“ u smislu članka 27. Direktive 2011/83 obrazloživši da opskrba unutarnjih instalacija toplinskom energijom i posljedično zajedničkih dijelova zgrade u suvlasništvu koja je izvršena nakon odluke o priključenju zgrade na mrežu zgrade područnog grijanja koju je donijela suvlasnička zajednica u skladu s nacionalnim pravima ne predstavlja isporuku nenaručenog područnog grijanja. Pored toga, da se računi koji se odnose na grijanje u zgradama u suvlasništvu, osobito što se tiče unutarnjih instalacija i zajedničkih dijelova zgrade, ne mogu u potpunosti individualizirati, s obzirom na to da stanovi u takvoj zgradi nisu toplinski neovisni jedan o drugome jer se toplina izmjenjuje između grijanih prostora, manje grijanih prostora ili prostora koji se ne griju.“

Županijski sud u Splitu, GŽ-461/2023-2 od 26. rujna 2023.

1 > Obvezno pravo

3

121

OBVEZNO PRAVO > VRSTE OBVEZA > NOVČANE OBVEZE

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)

Članak 33. stavak 1. i 2.

Za cijenu minimalne usluge odgovara vlasnik nekretnine neovisno o tom koristi li istu ili ne.

„Obveza na plaćanje odvoza komunalnog otpada za stambeni prostor, proizlazi iz članka 30. stavka 5. te članka 33. stavka 1. i 2. ZOGO-a. Odredbama citiranog zakona davatelj usluge dužan je korisniku usluge obračunati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriteriji količine otpada masa predanog ili volumen spremnika i broj pražnjenja spremnika

Pravilnikom o općim uvjetima isporuke (članak 3. i 4), propisana je obveza korisnika usluge da pruži točne podatke za obračun računa za korištenje usluge, dok je broj i vrsta spremnika propisana sukladno uvjetima i mogućnostima odvoza (članka 6.). Uredbom o gospodarenju komunalnog otpada određena je struktura cijene javne usluge, a konkretno tužitelj je legitimiran i pozivom na Odluku o dodijeli obavljanja javne usluge od 31. siječnja 2018. te u ovom predmetu potražuje obveznu minimalnu cijenu javne usluge .

Odlukom o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine S. F. i J. od 31. siječnja 2018. te Općim uvjetima ugovora o korištenju javne usluge prikupljanja mješovitog komunalnog otpada, razrađeni su međusobni odnosi pružatelja usluga i korisnika pa i situacija povremenog korištenja nekretnine od strane vlasnika.

Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je zaključak poslovni broj Su-IV-204/17-5 od 4. prosinca 2017. prema kojemu se u situaciji kada je tuženik prigovorio i dokazao da javnu uslugu skupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada nije koristio, treba uvažiti prigovor i odbiti tužbeni zahtjev jer se prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, kao i prema Zakonu o otpadu primjenjuje načelo „onečišćivač plaća“ –proizvođač otpada, odnosno posjednik snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, pa nije moguće naplatiti uslugu od onih vlasnika nekretnina kojima ta usluga stvarno nije pružena, odnosno od osoba koje nisu onečišćivači.

Stoga, u skladu sa naprijed iznesenim stavom VSRH, na tuženoj je teret dokaza tvrdnje kako javnu uslugu skupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada nije koristila, ne na tužitelju, kako to pogrešno obrazlaže prvostupanjski sud u pobijanoj odluci.

Kako pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama bitnim za donošenje pravilne i zakonite odluke, prvostupanjski sud počinio je bitnu povredu odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a.

U ponovljenom postupku sud prvog stupnja otklonit će bitnu povredu odredaba parničnog postupka, ocijeniti zahtjev tužitelja pravilnom primjenom materijalnog prava te potom donijeti odgovarajuću odluku koja će se temeljiti na dokazima, odnosno rezultatu dokaznog postupka, pri tome je za ukazati prvostupanjskom sudu kako za cijenu minimalne usluge odgovara vlasnik nekretnine neovisno o tom koristi li istu ili ne, o čemu se izjasnio i VSRH u odluci poslovni broj Rev-101/23 od 14. veljače 2023.“

Županijski sud u Splitu, Gž-976/2022-2 od 22. rujna 2023.

4

155.22

OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZA > ZASTARA > VRIJEME POTREBNO ZA ZASTARU > POVREMENE TRAŽBINE

Zakon o obveznim odnosima

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15,29/18,126/21,114/22 i 156/22)

Članak 226. stavak 1.

Članak 232. stavak 1.

U konkretnom slučaju usluga isporučene električne energije nije obavljena za potrebe kućanstva tuženika, već za potrebe obavljanja službe odvjetništva, pa se primjenjuje rok zastare koji regulira povremene tražbine od tri godine propisan odredbom članka 226. stavka 1. ZOO-a.

„Naime, prema odredbi članka 232. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22 – u daljnjem tekstu: ZOO) za jednu godinu zastarijeva tražbina naknade za isporučenu električnu i toplinsku energiju, plina, vodu, za dimnjačarske usluge i za održavanje čistoće, kad je isporuka, odnosno usluga obavljena za potrebe kućanstva.

U konkretnom slučaju usluga isporučene električne energije nije obavljena za potrebe kućanstva tuženika, već za potrebe obavljanja službe odvjetništva kroz zajednički odvjetnički ured S. M., na adresi u R., ..., a sve vezano uz opskrbu kojeg zajedničkog odvjetničkog ureda električnom energijom na temelju ugovora od 6. studenog 2014., koji je tužitelj sklopio s tuženikom za taj odvjetnički ured.

toga je pravilno prvostupanjski sud zaključio da okolnost što su kao suvlasnici prostora u kojem se obavlja služba odvjetništva u zemljišnoj knjizi upisani u ovom postupku tuženik i D. M. kao fizičke osobe u jednakim dijelovima nije od odlučnog značenja jer se u stanu koji u njihovom suvlasništvu obavlja služba odvjetništva.

Kako je u ovom slučaju usluga pružana za potrebe obavljanja odvjetništva, dakle, za potrebe službe koja osigurava pružanje pravne pomoći fizičkim i pravnim osobama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i pravnih interesa, a ne za potrebe kućanstva, to je pravilno prvostupanjski sud zaključio da se na konkretan slučaj ne primjenjuje jednogodišnji rok zastare iz odredbe članka 232. stavka 1. ZOO-a, nego rok zastare koji regulira povremene tražbine od tri godine propisan odredbom članka 226. stavka 1. ZOO-a, pa kako je utvrđeno da je najstarija neispunjena tražbina tužitelja po računu od 31. prosinca 2017. dospjela 23. siječnja 2018., a kako je tužitelj zahtjev za isplatu u ovoj pravnoj stvari podnio 23. studenog 2020., to je pravilno prvostupanjski sud zaključio da je zahtjev za isplatu traženog iznosa podnesen unutar roka zastare od tri godine.

Žalbenim navodima tuženik nije doveo u sumnju navedena utvrđenja i zaključke prvostupanjskog suda, iz razloga što među strankama nije sporno da je Zajednički odvjetnički ured imao ugovorni odnos s tužiteljem koji je potpisao tuženik, pri čemu tuženik ne spori da su koristili usluge tužitelja, pa se na konkretni slučaj primjenjuje rok zastare koji regulira povremene tražbine iz odredbe članka 226. stavka 1. ZOO-a, a ne jednogodišnji rok zastare iz odredbe članka 232. stavka 1. ZOO-a, a kako je to sve pravilno naveo i prvostupanjski sud.“

Županijski sud u Splitu, Gž-361/2023-2 od 1. lipnja 2023.

*OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZA > ZASTARA > PREKID ZASTARE**Zakon o parničnom postupku*

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 186.b stavak 2. i 3.

Zakon o obveznim odnosima

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)

Članak 225.

Članak 230. stavak 2.

Zakon o zaštiti potrošača

(NN 79/07, 125/07 75/09 79/09 89/09 133/09, 78/12, 58/13 i 41/14)

Članak 81.

Članak 84.

Članak 85.

Članak 86.

Članak 87.

U okolnostima kada se i ne bi radilo o tzv. stupnjevitoy tužbi iz članka 186.b stavka 3. ZPP-a, sud bi bio dužan pozvati tužitelja na uređenje neodređenog zahtjeva za isplatu u smislu odredbe članka 109. stavka 1. ZPP-a, pa je i u navedenom prigovor zastare, sukladno naprijed izloženom cijeliti u odnosu na trenutak podnošenja tužbe kako to pravilno ocjenjuje i prvostupanjski sud u pobijanoj odluci.

„U odnosu na prigovor zastare za odgovoriti je žalitelju kako je upravo je Vrhovni sud na sjednici Građanskog odjela (1/22) održanoj 31. siječnja 2022. zauzeo shvaćanje da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju članka 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Pravno shvaćanje na sjednici Građanskog odjela od 30. siječnja 2020. doneseno je povodom spornih pitanja o zastari restitucijskih zahtjeva u slučaju utvrđenja ništetnosti ugovora općenito, neovisno od već postojećeg utvrđenja o pravnim učincima tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (iz Rev-2245/2017-2). Pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela glasi: „Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora". Ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok, sukladno tekstu oba pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a

povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Zaključak odnosi se na pravne posljedice tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (kreditu u CHF odnosno kreditu u kunama s valutnom klauzulom u CHF) i stranke (tuženike) iz tog postupka. Pri tome je za navesti kako je rješenjem poslovni broj 31 P-2098/2019-14 od 22. veljače 2021., sud pozvao tužiteljicu da u roku od 15 dana postavi određeni tužbeni zahtjev, pozivajući se na članak 186.b stavak 3. ZPP-a, pa je u navedenim okolnostima ispravno otklonjen prigovor zastare obzirom da je tužba u ovoj pravnoj stvari zaprimljena 12. lipnja 2019. Naime, u okolnostima kada se i ne bi radilo o tzv. stupnjevitost tužbi iz članka 186.b stavak 3. ZPP-a, sud bi bio dužan pozvati tužitelja na uređenje neodređenog zahtjeva za isplatu u smislu odredbe članka 109. stavka 1. ZPP-a, pa je i u navedenom prigovor zastare, sukladno naprijed izloženom cijeniti u odnosu na trenutak podnošenja tužbe kako to pravilno ocjenjuje i prvostupanjski sud u pobijanoj odluci.

Valjano je inače prvostupanjski sud zaključio kako kod tužitelja postoji pravni interes (koji se inače u cijelosti predmnijeva s obzirom da se radi o kondemnatornom zahtjevu), a sve i sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda.

Kako su sporne odredbe konkretnog ugovora o kreditu utvrđene nepoštenim odnosno ništetnim sukladno odredbama članka 81., 84., 85., 86. i 87. ZZP/03., koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da tužitelju pripada pravo na individualni restitucijski zahtjev prema kojem joj je tuženik dužan vratiti ono što je primio na temelju ništetnih odredbi ugovora.“

Županijski sud u Splitu, Gž-2344/2023-2 od 9. studenog 2023.

6

162.63

OBVEZNO PRAVO > UGOVORNI OBVEZNI ODNOSI > ZASTUPANJE > PUNOMOĆ > OPSEG OVLAŠTENJA

*Zakon o obveznim odnosima
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)*

Članak 315. stavak 2. i 3.
Članak 318. stavak 3.

Zakon o zemljišnim knjigama

Članak 53. stavak 2. alineja 2.

Činjenica da su u izdanoj punomoći prednica tužitelja ovlastila opunomoćenika na poduzimanje ne samo jednog već više određenih pravnih poslova ne oduzima toj punomoći svojstvo posebne punomoći, obzirom da zakon ne ograničava sadržaj posebne punomoći na ovlaštenje za obavljanje samo jednog pravnog posla.

„Stoga okolnost da su nakon sklapanja s tuženikom Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 29. travnja 2016., a prije sklapanja njegovog Aneksa od 1. lipnja 2017., kojim je konačno utvrđena cijena nekretnine, umrle dvije izdavateljice punomoći, temeljem kojih je svjedok sklopio Ugovor s tuženikom, nije od značaja, jer su punomoći valjano izdane i za slučaj smrti izdavatelja, sukladno članku 318. stavku 3. ZOO/05.

Utoliko je prvostupanjski sud temeljem prednjih utvrđenja pravilno primijenio materijalno pravo kada je odbio glavni tužbeni zahtjev tužitelja jer je punomoć izdana

opunomoćeniku prodavatelja iz predmetnog ugovora o kupoprodaji D. Š., a na temelju koje ju je on zastupao u sklapanju pravnog posla s pravnim prednikom tuženika, bila posebna punomoć i na koju se ne odnosi vremensko ograničenje od jedne godine propisano člankom 53. stavkom 2. alinejom 2. ZZK-a.

Naime, prema odredbi članka 315. stavka 2. ZOO/05 opunomoćenik kome je dana opća punomoć može poduzeti samo pravne poslove koji dolaze u redovno poslovanje. Poslovi, pak, raspolaganja nekretninama u smislu prijenosa vlasništva ovih, a na što je spornom punomoći opunomoćen D. Š. kao opunomoćenika prodavatelja, ne spadaju u redovno poslovanje. Poduzimanje takvih poslova od strane opunomoćenika moguće je samo na temelju posebne punomoći izdane mu upravo za taj posao, a kako je to propisano odredbom članka 315. stavka 3. ZOO/05.

Kako je to prethodno rečeno, prodavatelji u punomoći izdanoj kao njihovom opunomoćeniku odredili su poslove za koje ga su ovlastili glede predmetnih nekretnina, uključujući i raspolaganje tim nekretninama, u što spada i prijenos prava vlasništva ovih.

Činjenica da su u izdanoj punomoći prednica tužitelja ovlastila opunomoćenika na poduzimanje ne samo jednog već više određenih pravnih poslova ne oduzima toj punomoći svojstvo posebne punomoći, obzirom da zakon ne ograničava sadržaj posebne punomoći na ovlaštenje za obavljanje samo jednog pravnog posla.

Stoga je i pravilan zaključak prvostupanjskog suda da su izdavatelji punomoći, sukladno njihovom međusobnom dogovoru s punomoćnicima, bez ograničenja ovlastili svjedoka Š. na prodaju predmetnog stana, dio njih (nasljednici pok. M. D.) te da nisu mogli valjano odustati od ugovora dopisom od 9. prosinca 2019., koji je tuženik nesporno primio, a niti bi to mogli i da nije tako, s obzirom da je prava volja stranaka kod ugovaranja prava na odustanak bila da se isto pravo može konzumirati do sklapanja Aneksa. Osim toga, pravilno sud prvog stupnja zaključuje da to ne bi bilo moguće niti s obzirom na okolnost da je predmetni Ugovor tada već bio u potpunosti konzumiran, tj. sklopljen Aneks kojim je definirana konačna cijena, koja je bila isplaćena već u tom trenutku i tuženiku izdana tabularna isprava temeljem koje se tada već bio uknjižio u zemljišne knjige, kako to proizlazi iz izvotka iz zemljišne knjige.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1782/2022-3 od 7. srpnja 2023.

7

182.411

OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O UPORABI I KORIŠTENJU STVARI > UGOVOR O NAJMU > POJAM > PRAVA I OBVEZE NAJMODAVCA

*Zakon o najmu stanova
(NN 91/96, 48/98 i 66/98)*

Članak 10. stavak 1.
Članak 11. stavak 2.

*Zakon o obveznim odnosima
(NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)*

Članak 26.
Članak 67. stavak 2.

Za izmjenu visine najamnine nije bilo dostatno da tuženica bude obaviještena o Odluci najmodavca, kojom je došlo do povećanja najamnine, nego je tužitelj bio dužan tuženici kao najmoprimcu u pisanom obliku predložiti izmjenu visine najamnine, nakon čega bi po pristanku tuženice bilo moguće izmijeniti ugovorenu najamninu na način da se Ugovor uskladi s Odlukom zajmodavca.

„Predmet spora predstavlja zahtjev tužitelja prema tuženiku za isplatu iznosa od 22.908,00 kuna sa zakonskim zateznim kamatama s osnove povećanog iznosa najamnine.

Prvostupanjski sud je nakon provedenog dokaznog postupka utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Ugovor o najmu stana sklopljen dana 11. lipnja 2002. između društva H. E. d.d., Z., kao najmodavca te L. P. kao najmoprimca, da je predmet najma stan u Z., ..., površine 60,74 m² te je utvrđena mjesečna najamnina u iznosu od 240,00 kuna,

- da je Ugovor o najmu sukladno članku 14. Ugovora sklopljen na neodređeno vrijeme, odnosno doživotno, budući da je tuženica otišla u mirovinu iz radnog odnosa kod najmodavca,

- da je sukladno članku 3. Ugovora ugovorena slobodna najamnina i to u iznosu 240,00 kn, koji iznos najamnine tužena uredno plaća,

- da je H. d.d. 18. srpnja 2013. donio Odluku o povećanju iznosa najamnina za stanove u vlasništvu H.-a od 18. srpnja 2013. te Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o povećavanju iznosa najamnina za stanove u vlasništvu H.-a iz kojih proizlazi da će se uskladiti iznosi najamnine za stanove u vlasništvu H. d.d. na razini prosječno slobodno ugovorenih najamnina u istom naselju odnosno županiji sukladno Zakonu o najmu stanova, da će se novi iznosi najamnina početi primjenjivati od 1. studenog 2013. a da se odluka odnosi na svaki pojedini stan za iznos koji je porezna uprava koristila kao poreznu osnovicu za utvrđivanje porezne obveze i izračun primitaka u naravi u poreznom nadzoru 2010. godine, kojem povećanju cijene najamnine je tužena prigovorila,

- da Ugovor nije nakon donošenja Odluke o povećanju najamnine, u odnosu na iznos najamnine, mijenjan, niti je postignut sporazum stranaka glede povećanog iznosa najamnine.

Suprotno žalbenim navodima, a kako to pravilno zaključuje prvostupanjski sud, za izmjenu visine najamnine nije bilo dostatno da tuženica bude obaviještena o Odluci H.-a d.d. kojom je došlo do povećanja najamnine, nego je tužitelj bio dužan sukladno članku 10. stavku 1. Zakona o najmu stanova („Narodne novine“, broj 91/96, 48/98 i 66/98; dalje u tekstu: ZNS) tuženici u pisanom obliku predložiti izmjenu visine najamnine, nakon čega bi po pristanku tuženice bilo moguće izmijeniti članak 3. Ugovora na način da se Ugovor uskladi s Odlukom H.-a.“

Županijski sud u Splitu, Gž-570/2022-2 od 12. listopada 2023.

8

186.543

OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O BANKARSKOM POSLOVANJU > UGOVOR O KREDITU > UGOVOR O POTROŠAČKOM KREDITU > OSTALO

*Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju
(NN 101/17)*

*Pravilnik o naknadama za potrošačke kredite
(NN 15/14)*

Članak 81. stavak 1. i 4.

Članak 87. stavak 1.

Stupanjem na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/17) od 12. listopada 2017. propisana je zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, koja zabrana se ne odnosi na ugovore o stambenim kreditima sklopljene prije stupanja na snagu tog Zakona.

„Nadalje, pobijanom presudom je utvrđena ništetnom ugovorna odredba sadržana u članku 5. ugovora o kreditu kojom je propisano da se tužitelji obvezuju prilikom isplate kredita platiti tuženiku naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1% od iznosa kredita, a tuženik u ovom postupku nije dokazao da se o ovoj odredbi predmetnog ugovora pojedinačno pregovaralo već se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži označenu odredbu. U vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, već je stupanjem na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/17) od 12. listopada 2017. propisana zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, koja zabrana se ne odnosi na ugovore o stambenim kreditima sklopljenim prije stupanja na snagu tog Zakona, dok su Pravilnikom o naknadama za potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/14) kojim je izrijekom dopuštena naknada za obradu kredita, preciznije definirane te naknade.

Međutim tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita i to u visini od 1% na iznos kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna, rezultira time da je tuženik, koji je odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, tu odredbu nametnuo tužiteljici, bez mogućnosti pregovaranja, nepošteni stjecatelj.

Budući da se o odredbama akata kreditora, tuženika, koji reguliraju materiju kreditiranja koji su sadržani u samom ugovoru, po prirodi stvari i ne može pojedinačno pregovarati znači, da se nije moglo pojedinačno pregovarati o spornoj odredbi ugovora čime nije ostvaren niti žalbeni razlog tuženika kojim upućuje na pogrešno utvrđeno činjenično stanje u odnosu na prirodu ugovora.

Kako se dakle, radi o ugovoru koji je prethodno pripremio tuženik te se o odredbama ugovora pa tako i odredbama općih akata banke te izmjenama i dopunama tih akata po prirodi stvari i nije pojedinačno pregovaralo niti se moglo pojedinačno pregovarati, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da odredba članka 5. ugovora predstavlja nepoštenu odredbu u smislu članka 81. stavka 1. ZZP/03 koje su prema odredbi članka 87. stavka 1. ZZP/03 ništetne.

Stoga, u odnosu na plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1% iznosa kredita je očito da to uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih

strana na štetu potrošača. S obzirom na to da je označena odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo već je odredba bila unaprijed formulirana od strane tuženika te tužitelji nisu imali utjecaj na njen sadržaj, a tuženik nije dokazao, da bi se o odredbi točke 5. ugovora o kreditu pojedinačno uopće pregovaralo što je dužan dokazati u smislu odredbe članka 81. stavka 4. ZZP/03, nije ostvaren niti žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava u odnosu na ovu odredbu.“

Županijski sud u Splitu, GŽ-1205/2023-3 od 20. rujna 2023.

9

191.211.2

OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE > OSTALE IZVANUGOVORNE OBVEZE > STJECANJE BEZ OSNOVE > KAD SE NE MOŽE TRAŽITI VRAĆANJE

Zakon o obveznim odnosima

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)

Članak 225.

Članak 323. stavak 1.

Članak 1111. stavak 1.

Članak 1115.

Zakon o zaštiti potrošača

(NN 41/14, 110/15 i 14/19)

Članak 106. stavak 1.

Članak 118.

Zakon o zaštiti potrošača

(NN 19/22)

Članak 126.

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - odluka USRH, 84/08, 96/08 - odluka USRH, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - odluka USRH, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 502.c

Tužitelj u razdobljima kada je plaćao anuitete po tečaju koji je bio niži od početnog nije ništa stekao na teret tuženika, jer niti jedan dio imovine tuženika nije prešao u imovinu tužitelja u razdobljima kada je plaćao anuitete po tečaju koji je bio niži od početnog, pa nije bilo mjesta primjeni odredbe članka 323. stavka 1. i članka 1111. stavka 1. ZOO-a u korist tuženika.

„Iz utvrđenja prvostupanjskog suda i stanja spisa proizlazi da se tijekom otplate kredita mijenjala visina tečaja CHF u odnosu na kunu a da stranke nisu pojedinačno

pregovarale o tome, da tužiteljica nije imala utjecaj na sadržaj ugovornih odredbi koje su se odnosile na valutnu klauzulu jer su navedene odredbe bile sastavni dio standardnog ugovora, da banka nije na transparentan način informirala tužitelja o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj uz CHF, niti su utvrdile na koji će način promjena tečaja CHF utjecati na korisnike kredita, čime je došlo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih stranaka utemeljenoj na primjeni valutne klauzule. Financijskim vještačenjem je utvrđeno da je nastala razlika u otplati kredita na temelju valutne klauzule te je tako vještak izračunao da je preplata po valutnoj klauzuli kuna.

Pogrešno je i pravno shvaćanje tuženika da je utvrđeni iznos trebalo umanjiti za iskazanu negativnu razliku odnosno za iznose manje plaćenih anuiteta zbog pada tečaja CHF u pojedinim razdobljima. Naime, u ovom postupku je predmet spora tužiteljev restitucijski zahtjev u smislu citirane odredbe članka 323. ZOO-a, prema kojoj svaka od stranaka može zahtijevati povrat onoga što je dala u ispunjenju ništetnog ugovora ili u ovom slučaju ništetne ugovorne odredbe. U navedenim okolnostima ovaj sud prihvaća kao pravilan stav suda prvog stupnja da tužitelj u razdobljima kada je plaćao anuitete po tečaju koji je bio niži od početnog nije ništa stekao na teret tuženika, jer niti jedan dio imovine tuženika nije prešao u imovinu tužitelja u razdobljima kada je plaćao anuitete po tečaju koji je bio niži od početnog, pa nije bilo mjesta primjeni odredbe članka 323. stavka 1. i članka 1111. stavka 1. ZOO-a u korist tuženika. Pri tome je za ukazati i da sud prilikom dosuđivanja iznosa na ime razlike u tečaju tužitelju nije priznao istu u mjesecima u kojima ta razlika nije išla na štetu tužitelja pa su u tom pravcu neosnovani navodi žalbe da bi se radilo o materijalno pravnom prigovoru u odnosu na visinu razlike koja je, suprotno navodima žalbe, pravilno utvrđena.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1431/2023-3 od 31. kolovoza 2023.

2 > Trgovačko pravo, ugovori i pravo društva, nepošteno tržišno natjecanje, zaštita potrošača

10

281.65

TRGOVAČKO PRAVO, UGOVORI I PRAVO DRUŠTVA, NEPOŠTENO TRŽIŠNO NATJECANJE, ZAŠTITA POTROŠAČA > ZAŠTITA POTROŠAČA > PRODAJA PROIZVODA I PRUŽANJE USLUGA > UGOVORI > NEPOŠTENNE ODREDBE U POTROŠAČKIM UGOVORIMA

*Zakon o zaštiti potrošača
(NN 96/03)*

Članak 81. stavak 1.
Članak 84. stavak 1.
Članak 87. stavak 1.

Zakon o zaštiti potrošača
(NN 125/07, 79/09 i 89/09)

Članak 96. stavak 1.

Zakon o parničnom postupku
(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 –
pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 502.c

Zakon o obveznim odnosima
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)

Članak 1115.

Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju
(NN 101/17)

Pravilnik o naknadama za potrošačke kredite
(NN 15/14)

Ugovorna odredba o troškovima obrade, naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo u okolnostima kada pružatelj usluga nije dokazao opravdanost visine ugovorene naknade u postotku od odobrenog iznosa kredita, rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača.

„Predmet ovoga spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnim dijela odredbi točke 9. stavka 1., dijela točke 10. stavka 1. i 2. i točke 5. Ugovora o kreditu broj 59950/06 sklopljenim 28. prosinca 2006. između 1. tužitelja kao korisnika kredita i 2. tužiteljice kao sudužnika i tuženika kao kreditora, kojima su glavnica i povrat obveza vezani uz valutu švicarski franak i promjenjive kamatne stope, kao i zahtjev za isplatu preplaćenog iznosa s osnove tih ništetnih ugovornih odredbi u odnosu na valutu švicarski franak u iznosu od 31.451,80 kuna / 4.174,37 eura i zahtjev za naknadu štete u iznos od 16.038,66 kuna / 2.128,70 eura zbog toga što su uslijed pretplaćenih kreditnih obveza po predmetnom kreditu 59950/06 plaćali veće kamate po novom kreditu broj 152831, kao i zahtjev za isplatu iznosa od 1.148,84 kuna / 152,48 eura s osnove jednokratne naknade, dok je zahtjev za isplatu s osnove ništetnih odredbi u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu povučen.

Nadalje, pobijanom presudom je utvrđena ništetnom ugovorna odredba sadržana u članku 5. ugovora o kreditu kojom je propisano da se tužitelji obvezuju prilikom isplate kredita platiti tuženiku naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1% od iznosa kredita, a tuženik u ovom postupku nije dokazao da se o ovoj odredbi predmetnog ugovora pojedinačno pregovaralo već se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži označenu odredbu. U vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko

ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, već je stupanjem na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 101/17) od 12. listopada 2017. propisana zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, koja zabrana se ne odnosi na ugovore o stambenim kreditima sklopljenim prije stupanja na snagu tog Zakona, dok su Pravilnikom o naknadama za potrošačke kredite („Narodne novine“ broj 15/14) kojim je izrijekom dopuštena naknada za obradu kredita, preciznije definirane te naknade.

Međutim tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita i to u visini od 1% na iznos kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništeta, rezultira time da je tuženik, koji je odgovoran za ugovaranje ništete ugovorne odredbe, tu odredbu nametnuo tužiteljici, bez mogućnosti pregovaranja, nepošteni stjecatelj.“

Županijski sud u Splitu, GŽ-1205/2023-3 od 20. rujna 2023.

11

29

*TRGOVAČKO PRAVO, UGOVORI I PRAVO DRUŠTVA, NEPOŠTENO TRŽIŠNO
NATJECANJE, ZAŠTITA POTROŠAČA > OSTALO*

*Zakon o stečaju potrošača
(NN 100/15, 67/18 i 36/22)*

Članak 2. stavak 1.

Članak 4. stavak 2.

U konkretnom slučaju obveze potrošača iz osnova plaćanja sudskih pristojbi prema Republici Hrvatskoj nisu obveze koje je potrošač preuzeo sklapajući pravne poslove na tržištu, već su te obveze potrošača nastale kao rezultat vođenja postupaka pred nadležnim tijelima državne vlasti (naplata sudske pristojbe), koji postupci se ne mogu smatrati tržišnim pravnim poslovima, pa se tih obveza potrošač ne može osloboditi.

„Žaliteljica u žalbenim navodima tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe članka 2. stavka 1. i članka 4. stavka 2. ZSP-a, navodeći da je obveza potrošača nastala kao rezultat vođenja postupka pred nadležnim tijelom državne vlasti, a koji se postupak ne može smatrati tržišnim pravnim poslom.

Odredbom članka 2. stavka 1. ZSP-a propisano je da je cilj Zakona poštenog potrošača osloboditi od obveza koje prestanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima, a potrošačem se u smislu odredbe članka 4. stavka 2. ZSP-a smatra svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

Ovaj sud drugog stupnja nalazi da sa pravom žaliteljica ističe kako je u konkretnom slučaju prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe članka 2. stavka 1. i članka 4. stavka 2. ZSP-a.

Dakle, iz citiranih odredbi ZSP-a nedvojbeno proizlazi da se od obveza oslobađaju fizičke osobe i to za obveze vezano za njihovo djelovanje na tržištu ili u vezi s tim djelovanjem, a ne odnose se na obveze iz trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

Kako u konkretnom slučaju obveze potrošača iz navedenih osnova prema Republici Hrvatskoj nisu obveze koje je potrošač preuzeo sklapajući pravne poslove na tržištu, već su te obveze potrošača nastale kao rezultat vođenja postupaka pred nadležnim tijelima državne vlasti (naplata sudske pristojbe), koji postupci se ne mogu smatrati tržišnim pravnim poslovima, pa se tih obveza potrošač ne može niti osloboditi.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1754/2023-3 od 14. rujna 2023.

4 > Obiteljsko pravo i nasljedno pravo

12

412.21

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > SADRŽAJ RODITELJSKE SKRBI

Obiteljski zakon

(NN 103/15, 98/19 i 47/20)

Članak 5.

Članak 92.

Članak 100.

Članak 104. stavak 1.

Članak 105. stavak 1.

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda

(NN - MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17)

Članak 3. stavak 1.

Kada roditelji nisu postigli plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi ili sporazum, te kada od razvoda braka stranaka otac ne kontaktira s djecom, niti ispunjava sadržaj roditeljske skrbi, već je ostvaruje isključivo majka, majka je ovlaštena samostalno ostvarivati roditeljsku skrb u odnosu na mlt. djecu stranaka uključujući i odlučivanje o njihovim bitnim osobnim pravima iz članka 100. ObZ-a koji se odnosi i na promjenu djetetovog

imena, promjenu prebivališta, odnosno boravišta, te izbor ili promjenu vjerske pripadnosti.

„Slijedom navedenog proizlazi da je interes djeteta iznad bilo kakvih drugih interesa pa u situaciji kada je utvrđeno da roditelji nisu postigli plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi ili sporazum, da od razvoda braka (2015.) otac ne kontaktira ni s tužiteljicom ni s djecom, da ih ne posjećuje, te da uopće ne ispunjava sadržaj roditeljske skrbi, već je ostvaruje isključivo majka, to je prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je odlučio da majka samostalno ostvaruje roditeljsku skrb u odnosu na mlt. djecu stranaka uključujući i odlučivanje o njihovim bitnim osobnim pravima iz članka 100. ObZ-a koji se odnosi i na promjenu djetetovog imena, promjenu prebivališta, odnosno boravišta, te izbor ili promjenu vjerske pripadnosti.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-220/2023-3 od 27. rujna 2023.

13

412.21

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > SADRŽAJ RODITELJSKE SKRBI

*Obiteljski zakon
(NN 103/15 i 98/19)*

Članak 5.
Članak 529.
Članak 531.
Članak 534. stavak 1.
Članak 536. stavak 1.

U postupku po prijedlogu za određivanje privremene mjere radi zaštite djetetove dobrobiti, (ne)održavanje ročišta (iako je takva mogućnost propisana zakonom), kao i saslušanje roditelja i utvrđivanje mišljenja djeteta, nije presudno za određivanje predložene privremene mjere kao žurne i nužne radi zaštite dobrobiti maloljetnog djeteta, posebno imajući u vidu njegovu životnu dob.

„Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud je po službenoj dužnosti donio privremenu mjeru radi ostvarivanja osobnih odnosa malodobnog djeteta S. A., rođenoga ..., s majkom M. A., kao roditeljem s kojim dijete ne stanuje.

U postupku koji je prethodio odlučivanju, prema podacima u spisu predmeta, prvostupanjski sud je utvrdio:

-kako je maloljetni S. A. rođen ..., u izvanbračnoj zajednici roditelja, majke M. A. i oca S. P.,

-kako je Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni ured B. M. (dalje u tekstu: HZSR) dana 19. travnja 2022. pokrenuo postupak protiv roditelja M. A. i S. P. radi oduzimanja prava na stanovanje s maloljetnim djetetom te povjeravanja djeteta ustanovi ili udomiteljskoj obitelji, a u vrijeme trajanja tog postupka je pravomoćno okončan drugi postupak pod brojem P Ob-10/20, u kojemu je presudom od 17. studenoga 2022. odlučeno kako će maloljetno dijete S. A. stanovati s ocem S. P. te su određeni i osobni odnosi djeteta s majkom M. A.,

-kako maloljetno dijete stanuje s ocem od 3. veljače 2023.,

-kako je predlagatelj HZSR dana 29. ožujka 2023. predložio sudu odlučiti o ostvarivanju osobnih odnosa majke s djetetom i to svake subote od 16,00 do 18,00 sati u kućanstvu majke i pod nadzorom stručne osobe, prilažući uz zahtjev i Izvješće o novonastalim okolnostima na strani majke i djeteta,

-kako je pregledom presude prvostupanjskog suda poslovni broj Kzd-149/21 koja je postala pravomoćna 5. travnja 2023. utvrđeno da je M. A. proglašena krivom što je onemogućavala provođenje pravomoćnih rješenja predlagatelja, odnosno onemogućila provođenje odluka za zaštitu dobrobiti maloljetnog djeteta te je osuđena na kaznu zatvora od 6 mjeseci uz izricanje uvjetne osude,

-kako je iz Izvješća HZSR-a razvidno da majka, od kako je pravomoćno presuđeno da sin S. stanuje kod oca, i nadalje nastavlja s nedopuštenim ponašanjem u odnosu na dijete, krši spomenutu presudu broj P Ob-10/20 te iskazuje grubost prema djetetu, a HZSR i nadalje provodi mjeru stručne pomoći i potpore.

Temeljem navedenih utvrđenja, prihvaćajući u bitnom mišljenje i prijedlog HZSR-a, prvostupanjski sud je zaključio kako su ostvareni zakonski razlozi za donošenje predmetne privremene mjere radi zaštite najboljeg interesa maloljetnog djeteta jer iz Izvješća predlagatelja, a i iz navedene pravomoćne presude poslovni broj P Ob-10/20 i priložene dokumentacije proizlazi da je majka i dalje neprimjerenog ponašanja prema djetetu i prema ocu S. P. kojem je dijete povjereno na odgoj, odnosno kako "nema više potrebe" voditi postupak za oduzimanje prava na stanovanje s djetetom roditeljima, ali je potrebno odlučiti o osobnim odnosima djeteta s majkom drukčije od onoga što je odlučeno ranijom presudom.

Očitujući se o žalbenim navodima treba reći kako je prvostupanjski sud iz dokumentacije u spisu, primarno iz utvrđenja HZSR-a, pravilno utvrdio odlučne činjenice uvažavajući sve okolnosti konkretnog slučaja i za svoje zaključke dao u bitnom prihvatljive razloge. Pritom, u ovom postupku u kojem se žurno odlučuje o privremenoj mjeri radi zaštite djetetove dobrobiti, u okolnostima kada majka djeluje i ugrožavajuće u pogledu dobrobiti djeteta, nisu presudna pitanja na koja ukazuje žaliteljica, a koja se odnose na (ne)održavanje ročišta jer je takva mogućnost propisana zakonom, ali i na saslušanje roditelja i na utvrđivanje mišljenje djeteta, kako to očito pogrješno drži žaliteljica, jer se radi o okolnostima kada roditelji ne mogu postići sporazum o ostvarivanju osobnih odnosa, a takva odluka je nužna radi dobrobiti maloljetnog djeteta, posebno pritom imajući u vidu djetetovu životnu dob. U pogledu predmetne odluke treba dodati i da je mjera određena cijeneći sve okolnosti na strani djeteta i roditelja, kao i cijeneći mogućnosti nadležnoga tijela radi provođenja mjere nadzora nad ostvarivanjem osobnih odnosa, a primarno imajući u vidu djetetovu dobrobit.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-208/2023-2 od 22. rujna 2023.

14

412.243

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ZAŠTITA PRAVA I DOBROBITI DJETETA > OSTALO

Obiteljski zakon

(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23)

Članak 120. stavak 1. i 4.

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda

(NN - MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17)

Članak 8.

Odnosi između bake i djeda koji su živjeli sa svojim unucima predstavljaju obiteljski život koji je zaštićen člankom 8. Konvencije, je u normalnim okolnostima, odnos između bake i djeda i njihovih unuka drugačije prirode i stupnja u odnosu na odnos između roditelja i djeteta te isti po svojoj prirodi općenito zahtijeva manji stupanj zaštite.

„U pravu su žalitelji kada smatraju kako temeljem odredbi ObZ-a imaju pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s unucima, jer navedeno proizlazi iz odredbe članka 120. stavka 1. ObZ-a.

Međutim, žalitelji zanemaruju odredbu stavka 4. navedenog članka kojim je propisano da se isti neće odvijati ako bi to bilo u suprotnosti s djetetovom dobrobiti.

Također su u pravu žalitelji i kada ukazuju na mišljenja Centra za socijalnu skrb Z., Podružnica N. Z. od 20. travnja 2020., 13. srpnja 2020., 5. siječnja 2022. u kojima je u bitnome bio izražen stav o tome kako je u interesu mal. djece održavanje osobnih odnosa i druženja s njima, što je i rezultiralo donošenjem rješenja o određivanju privremene mjere kojom je bilo određeno održavanje tih odnosa.

Međutim, gube iz vida i da je došlo do promjena vezanih za odrastanje djece, u smislu nastanka njihovih novih i značajnih predškolskih i školskih potreba, brojnih aktivnosti i obveza, što promatrano povezano s teškoćama koje dvoje mlađe djece imaju u govorno jezičnom području, koja traži sustavnu pomoć logopeda, u situaciji tako brojnih zadaća koje su pred njima, po redovnom tijeku stvari, nužno pretpostavlja osiguravanje što smirenijih životnijih prilika te uvećan opseg brige i pažnje kao osnovne zadaće roditelja.

U takvoj situaciji, kako je valjano smatrao i Zavod za socijalnu skrb u svom mišljenju od 6. srpnja 2022., detaljno elaborirajući sve spomenute okolnosti slučaja, prioritarno je osigurati djeci uvjete za miran život, učenje i razvoj, što je zadaća njihovih roditelja i u najboljem je interesu mal. djece da se oni posvete njihovu zdravlju i obrazovanju.

Stoga u situaciji promatranoj kroz dinamiku višegodišnjih konfliktnih odnosa visoke razine, njihovih roditelja s predlagateljima, izraženu netrpeljivost djece prema djedu i baki uz kontinuirano višegodišnje odbijanje susreta s manifestacijama o kojima je rečeno, obzirom na dob djece i obveze te zahtjevnost odrastanja i školovanja, i po ocjeni ovog suda, kao ugrožavajući faktor za daljnji socio-emocionalni razvoj djece, ukazivalo bi se u sadašnjim okolnostima forsiranje u pravcu održavanja odnosa mal. djece s bakom i djedom, a time bi bilo protivno dobrobiti djece, kako je valjano zaključio i prvostupanjski sud.

Pri tome je ukazati i kako navedeni zaključak ima utemeljenje u ispunjenju pozitivne obveze države prema članku 8. Europske konvencije, što između ostalog uključuje sve što je usmjereno na ostvarivanje prava, prije svega roditelja, na ostvarivanje obiteljske zajednice sa svojom djecom i nesmetan život sa svojom djecom, pri čemu priroda i opseg mjera ovisi o okolnostima konkretnog slučaja uz obvezu vođenja računa o pravima i interesima svih uključenih, a posebice o najboljim interesima djeteta u ostvarivanju tih prava.

Stoga, prilikom odlučivanja o kontaktima članova obitelji kojima zakon priznaje pravo da to zatraže, kao što je ovdje slučaj, mora se imati u vidu nesporni interes člana obitelji, ovdje bake i djeda, ali ga i razmatrati u svjetlu najboljeg interesa djeteta, pri čemu se cijene emocionalne i psihološke potrebe djeteta s članovima obitelji, osjećaj privrženosti i emocionalne povezanosti, dob djeteta i sl.

Također je navesti kako je donošenjem pobijane odluke o odbijanju zahtjeva predlagatelja za ostvarivanjem kontakta i prihvaćanjem zahtjeva protustranaka za zabranom kontakta (ali ne trajno) ostvarena i svrha ustavnog odnosno konvencijskog jamstva štovanja osobnog i obiteljskog života kroz zaštitu pojedinaca od neosnovanog miješanja u njihovo pravo na nesmetan privatni, obiteljski život.

Pri tome je podsjetiti da je Europski sud za ljudska prava u predmetu Kruškić i dr. protiv Hrvatske (broj 10140/13 § §109 i 110, odluka od 25. studenog 2014.) istaknuo da odnosi između bake i djeda koji su živjeli sa svojim unucima predstavljaju obiteljski život koji je zaštićen člankom 8. Konvencije ali i da je u normalnim okolnostima odnos između bake i djeda i njihovih unuka drugačije prirode i stupnja u odnosu na odnos između roditelja i djeteta te stoga po svojoj prirodi općenito zahtijeva i manji stupanj zaštite, kako je pravilno smatrao i sud prvog stupnja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-227/2023-2 od 11. listopada 2023.

15

415.23

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA

*Obiteljski zakon
(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23)*

Članak 295. stavak 1.
Članak 298. stavak 1. i 2.

Činjenica da je tuženica žrtva obiteljskog nasilja koje je počinio tužitelj, koje nasilje se ne može opravdati "napetošću uzrokovanom razvodom", kako to u žalbi prikazuje tužitelj, opravdava zaključak da bi plaćanje uzdržavanja tužitelju predstavljalo očitu nepravdu za tuženicu.

„Predmet spora u ovoj fazi postupka je zahtjev tužitelja za uzdržavanje od strane tuženice kao sad već bivšeg bračnog druga postavljen za razdoblje od podnošenja protutužbe u postupku razvoda braka koji je pokrenula tuženica, pa ubuduće, u iznosu od 1.500,00 kuna mjesečno.

Prvostupanjski je sud, kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, odbio tužbeni zahtjev jer je nakon ocijene u postupku izvedenih dokaza zaključio da je tužitelj sposoban za rad i ostvaruje prihode radom "na crno", pa nisu ispunjene pretpostavke koje ima u vidu članak 295. ObZ, a uz to smatra kako bi, zbog činjenice da je tužitelj pravomoćno osuđen zbog obiteljskog nasilja počinjenog prema tuženici, uzdržavanje tužitelja za tuženicu predstavljalo očitu nepravdu.

Međutim, treba dodati kako i po shvaćanju ovog suda činjenica da je tuženica žrtva obiteljskog nasilja koje je počinio tužitelj, koje nasilje se ne može opravdati "napetošću uzrokovanom razvodom", kako to u žalbi prikazuje tužitelj, opravdava zaključak da bi plaćanje uzdržavanja tužitelju predstavljalo očitu nepravdu za tuženicu, posebno ako se uzmu i druge okolnosti koje proizlaze već iz iskaza samog tuženika, odnosno da od podnošenja zahtjev za uzdržavanje nije doprinio za režije i hranu u stanu koji je u to vrijeme dijelio sa tuženicom, niti rezultati dokazivanja upućuju da bi, za razliku od tuženice, novčano pomagao kćer stranaka, koja studira, a prema kojoj je također počinio obiteljsko nasilje.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-105/2023-3 od 20. rujna 2023.

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA

*Obiteljski zakon
(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23)*

Članak 386.

Kod utvrđenja očinstva radi se o striktnim zakonskim odredbama o rokovima (*ius cogens, ius strictum*), a posljedica propuštanja tih rokova je gubitak prava na podnošenje tužbe te je prvostupanjski sud bio dužan primijeniti te odredbe kod ocjene dopuštenosti predmetne tužbe.

„Predmet odlučivanja i u ovom žalbenom stadiju postupka je prvostupanjsko rješenje kojom je odbačena tužba radi utvrđenja očinstva maloljetne tužiteljice kao nepravovremena.

Člankom 386. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15, 98/19 i 47/20, dalje ObZ) propisano je da ako osoba za koju se tvrdi da je majka, odnosno otac djeteta nije živa, tužba radi utvrđivanja majčinstva, odnosno očinstva protiv njezinih, odnosno njegovih nasljednika može se podnijeti u roku od godine dana od smrti osobe za koju se tvrdi da je majka, odnosno otac djeteta ili u roku od šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.

Polazeći od svih navedenih utvrđenja, pravilno je prvostupanjski sud zaključio kako je predmetna tužba podnijeta sudu nakon proteka rokova iz članka 386. ObZ-a te je pravilno tužbu odbacio jer je, kako je već rečeno, nedvojbeno da je tužba podnesena sudu dana 1. travnja 2022., a K. K. je umro ... i rješenje o nasljeđivanju iza njegove smrti postalo pravomoćno 24. svibnja 2021. Radi se o striktnim zakonskim odredbama o rokovima (*ius cogens, ius strictum*), a posljedica propuštanja tih rokova je gubitak prava na podnošenje tužbe te je prvostupanjski sud bio dužan primijeniti te odredbe kod ocjene dopuštenosti predmetne tužbe. Ovi zaključci proizlaze iz spisa predmeta, a tužiteljica žalbenim navodima nije dovela u sumnju pravilnost utvrđenja i zaključaka prvostupanjskog suda.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-197/2023-2 od 21. rujna 2023.

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI > POSTUPAK RADI UTVRĐIVANJA ILI OSPORAVANJA MAJČINSTVA ILI OČINSTVA > STRANKE

*Zakon o parničnom postupku
(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)*

Članak 367. stavak 1.

Obiteljski zakon
(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23)

Članak 99. stavak 6.

Članak 358.

Članak 414. stavak 2. i 3.

Obzirom na možebitno suprotstavljene interese mlt. djeteta i roditelja, mlt. V. je stranka u postupku po odredbi članka 358. ObZ-a u svojstvu sudionika tog postupka, a ne u svojstvu tuženice kako je pogrešno označena u tužbi.

„Žalba odvjetnice S. G. nije dopuštena u dijelu u kojem je ista podnesena u ime mlt. V. F., dok žalba tuženice nije osnovana zbog slijedećih razloga.

Naime, prema odredbi članka 99. stavka 6. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23 – u nastavku ObZ) roditelji ne zastupaju dijete u slučajevima u kojima se djetetu imenuje poseban skrbnik, a što je obvezno u postupku u kojem se odlučuje o ostvarivanju osobnih odnosa djeteta s roditeljem po odredbi članka 414. stavka 2. ObZ, gdje je izričito, stavkom 3. istog članka, dodatno propisano kako roditelji nisu ovlašteni uz posebnog skrbnika poduzimati radnje u postupku u ime djeteta.

Prema stajalištu ovog suda u konkretnom slučaju, obzirom na možebitno suprotstavljene interese mlt. djeteta i roditelja, mlt. V. je stranka u postupku po odredbi članka 358. ObZ-a u svojstvu sudionika tog postupka, a ne u svojstvu tuženice kako je pogrešno označena u tužbi.

Zbog izloženog, tuženica D. I. nije mogla ovlastiti odvjetnicu S. G. za zastupanje mlt. V. i podnošenje žalbe protiv prvostupanijske odluke, pa je u tom dijelu žalbu valjalo odbaciti po odredbi članka 367. stavka 1. ZPP-a i riješiti kao u izreci.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-198/2023-3 od 4. listopada 2023.

18

417.305

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK
PRED SUDOM > POSEBNI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > OPĆENITO > STRANKE*

Obiteljski zakon
(NN 103/15, 98/19 i 47/20)

Članak 3.

Članak 436.

Zakon o mirovinskom osiguranju
(NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22)

Članak 1. točka 1.

Članak 22. stavak 3.

Zavod za mirovinsko osiguranje ne može biti stranka u izvanparničnom postupku radi utvrđenja postojanja izvanbračne zajednice, jer se radi o odnosu između fizičkih osoba, pa se u takvom postupku ne odlučuje o pravima i interesima Zavoda.

„Predmet postupka je zahtjev predlagateljice radi utvrđenja izvanbračne zajednice radi ostvarenja prava na obiteljsku mirovinu, sukladno odredbi članka 22. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22, dalje u tekstu: ZMO).

Po provedenom postupku sud prvog stupnja zaključuje kako iz zakonske definicije izvanbračne zajednice, a sukladno odredbi članka 3. Obiteljskog zakona ("Narodne novine", broj 103/15, 98/19 i 47/20, dalje u tekstu: ObZ), proizlazi da se radi o životnoj zajednici neudane i neoženjenog muškarca, pa zaključuje da bi u ovom postupku pasivno bili legitimirani pravni sljednici pok. V. H., a ne protustranka pri čemu odredba članka 22. stavka 3. ZMO-a rješava samo pitanje nadležnosti u pogledu ovakvih postupaka, ali ne i pasivnu legitimaciju.

Po stavu prvostupanjskog suda iz odredbe članka 22. stavka 3. ZMO-a ne proizlazi da bi se u izvanparničnom postupku, u kojem bi se utvrđivalo postojanje izvanbračne zajednice, Zavod bio pasivno legitimiran.

U ovom postupku sporno je pitanje pasivne legitimacije na što žalitelj u žalbi upire pozivajući se na stav iznesen u odluci ovog suda Gž Ob-208/19 od 6. svibnja 2019.

Međutim, po stavu ovoga suda, a koji je istovjetan shvaćanju prvostupanjskog suda, koje se pak temelji na shvaćanju revizijskog suda izraženog u odluci Rev-1639/2018-2 od 2. veljače 2022., stranka u ovom izvanparničnom postupku ne može biti protustranka, jer se radi o odnosu između fizičkih osoba a u takvom postupku ne odlučuje se o pravima i interesima Zavoda.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-192/2023-2 od 18. rujna 2023.

19

424.4

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODGOVORNOST NASLJEDNIKA ZA DUGOVE OSTAVITELJEVE

*Zakon o nasljeđivanju
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 129.

Članak 133. stavak 3.

Članak 139.

Za ostaviteljeve dugove ne odgovara nasljednik koji se odrekao nasljedstva, ali za takve dugove odgovara nasljednik koji se odrekao nasljedstva u korist drugog nasljednika, budući da se takvo odricanje smatra izjavom o ustupanju nasljednog dijela.

„Predmet spora predstavlja regresni zahtjev tužitelja spram tuženica 1. i 2. za isplatom iznosa od 2.900,00 kn sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, a koji iznos je tužitelj, kao osiguravatelj pok. tuženika M. B., isplatio oštećenici D. M. sa osnova naknade imovinske štete koja je nastala uslijed prometne nezgode dana 29. lipnja 2016., a koju da je prouzročio pok. tuženik M.B.

Sud prvog stupnja smatrao je da je u prekršajnom postupku koji je protiv pok. M. B. radi predmetnog štetnog događaja vođen pred Prekršajnim sudom u Šibeniku, u smislu

odredbe članka 12. ZPP-a razriješeno prethodno pitanje – je li prednik tuženice 1. i 2. na dan štetnog događaja upravljao osobnim vozilom pod utjecajem alkohola, jer da je isti pravomoćnom presudom broj PpP-1971/16 od 15. svibnja 2017. oslobođen od optužbe zbog prekršaja iz članka 199. stavka 2. ZOSPC-a, da bi utuženog dana upravljao osobnim vozilom marke Renault, reg. oznake ŠI ..., za vrijeme dok je u organizmu imao 1,51 g/kg alkohola.

Zaključno, sud prvog stupnja smatrao je osnovanim prigovor promašene pasivne legitimacije istaknut od strane tuženice 2., s obrazloženjem da iz pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju javne bilježnice L. M. broj O-1695/2019, UPP/OS-194/2019 od 19. prosinca 2019., proizlazi da je jedinom nasljednicom sada pok. M. B. proglašena na temelju zakona supruga O. R., tuženica 1., slijedom čega da tuženica 2. ne bi bila pasivno legitimirana.

Naime, iz obrazloženja citiranog rješenja o nasljeđivanju (list 60 spisa) proizlazi da se tuženica 2. S. R. prihvatila nasljedstva te je svoj nasljedni dio ustupila tuženici 1., koja se prihvatila ustupljenog dijela, te da je jedinom nasljednicom iza smrti pok. M. R. proglašena tuženica 1. O. R.

Nadalje, člankom 139. stavkom 1. ZN-a propisano da nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove, stavkom 2. istog članka da nasljednik koji se odrekao nasljedstva ne odgovara za ostaviteljeve dugove, a stavkom 3. tog članka određeno je da nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove do visine vrijednosti naslijeđene imovine, s time da na visinu vrijednosti naslijeđene imovine i vrijednost ostaviteljevih dugova koje je nasljednik već podmirio sud pazi samo na prigovor nasljednika. Odredbom stavka 4. istoga članka propisano je da kada ima više nasljednika, oni odgovaraju solidarno za ostaviteljeve dugove, i to svaki do visine vrijednosti svoga nasljednog dijela, bez obzira je li izvršena dioba nasljedstva.

Dakle, iz sadržaja citiranih odredbi proizlazi da je tuženica 2., koja se prihvatila svog nasljednog dijela i isti je ustupila tuženici 1., pasivno legitimirana u ovoj pravnoj stvari, obzirom da se odricanje u korist određenog nasljednika tj. ustupanje nasljednog dijela u korist određenog nasljednika ne smatra odricanjem od nasljedstva već izjavom o ustupu svog nasljednog dijela, te je moguće tek nakon što se utvrdi da ustupitelj ima nasljedno pravo iza ostavitelja, a nasljedno pravo se stječe u trenutku ostaviteljeve smrti (članak 4. stavak 4. ZN-a).

Dodatno prednjem, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci broj Gž-2596/75 od 18. svibnja 1976. izrazio pravno shvaćanje da za ostaviteljeve dugove ne odgovara nasljednik koji se odrekao nasljedstva, ali za takve dugove odgovara nasljednik koji se odrekao nasljedstva u korist drugog nasljednika, budući da se takvo odricanje smatra izjavom o ustupanju nasljednog dijela. On odgovara za ostaviteljeve dugove onako kako bi odgovarao da svoj dio nije ustupio.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1599/2021-2 od 27. svibnja 2022.

20

425.445

OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > OSTAVINSKA RASPRAVA > ODREĐIVANJE PREKIDA

*Zakon o nasljeđivanju
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 175. stavak 2.

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19 i 80/22)

Članak 212. točka 1.

U ostavinskom postupku uslijed sunasljedničke smrti nema supsidijarne primjene odredaba članka 212. točke 1. ZPP-a, koje se odnosi na nastupanje prekida postupka smrću stranke.

„Prvostupanjskim rješenjem utvrđuje se prekid predmetnog ostavinskog postupka koji se vodi pred ovim sudom iza pok. T. K., a zbog smrti zakonskih nasljednika iste: I. V., Š. J. i A. L. (točka I. izreke), te da će se postupak nastaviti kada nasljednik ili staratelj ostavine pok. I. V., Š. J. i A. L. preuzmu postupak ili kada ih sud pozove na preuzimanje postupka (točka II. izreke).

Prvostupanjski sud je uvidom u podatke JRO MUP RH utvrdio da ne priležu podaci o nasljednicima iza smrti I. V. rođ. K., kćeri ostaviteljice umrle, Š. J. rođ. K., umrle, kćeri ostaviteljice, dok u odnosu na A. L. iz podataka JRO MUP RH proizlazi da je rođena V. od oca P., te da bi mogla biti kćer ostaviteljice, a da je preminula 6. siječnja 2023.

S obzirom da bi gore navedene osobe predstavljale zakonske nasljednice ostaviteljice, a da nisu priloženi podaci o njihovim nasljednicima, to je sud prvog stupnja pozivom na odredbu članka 212. točka 1. ZPP-a odredio prekid postupka.

S obzirom da se u konkretnom slučaju radi o sunasljedničkoj smrti nema supsidijarne primjene odredaba ZPP-a koje se odnose na nastupanje prekida postupka smrću stranke.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1614/2023-2 od 16. kolovoza 2023.

5 > Radno pravo

21

563

RADNO PRAVO > NAKNADA ŠTETE > ODGOVORNOST POSLODAVCA ZA ŠTETU UZROKOVANU RADNIKU

Zakon o obveznim odnosima

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)

Članak 203.

Članak 206.

Obzirom da je pravo na naknadu štete po osnovi pretrpljene ozljede na radu pravo koje pripada radniku i s kojim radnik može slobodno raspolagati, nema zapreke da se radnik navedenog prava i odrekne.

„Prvostupanjskom djelomičnom presudom poništen je Sporazum od 17. travnja 2020. sklopljen između tuženika kao poslodavca i tužitelja kao radnika u dijelu točke 6. koji glasi: „Radnik nema nikakvih drugih potraživanja prema Poslodavcu po bilo kojoj osnovi“, te je odlučeno da u tom dijelu između stranaka ne proizvodi pravne učinke u odnosu na prava tužitelja po osnovi ozljede na radu od 20. prosinca 2017. dok je bio radnik V. T. Š. V. d.d.

Prvostupanjski je sud na temelju izvedenih dokaza utvrdio da tužitelj nije znao niti je mogao znati da se točka 6. Sporazuma odnosi i na potraživanje po osnovi naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu od 20. prosinca 2017., jer da to potraživanje nije bilo izričito navedeno u Sporazumu, slijedom čega je prihvatio tužbeni zahtjev u dijelu u kojem se traži poništavanje dijela točke 6. Sporazuma smatrajući da se radi o generalnoj klauzuli koja je za tužitelja nejasna i dvosmislena.

Međutim, kako su stranke 17. travnja 2020. potpisale predmetni Sporazum kojim su ugovorile pravo tužitelja na plaću, otpremninu i odricanje prava na otkazni rok, koje odredbe Sporazuma nitko od stranaka ne osporava, pogrešno prvostupanjski sud zaključuje kako se tužitelj potraživanja s osnove ozljede nije odrekao s obrazloženjem da utuženo potraživanje nije naznačeno u sporazumu.

Naime, kako su jasno odredbom točke 6. predmetnog Sporazuma stranke ugovorile da osim potraživanja za isplatu otpremnine u skladu s odlukom o otkazu te plaće do dana prestanka radnog odnosa koji nastupa 30. travnja 2020. tužitelj nema nikakvih drugih potraživanja prema tuženiku po bilo kojoj osnovi, a o odricanju od novčanog potraživanja radnika prema poslodavcu nema posebnih odredaba u Zakonu o radu, pa ocjenu valjanost navedenog Sporazuma u spornom dijelu treba procjenjivati primjenom propisa obveznog prava. Stajalište je ovog drugostupanjskog suda da u slučaju radnikovog odricanja od novčanog potraživanja može doći do primjene odredbe članka 203. ZOO-a u svezi s odredbom članka 206. ZOO-a.

S obzirom na to da je pravo na naknadu štete po osnovi pretrpljene ozljede na radu pravo koje pripada radniku i s kojim radnik može slobodno raspolagati ovaj sud smatra da nema zapreke da se radnik navedenog prava i odrekne.“

Županijski sud u Splitu, Gž R-365/2023-3 od 5. rujna 2023.

7 > Kazneno pravo i kazneni postupak, prekršajno pravo, prekršajni postupak i prekršaji

22

711.22

KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENO PRAVO > KAZNE I KAŽNJAVANJE > UVJETNA OSUDA

Kazneni zakon

(NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22 i 114/23)

Članak 41.

Članak 55.

Članak 56.

Kada je okrivljenik obrtnik, od čijeg rada se u potpunosti uzdržava i čitava njegova obitelj, uvjetna osuda je sankcija koja je prilagođenija osobnim i obiteljskim prilikama okrivljenika jer će mu se omogućiti da svojim radom ostvaruje primanja nužna za egzistencijalne potrebe svoje obitelji, što bi bilo znatno otežano u slučaju izvršavanja rada za opće dobro.

"Ispitujući prvostupanjsku presudu u pravcu istaknutih žalbenih navoda, ovaj drugostupanjski sud je ocijenio kako je u pravu okrivljenik kada ističe da bi, vodeći se načelom individualizacije kazne, u konkretnom slučaju kaznenopravna sankcija u vidu uvjetne osude bila učinkovitija i adekvatnija sankcija, od zamjene kazne zatvora na koju je osuđen radom za opće dobro, i unatoč činjenici što je okrivljenik već bio osuđivan na tu istu kaznenopravnu sankciju, zbog počinjenja istog kaznenog djela. Naime, u situaciji kada je okrivljenik obrtnik, od čijeg rada se ustvari u potpunosti uzdržava i čitava njegova obitelj, tada je za zaključiti kako je uvjetna osuda sankcija koja je prilagođenija osobnim i obiteljskim prilikama okrivljenika jer će mu se omogućiti da svojim radom ostvaruje primanja nužna za egzistencijalne potrebe svoje obitelji, što bi bilo znatno otežano u slučaju izvršavanja rada za opće dobro. Ocjena je ovog drugostupanjskog suda da će se i uvjetnom osudom, s duljim vremenom provjeravanja, u svakom slučaju ostvariti svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ-a, a s druge strane neće se dovesti u pitanje egzistencija ne samo okrivljenika, već i njegove obitelji.

Stoga je prihvaćena žalba okrivljenika te je preinačena prvostupanjska presuda u dijelu odluke o kazni, na način da su prihvaćene pojedinačne kazne zatvora koje su okrivljeniku izrečene za svako kazneno djelo, isto kao i jedinstvena zatvorska kazna na koju je osuđen, u trajanju od 11 mjeseci, nakon čega je, primjenom odredbe članka 56. KZ/11, okrivljeniku

izrečena uvjetna osuda na način da se kazna zatvora na koju je osuđen neće izvršiti, ako isti u vremenu provjeravanja od 4 godine ne počini neko novo kazneno djelo.

Ocjena je i ovog drugostupanjskog suda da će se i ovakvom kaznenopravnom sankcijom uspješno ostvariti odvratajući učinak na okrivljenika, pogotovo kada se ima u vidu da je rok provjeravanja određen u trajanju od 4 godine, na koji način će se dati zadnja prigoda okrivljeniku da svoje ponašanje uskladi s društveno prihvaćenim normama ponašanja, osobito u svom obiteljskom okruženju te da će prijetnjom izvršenja zatvorske kazne u tako dugom vremenskom trajanju učinkovito utjecati na okrivljenika u pravcu da se kloni protupravnog postupanja, a s druge strane će se istom u svakom slučaju ostvariti i svrha kažnjavanja propisana člankom 41. KZ/11".

Županijski sud u Splitu, Kž-232/2021-6 od 2. svibnja 2023.

23

711.49

KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENO PRAVO > POSEBNI DIO > OSTALA KAZNENA DJELA

Kazneni zakon

(NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22 i 114/23)

Članak 147.

Članak 148.a

Ne može se raditi o isključenju protupravnosti kada je okrivljena uvrede o privatnoj tužiteljici iznijela u svojoj privatnoj e-mail prepisci, koja se ne može smatrati znanstvenim, stručnim, književnim ili umjetničkim djelom niti javnom informacijom, kao ni obavljanjem dužnosti propisane zakonom, a također ni političkom ili drugom javnom ili društvenom djelatnosti, odnosno novinarskom poslu ili obrani nekog prava jer nije dostatno da je to učinjeno u javnom interesu, već je nužno da je uvreda koja je iznesena u "javnom interesu" objavljena u jednom od zakonom propisanih oblika djelovanja, što u konkretnoj situaciji nije bio slučaj.

"Što se pak tiče javnog interesa na kojeg se okrivljena poziva u svojoj žalbi, za istaknuti je kako je člankom 148. a KZ/11, kojim je regulirano isključenje protupravnosti za kazneno djelo uvrede, propisano da nema kaznenog djela iz članka 147. KZ/11, ako je počinitelj njegova obilježja ostvario u znanstvenom, stručnom, književnom, umjetničkom djelu ili javnoj informaciji, u obavljanju dužnosti propisane zakonom, političke ili druge javne ili društvene djelatnosti, u novinarskom poslu ili obrani nekog prava, a to je učinio u javnom interesu ili zbog drugih opravdanih razloga. Dakle, da bi se moglo raditi o isključenju protupravnosti za kazneno djelo uvrede, nije dostatno da je to učinjeno u javnom interesu, već je nužno da je uvreda koja je iznesena u "javnom interesu" objavljena u jednom od zakonom propisanih oblika djelovanja, što u konkretnoj situaciji nije bio slučaj. Naime, okrivljena je uvrede o privatnoj tužiteljici iznijela u svojoj privatnoj e-mail prepisci, koja se ne može smatrati znanstvenim, stručnim, književnim ili umjetničkim djelom niti javnom informacijom, kao ni obavljanjem dužnosti propisane zakonom, a također ni političkom ili drugom javnom ili društvenom djelatnosti, odnosno novinarskom poslu ili obrani nekog prava. Naime, samo u toj situaciji je, uz uvjet da je uvreda učinjena u "javnom interesu", može doći do isključenja

protupravnosti za kazneno djelo uvrede. U konkretnom slučaju očito je da nedostaje onaj potrebni, zakonom propisani oblik djelovanja u kojem bi uvreda bila izrečena, da bi se okrivljena mogla pozvati na odredbu članka 148. a KZ/11. Stoga se okrivljena neosnovano žali zbog žalbene osnove povrede kaznenog zakona na njenu štetu".

Županijski sud u Splitu, Kž-739/2022-3 od 14. ožujka 2023.

24

712.311.311

KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > OSNOVE ZBOG KOJIH SE PRESUDA MOŽE POBIJATI > BITNE POVREDE ODREDAVA KAZNENOG POSTUPKA > APSOLUTNO BITNE POVREDE

Zakon o kaznenom postupku

(NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda broj 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19 i 80/22)

Članak 11. stavak 4.

Članak 468. stavak 1. točka 11.

Kada je sud proglasio krivim okrivljenike na način da je u činjeničnom opisu kaznenog djela naveo da su postupali zajednički i dogovorno, a u odnosu na tu odlučnu činjenicu su izostali razlozi, time je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

"Naime, pitanje zajedničkog i dogovornog postupanja okrivljenika D. P. i I. V. je centralno i ključno pitanje ovog kaznenog postupka, posebice kod ovako postavljenog činjeničnog opisa kaznenog djela za koje je okrivljenik proglašen krivim i osuđen. Tijekom postupka nije bilo sporno da okrivljenik D. P. niti u jednom trenutku nije bio u doticaju s drogom i jedina radnja koja se u činjeničnom opisu kaznenog djela tom okrivljeniku stavlja na teret jest ta da je I. V. rukom pokazao gdje da ostavi drogu, što je ovaj i napravio, dok okrivljenik tako ostavljenu drogu nije niti uspio preuzeti. S druge strane on je proglašen krivim zbog toga što je pribavio, prevezio i držao stvari koje su propisom proglašene drogom, a u opisanoj situaciji kada okrivljenik D. P. nikada drogu nije imao u svojoj detenciji, očito je da on te radnje nije niti mogao poduzeti pa stoga okrivljenika D. P. s pronađenom drogom može povezati jedino i isključivo zajedničko i dogovorno postupanje sa sada pokojnim I. V., budući da je baš V. bio taj koji je drogu držao, prevezio i ostavio iza kotača vozila u U. V. N. u D.

Upravo stoga je o pitanju zajedničkog i dogovornog postupanja okrivljenog D. P. i pokojnog I. V. prvostupanijski sud bio u obvezi dati jasne i uvjerljive te valjano obrazložene razloge, što je on, međutim, propustio učiniti. Činjenica da je okrivljenik I. V. pokazao gdje će ostaviti drogu, što je V. doista i napravio, nikako nije dostatna za zaključak o tome da je između njih postojao dogovor o zajedničkom postupanju vezano za daljnju preprodaju droge na ilegalnom narko tržištu i stjecanju protupravne imovinske koristi, jer ta radnja okrivljenika P. više ukazuje na klasičnu kupoprodaju, odnosno primopredaju droge, a ne na zajedničko i dogovorno postupanje dvojice partnera u preprodaji. Nejasno je, naime, zašto bi jedan partner

u zajedničkom i dogovornom djelovanju vezano za preprodaju droge, drugom partneru ostavljao drogu na javnom mjestu, na parkiralištu, ispod kotača parkiranog vozila, riskirajući pri tome da budu otkriveni, umjesto da se to napravi u stanu jednog od njih dvojice.

Prvostupanjski sud u pogledu zajedničkog i dogovornog postupanja okrivljenika D. P. i pokojnog I. V. nije dao baš nikakve razloge, a jedini navod iz razloga prvostupanjske presude koji bi se mogao povezati sa zajedničkim i dogovornim djelovanjem okrivljenika i I. V. u cilju počinjenja predmetnog kaznenog djela, jest podatak iz analitičke obavijesti PU dubrovačko neretvanske, o komunikaciji između njih dvoje u razdoblju od 30. travnja 2014. do 23. lipnja 2014., iz kojeg proizlazi da je I. V. D. P. nazvao 210 puta, dok je D. P. I. V. nazvao u istom razdoblju 264 puta. Prvostupanjski sud, na temelju tog podatka, zaključuje kako je neosnovana obrana okrivljenika da se on nije družio s pokojnim I. V., da su se samo površno poznavali i da nisu održavali komunikaciju, što je u stvari točno, ali činjenica što je u tom dijelu obrana okrivljenika neosnovana, nije automatski i nepobitni dokaz o postojanju dogovora u pogledu zajedničkog djelovanja okrivljenika i I. V. radi počinjenja kaznenog djela koje je predmet optužbe.

Vezano za moguće postojanje takvog dogovora, s obzirom da se radi o odlučnoj činjenici, prvostupanjski sud je bio u obvezi dati jasne, valjane i dostatne razloge, što je on potpuno zanemario i propusti učiniti. Kod ovoga je za istaknuti kako nije sporno da podaci iz analitičke obavijesti nisu prikupljeni u sklopu posebnih dokaznih radnji koje bi bile naložene od strane suda pa stoga razgovori koji su u kartici navedeni nisu snimani te je nepoznat njihov sadržaj. Stoga se, na temelju podatka o broju uspostavljenih komunikacija u navedenom periodu između okrivljenika i V., može kao neosnovana otkloniti obrana okrivljenika vezano za poznanstvo i komunikaciju sa I. V., što je prvostupanjski sud pravilno učinio, ali podaci iz analitičke obavijesti sami za sebe nikako ne mogu biti nesumnjiv i nepobitan dokaz u pogledu postojanja njihovog dogovora o zajedničkoj preprodaji droge.

S obzirom da su u prvostupanjskoj presudi izostali razlozi u pogledu te odlučne činjenice, vezano za postojanje zajedničkog i dogovornog postupanja između okrivljenika i I. V., to je na taj način ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08, na koju ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, radi čega je prvostupanjsku presudu valjalo ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku".

Županijski sud u Splitu, Kž-102/2022-8 od 11. travnja 2023.

8 > Građansko procesno pravo

25

810.512.2

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVI > NADLEŽNOST SUDOVA > STVARNA NADLEŽNOST > STVARNA NADLEŽNOST TRGOVAČKIH SUDOVA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 34. točka 1.

Članak 34.b točka 1.

Zakon o zemljišnim knjigama
(NN 63/19 i 128/22)

Članak 205.

Budući da iz tužbe proizlazi da su i tužitelj i tuženik pravne osobe, a ne radi se o sporu iz odredbe članka 34. ZPP-a, ispravno je postupio prvostupanjski (općinski) sud kada se oglasio nenadležnim, pri čemu je bez pravnog značaja je li riječ o sporu koji je proizašao iz djelatnosti parničnih stranaka, jer je navedeno od utjecaja samo u situacijama kada se radi o sporovima između obrtnika i trgovca pojedinca.

„Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud se oglasio stvarno nenadležnim za postupanje u predmetu (točka I. izreke) te riješio da će nakon pravomoćnosti rješenja predmet ustupiti stvarno i mjesno nadležnom Trgovačkom sudu u Zagrebu (točka II. izreke).

Člankom 34.b točkom 1. ZPP-a propisano je da trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude: u sporovima između pravnih osoba, u sporovima između pravnih osoba i obrtnika; u sporovima između obrtnika uključujući i sporove između trgovaca pojedinaca, ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sude općinski sudovi (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekoga drugog suda,

Budući da iz tužbe proizlazi kako su i tužitelj i tuženik pravne osobe, a ne radi se o sporu iz odredbe članka 34. ZPP-a, ispravno je postupio prvostupanjski sud kada se oglasio nenadležnim.

U odnosu na žalbene navode tužitelja za navesti je kako u konkretnom predmetu nije od značenja je li riječ o sporu koji je proizašao iz djelatnosti parničnih stranaka jer je navedeno od utjecaja u situacijama kada se radi o sporovima između obrtnika i trgovaca pojedinaca.

Nadalje, nisu od značaja ni žalbeni navodi tužitelja da se u ovom slučaju radi o postupku povodom tužbe za ispravak iz članka 205. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj 63/19 i 128/22; – dalje u tekstu: ZZK) jer prema odredbi članka 34. stavka 1. ZPP-a i u takvim sporovima nadležnost općinskih sudova isključena ako se radi o sporovima iz članka 34.b točke 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Splitu, Gž-2359/2023-2 od 23. listopada 2023.

26

810.513.248

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVI > NADLEŽNOST SUDOVA > MJESNA NADLEŽNOST > POSEBNA MJESNA NADLEŽNOST > MJESNA NADLEŽNOST ZA POJEDINE VRSTE SPOROVA > NADLEŽNOST U SPOROVIMA IZ RADNIH ODNOSA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 65.

Članak 70.

Kako je u konkretnom slučaju, dakle, riječ o sporu između radnika i poslodavca radi utvrđenja nezakonitosti otkaza ugovora o radu za ocjenu mjesne nadležnosti nema mjesta primjeni sporazuma o nadležnosti koja je ugovorena za sporove iz ugovora o radu.

„Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud se pozivom na odredbe članka 14. Ugovora o radu sklopljenog između tužitelja i tuženika 30. lipnja 2022. te članka 70. ZPP-a proglasio mjesno nenadležnim te odlučio kao u izreci pobijanog rješenja.

Iz spisa proizlazi:

- da je tužitelj dana 22. studenog 2022. podnio tužbu protiv tuženika radi utvrđenja nedopuštenosti otkaza te vraćanja tužitelja na rad na poslove radnog mjesta „Voditelj tima za električni dizajn“

- da je tuženik u odgovoru na tužbu istakao prigovor mjesne nadležnosti obzirom da je člankom 14. Ugovora o radu sklopljenog između tužitelja i tuženika 30. lipnja 2022. (dalje u tekstu: Ugovor) ugovorena mjesna nadležnost Općinskog suda u Osijeku

- da je člankom 3. Ugovora (Mjesto rada) ugovoreno da će radnik poslove obavljati u uredu poslodavca u Zagrebu, a po potrebi i na drugim mjestima

- da je člankom 14. stavkom 5. navedenog ugovora ugovoreno da će sve eventualne sporove nastale u vezi s ugovorom stranke nastojati riješiti sporazumno, a ako u tome ne uspiju nadležan je stvarno nadležan sud u Osijeku.

Kako je u konkretnom slučaju, dakle, riječ o sporu između radnika i poslodavca radi utvrđenja nezakonitosti otkaza ugovora o radu, sukladno shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženom u odluci Gr1-129/2018 od 13. studenog 2018., za ocjenu mjesne nadležnosti nema mjesta primjeni sporazuma o nadležnosti koja je ugovorena za sporove iz ugovora o radu, a iz čega bi proizlazilo da utvrđenje prvostupanjskog suda o mjesnoj nadležnosti suda u Osijeku nije osnovano.

Nadalje, izberiva nadležnost u sporovima iz radnog odnosa u kojima je tužitelj radnik propisana je odredbom članka 65. ZPP-a, a prema kojoj je odredbi za suđenje nadležan, pored suda koji je opće mjesno nadležan za tuženika i sud na čijem se području rad obavlja ili se obavljao odnosno sud na čijem se području rad morao obavljati te sud na čijem je području zasnovan radni odnos. Izberiva mjesna nadležnost propisana je isključivo u svrhu olakšanja parničnog položaja tužitelja, odnosno kako bi u osjetljivijim parničnim postupcima tužitelj lakše pristupio sudu, bez izlaganja većim financijskim izdacima.

Podnoseći tužbu Općinskom radnom sudu u Zagrebu kao jednom od izberivo mjesno nadležnih sudova, a s obzirom na to da se rad nesporno obavljao na području Zagreba, tužitelj je odredio mjesno nadležni sud i tako određeni sud, suprotno navodima tuženika, nije ovlašten oglasiti se mjesno nenadležnim“

Županijski sud u Splitu, Gž R-467/2023-2 od 27. rujna 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > STRANKE > SUPARNIČARI > JEDINSTVENI

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 83. stavak 5.

Članak 201.

Sud neće odbaciti tužbu treće osobe na temelju članka 83. stavka 5. ZPP-a, a u vezi članka 201. ZPP-a u postupku radi utvrđenja ništetnim ugovora, u situaciji kada tužba nije podnesena protiv obje ugovorne strane, jer su tuženici fakultativni jedinstveni suparničari, ali ne i nužni suparničari

„Prvostupanjskim rješenjem odbačena je tužba.

Tužiteljica je podnijela tužbu protiv tuženika S. C., radi utvrđenja da je ništetan Ugovor o kupoprodaji stana broj ugovora SU-002131/93 sklopljen 26. veljače 1993. između Grada Z. kao prodavatelja i S. C. kao kupca stana u Z., ... kat PR, stana broj 1, desno, sastoji se od 1,0 sobe i ostalih prostorija u površini 043,00 m², radi brisanja tuženika kao vlasnika opisanog stana te određivanja upisa svih suvlasnika razmjerno veličini suvlasničkih dijelova na opisanom stanu.

Osnovano tužiteljica u žalbi ističe da nisu postojali zakonski uvjeti da se u takovoj procesnoj situaciji tužba odbaci kao nedopuštena.

Naime, jedinstveni suparničari su materijalnopравни suparničari definirani odredbom članka 201. ZPP-a prema kojoj, ako se prema zakonu ili zbog prirode pravnog odnosa spor može riješiti samo na jednak način prema svim suparničarima, smatraju se kao jedna parnična stranka, tako da se u slučaju ako pojedini suparničari propuste koju parničnu radnju učinak parničnih radnji što su ih poduzeli drugi suparničari proteže i na one koji te radnje nisu poduzeli. Jedinstveno suparničarstvo je u pravilu fakultativno, osim kad je riječ o procesnopravnom nužnom suparničarstvu. Kod nužnog suparničarstva tužba je dopuštena samo ako su na pasivnoj strani obuhvaćeni svi subjekti koji su sudionici određenog građanskog pravnog odnosa, u protivnom nisu ispunjene procesne pretpostavke za meritorno rješavanje spora.

Stoga, prema ustaljenoj sudskoj praksi (odluka VSRH broj Rev-x 1205/2017 od 16. ožujka 2021. godine) tužba treće osobe radi utvrđenja ništetnim ugovora ne mora nužno obuhvatiti obje ugovorne strane, pa u situaciji kada je tužba podnesena protiv obje ugovorne strane, tuženici su fakultativni jedinstveni suparničari, ali ne i nužni suparničari.“

Županijski sud u Splitu, Gž-2085/2023-2 od 11. listopada 2023.

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > STRANKE > PROMJENA STRANAKA U PARNICI

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 109.

Članak 192.

Članak 195.

Članak 196.

Ne radi o subjektivnoj preinaci tužbe koja bi ovisila o pristanku žaliteljice, u situaciji kada je žaliteljica tijekom postupka svoj suvlasnički dio darovala novom tuženiku, već se radi o dopuni tužbe na temelju odredbe članka 109. ZPP-a, jer tužbom u postupku diobe razvrgnućem suvlasničke zajednice uspostavom etažnog vlasništva moraju biti obuhvaćeni svi nužni suparničari.

„Prvostupanjskom rješenjem dopuštena je procesna dispozicija tužitelja kojom je tužba podnesena u ovoj pravnoj stvari proširena na novog tuženika, i to tuženika ad. 19. I. M. (OIB: ...) iz Republike Srbije., P., a koji u ovu parnicu ima stupiti umjesto tuženica ad. 8. I. L. S., ad. 16. V. L. pok. N., ad. 17. N. L. pok. N. i ad. 18. G. B. rođene L. pok. N...“

Pravilno je prvostupanjski sud smatrao, a suprotno tvrdnjama žaliteljice, da je navedena dispozicija tužitelja dopuštena, pri čemu je, prije svega pravilno cijenio stajalište i upute drugostupanjskog suda iznesenih u ukidnoj odluci ranije donesenoj u ovoj pravnoj stvari, i to da se u konkretnom slučaju radi o "zahtjevu za diobu - razvrgnuće suvlasništva i uspostavu vlasništva tužitelja na točno određenom dijelu i površini suvlasničke nekretnine" i potom "da prilikom diobe nekretnine suvlasnici imaju svojstvo nužnih suparničara i zato svi moraju sudjelovati u postupku jer u protivnom postoji nedostatak procesno pravne legitimacije za vođenje parnice, pa se tužba odbacuje", pa da će "u nastavku postupka prvostupanjski sud pozvati tužitelja da dopuni tužbu na temelju odredbe članka 109. ZPP-a, pri čemu će imati u vidu sadržaj stanja zemljišne knjige".

Imajući u vidu navedeno, a u okolnostima ovoga slučaja neosnovano je pozivanje 8. tuženice I. L. S. na odredbe članka 192. ZPP-a, 195. ZPP-a i 196. ZPP-a, tvrdeći da je za stupanje u parnicu novoga tuženika umjesto ranijeg potrebna suglasnost i ranijeg tuženika i novog tuženika, i to iz razloga što se u ovom sporu radi o zahtjevu tužitelja za diobom, razvrgnućem suvlasništva i uspostavom njegovog vlasništva na točno određenom dijelu i površini nekretnine koja je u suvlasništvu svih tuženika, zbog čega prilikom diobe predmetne nekretnine suvlasnici imaju svojstvo nužnih suparničara i zato svi moraju sudjelovati u postupku.

Kako je žaliteljica svoj suvlasnički dio darovala novom tuženiku I. M. tijekom trajanja ove parnice (koji je kao suvlasnik tog dijela upisan u zemljišnu knjigu, a žaliteljica je brisana s tim pravom suvlasništva), to je pravilno prvostupanjski sud, suprotno njezinoj tvrdnji, zaključio da se u ovom slučaju ne radi o subjektivnoj preinaci tužbe koja bi ovisila o pristanku žaliteljice, već se radi o dopuni tužbe na temelju odredbe članka 109. ZPP-a, prema stanju zemljišne knjige jer tužbom moraju biti obuhvaćeni svi nužni suparničari, zbog čega je pravilno taj sud i po stajalištu ovoga suda postupio kada je donio pobijano rješenje.“

Županijski sud u Splitu, Gž-1860/2023-2 od 21. rujna 2023.

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 155. stavak 1.

Članak 342. stavak 1.

Trošak sastava podneska radi ispravka presude nije nužan i potreban trošak u smislu odredbe članka 155. stavka 1. ZPP-a pa stranci ne pripada pravo zahtijevati trošak sastava podneska po odvjetniku kao punomoćniku sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

„Pobijanim rješenjem odbijen je zahtjev tuženika za naknadu troška nastalog sastavom podnesaka od 21. kolovoza 2023. i 1. rujna 2023.

Naime, iz spisa proizlazi:

- da je ovaj postupak pravomoćno okončan 19. lipnja 2023.,

- da je podneskom od 21. kolovoza 2023. tadašnji punomoćnik tuženika (punomoć mu je opozvana podneskom tuženika od 11. listopada 2023.) stavio prijedlog za ispravak prvostupanjske presude u pogledu oznake poslovnog broja, te je u tom pravcu zatražio trošak nastao angažiranjem odvjetnika za sastav tog podneska u iznosu od 500,00 eura / 3.750,00 kuna,

- da je prvostupanjski sud u tom pravcu ispravio prvostupanjsku presudu rješenjem od 22. kolovoza 2023.,

- da je punomoćnik tuženika podneskom od 1. rujna 2023. stavio prijedlog za donošenje dopunskog rješenja kojim bi se odlučilo o zahtjevu tužitelja za naknadu troška za sastav prijedloga od 21. kolovoza 2023. te je zatražio daljnji trošak od 500,00 eura / 3.750,00 kuna nastao angažiranjem odvjetnika za sastav tog podneska.

U takvoj procesnoj situaciji pravilno je prvostupanjski sud odbio zahtjeve tuženika za naknadu troška nastalih angažiranjem odvjetnika za sastav navedenih podnesaka, polazeći od odredbe članka 342. stavka 1. ZPP-a, po kojoj pogreške u imenima i brojevima, i druge očite pogreške u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesuglasnost prijepisa presude s izvornikom može ispraviti sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća u svako doba, jer za ispravljanje presude nije potrebno angažirati odvjetnika, pa taj trošak nije bio potreban za vođenje parnice u smislu članka 155. stavka 1. ZPP-a, a posljedično, nije bilo potrebe za donošenjem dopunskog rješenja u ovom postupku.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-241/2023-2 od 20. listopada 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 153. stavak 4.

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći

(NN 143/13 i 98/19)

Članak 4. stavak 4.

Tužiteljica je zatražila pravnu pomoć za zastupanje u sudskim postupcima i za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, ali zahtjevom nije zatražila oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka, pa kako troškovi vještačenja spadaju pod troškove sudskog postupka, čije oslobođenje tužiteljica nije zatražila, to Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, u skladu s odredbom članka 4. stavka 4. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 i 98/19), nije u mogućnosti isplatiti trošak vještaku za obavljeno vještačenje.

„Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, a imajući u vidu da troškovi vještačenja spadaju u troškove sudskog postupka, čije oslobođenje u zahtjevu za oslobođenje troškova tužiteljica da nije tražila, te da je tužiteljica predložila izvođenje dokaza predmetnim građevinskim vještačenjem, sud prvog stupnja je ispravno postupio, kada je, a sukladno odredbi članka 4. stavka 4. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 i 98/19) i pozivom na odredbu članka 153. stavka 4. ZPP-a, naložio tužiteljici da vještaku plati nastali odmjereni trošak u iznosu od trošak u 518,45 EUR-a / 3.906,25 kuna, sve rješavajući na način, kako je to pobliže opisano točkama I. i II. izreke prvostupanjskog rješenja.

I prema mišljenju ovog drugostupanjskog suda, u okolnostima, kada iz dopisa Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske od 11. studenog 2022. (listovi 400 i 401 spisa) proizlazi, da iz rješenja za odobravanje prave pomoći Ureda državne uprave u Varaždinskoj županiji od 10. svibnja 2018. proizlazi, da je podnositeljici zahtjeva, ovdje tužiteljici, odobreno korištenje pravne pomoći za zastupanje u parničnom postupku protiv ovdje tuženika, te da je točkom V. izreke tog rješenja tužiteljici odobreno korištenje pravne pomoći za oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi, a koje rješenje da je doneseno povodom Zahtjeva za odobravanje korištenja pravne pomoći ovdje tužiteljice od 3. svibnja 2018., kojim da je zatražila pravnu pomoć za zastupanje u sudskim postupcima i za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, ali zahtjevom da nije zatražila oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka, pa kako troškovi vještačenja da spadaju pod troškove sudskog postupka, čije oslobođenje tužiteljica da nije zatražila, to Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, u skladu s odredbom članka 4. stavka 4. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 i 98/19), da nije u mogućnosti isplatiti trošak vještaku za obavljeno vještačenje, sud prvog stupnja je ispravno postupio, kada je, a pozivom na odredbu

članka 153. stavka 4. ZPP-a, naložio tužiteljici da vještaku plati nastali odmjereni trošak u iznosu od 518,45 EUR-a / 3.906,25 kuna, sve rješavajući na način, kako je to pobliže opisano točkama I. i II. izreke prvostupanjskog rješenja.

Stoga, žalbenim navodima tužiteljice, kojima ista u biti prigovara pogrešnoj primjeni materijalnog prava po prvostupanjskom sudu, kada je donio pobijano rješenje, pogrešno smatrajući da je intencija Ureda državne uprave u Varaždinskoj prilikom donošenja rješenja o odobravanju prave pomoći bila da se tužiteljicu oslobodi plaćanja svih troškova, koji će eventualno proizaći iz sudskog spora, odnosno koji troškovi su na bilo koji način u svezi sa sudskim sporom, ničim se ne dovodi u sumnju ispravnost i zakonitost prvostupanjskog rješenja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-80/2023-2 od 24. kolovoza 2023.

31

810.95

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 85. stavak 1.

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Članak 21. stavak 1.

Članak 50. stavak 5.

Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika

(NN 142/15, 103/14, 107/15 i 126/22)

Tbr. 7. točka 1.

Privremenom zastupniku pripada trošak postupka prema Pravilniku o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika u visini određenoj odredbom članka 3. stavka 2. od 50% od nagrade za rad koji bi mu pripadao sukladno Odvjetničkoj tarifi.

„Pobijanim dijelom prvostupanjskog rješenja prvostupanjski sud je privremenom zastupniku B. H. priznao troškove sukladno Tbr. 7. t.1. Tarife o nagradama i naknadi za rad odvjetnika (dalje u tekstu: Odvjetnička tarifa) i Pravilnika o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika ("Narodne novine", broj 5/14, 75/14, 5/15, 28/15, 103/15, dalje u tekstu: Pravilnik) te umanjio nagradu za 50% sukladno članku 3. Pravilnika, te po obavljenoj radnji priznao trošak od 2.500,00 kuna, umjesto 5.000,00 kuna koliko je privremeni zastupnik postavio u troškovniku. Nadalje, sud nije priznao privremenom zastupniku trošak parničnog postupka koji se vodio radi proglašenja predmetne ovrhe nedopuštenom pred Općinskim sudom u Vukovaru pod brojem P-84/2019 (iznos od 36.562,50 kuna) budući isti nije nastao u

ovome postupku, a presudom donesenom u tom postupku odbijen je privremeni zastupnik tužitelja, ovdje ovršenika, sa zahtjevom za naknadu troškova parničnog postupka.

Neosnovano žalitelj pobija dio odluke o trošku prvostupanjskog suda jer je prvostupanjskim rješenjem pravilno odmjerio troškove žalitelja u visini od 50% nagrade za rad koja bi privremenom zastupniku pripadala sukladno Odvjetničkoj tarifi i Pravilnika, budući žalitelj nije ovršenika zastupao kao odvjetnik, već je u postupku sudjelovao kao postavljeni privremeni zastupnik.

Prema tome, prema stavu ovoga suda, nema zapreke da se u pogledu utvrđivanja visine troškova odvjetnika koji je postavljen za privremenog zastupnika primijeni propis o naknadi troškova tijela skrbništva, jer privremeni zastupnik ima prava i dužnosti zakonskog zastupnika, dok skrbnika ne odredi Centar u skladu s odredbama članka 85. stavka 1. ZPP. Propis po kojem privremenom zastupniku pripada trošak je Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika kojim u odredbi članka 3. stavka 2. propisuje da se naknada za obavljanje pravnih poslova skrbnika za poseban slučaj (posebnog skrbnika) koji je odvjetnik određuje u iznosu od 50% nagrade za rad koja bi mu pripadala sukladno Odvjetničkoj tarifi. To proizlazi i iz stajališta sa sastanka predsjednika građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 11. ožujka 2022. poslovni broj Su-IV-87/2022, prema kojem privremenom zastupniku postavljenom stranci od strane osobe odvjetnika pripada pravo na naknadu za rad na temelju Pravilnika o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika, u iznosu od 50% nagrade za rad, koja bi mu pripadala prema Tarifi.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-287/2022-2 od 24. studenog 2023.

32

810.95

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA

*Zakon o sudskim pristojbama
(NN 118/18 i 51/23)*

Članak 11. stavak 1. točka 1. i 2.

Članak 16. stavak 1. točka 2.

Kada je trgovačko društvo kao tijelo javne vlasti pokrenulo pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak, radi uknjižbe prava stvarne služnosti magistralnog plinovoda, radi se o izvršavanju javnih ovlasti navedenog trgovačkog društva koje je nesporno u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske, pa je predlagatelj oslobođen pristojbe.

„Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prigovor predlagatelja i potvrđeno je rješenje o sudskoj pristojbi poslovni broj Z-15022/19 od 10. svibnja 2022.

Ocjena je prvostupanjskog suda u rješenju od 17. studenog 2022., a razmatrajući odredbu članka 11. stavka 1. točke 1. i 2. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine", broj 118/18 i 51/23, dalje u tekstu: ZSP), da u situaciji kada je predlagatelj pokrenuo pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak obavezan je platiti pristojbu jer se ne radi o javnim ovlastima u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 2. ZSP-a.

Pravni pristup prvostupanjskog suda je pogrešan, a što proizlazi iz dokumentacije koja je priložena uz sam prijedlog, a radi se o mišljenju Ministarstva uprave od 4. listopada 2012. iz kojega proizlazi da je trgovačko društvo P. d.o.o. tijelo javne vlasti, a prema Popisu tijela javne vlasti koji je objavljen u „Narodnim novinama“, broj 19/2010. pa slijedom toga da predlagatelj koji obavlja poslove od javnog interesa za Republiku Hrvatsku koji se poslovi u cijelosti ili djelomično financiraju iz Državnog proračuna nije dužan platiti pristojbu za prijedlog i u tom pravcu se predlagatelj poziva i na rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Usž-436/2013-2 od 23. listopada 2013. Iz rješenja tog suda, a prema tumačenju odredbe članka 16. stavka 1. točke 2. ZSP-a proizlazi da u konkretnom postupku izvlaštenja P. d.o.o. nastupa kao pravna osoba u obavljanju javnih ovlasti pa da je oslobođen pristojbe.

I po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda kada je predlagatelj P. d.o.o. pokrenuo navedeni pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak, radi uknjižbe prava stvarne služnosti magistralnog plinovoda to se radi o izvršavanju javnih ovlasti navedenog trgovačkog društva koje je nesporno u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske, pa se radi o podudarnoj pravnoj situaciji u ovom postupku i u postupku u kojem je odlučivao Visoki upravni sud Republike Hrvatske u navedenom rješenju. 1, 5, 6 i 7“

Županijski sud u Splitu, Gž Zk-452/2023-2 od 24. studenog 2023.

33

810.95

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > OSTALA PRAVILA O NAKNADI PARNIČNIH TROŠKOVA

*Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika
(NN 5/14, 75/14, 5/15, 28/16 i 103/15)*

*Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika
(NN 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22)*

Tbr. 7. točka 2.
Tbr. 10. točka 2

Privremeni zastupnik ima pravo na naknadu troška sastava žalbe protiv presude, bez obzira na uspjeh u žalbenom stadiju postupka, jer se radi o parničnoj radnji, redovitom pravnom lijeku, koju radnju je on u obvezi poduzeti radi zaštite interesa stranke koju zastupa.

„Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, a imajući u vidu da troškovi vještačenja spadaju u troškove sudskog postupka, čije oslobođenje u zahtjevu za oslobođenje troškova tužiteljica da nije tražila, te da je tužiteljica predložila izvođenje dokaza predmetnim građevinskim vještačenjem, sud prvog stupnja je ispravno postupio, kada je, a sukladno odredbi članka 4. stavka 4. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 i 98/19) i pozivom na odredbu članka 153. stavka 4. ZPP-a, naložio tužiteljici da vještaku plati nastali odmjereni trošak u iznosu od trošak u 518,45 EUR-a / 3.906,25 kuna,

sve rješavajući na način, kako je to pobliže opisano točkama I. i II. izreke prvostupanjskog rješenja.

I prema mišljenju ovog drugostupanjskog suda, u okolnostima, kada iz dopisa Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske od 11. studenog 2022. (listovi 400 i 401 spisa) proizlazi, da iz rješenja za odobravanje prave pomoći Ureda državne uprave u Varaždinskoj županiji od 10. svibnja 2018. proizlazi, da je podnositeljici zahtjeva, ovdje tužiteljici, odobreno korištenje pravne pomoći za zastupanje u parničnom postupku protiv ovdje tuženika, te da je točkom V. izreke tog rješenja tužiteljici odobreno korištenje pravne pomoći za oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi, a koje rješenje da je doneseno povodom Zahtjeva za odobravanje korištenja pravne pomoći ovdje tužiteljice od 3. svibnja 2018., kojim da je zatražila pravnu pomoć za zastupanje u sudskim postupcima i za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, ali zahtjevom da nije zatražila oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka, pa kako troškovi vještačenja da spadaju pod troškove sudskog postupka, čije oslobođenje tužiteljica da nije zatražila, to Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, u skladu s odredbom članka 4. stavka 4. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 i 98/19), da nije u mogućnosti isplatiti trošak vještaku za obavljeno vještačenje, sud prvog stupnja je ispravno postupio, kada je, a pozivom na odredbu članka 153. stavka 4. ZPP-a, naložio tužiteljici da vještaku plati nastali odmjereni trošak u iznosu od 518,45 EUR-a / 3.906,25 kuna, sve rješavajući na način, kako je to pobliže opisano točkama I. i II. izreke prvostupanjskog rješenja.

Stoga, žalbenim navodima tužiteljice, kojima ista u biti prigovara pogrešnoj primjeni materijalnog prava po prvostupanjskom sudu, kada je donio pobijano rješenje, pogrešno smatrajući da je intencija Ureda državne uprave u Varaždinskoj prilikom donošenja rješenja o odobravanju prave pomoći bila da se tužiteljicu oslobodi plaćanja svih troškova, koji će eventualno proizaći iz sudskog spora, odnosno koji troškovi su na bilo koji način u svezi sa sudskim sporom, ničim se ne dovodi u sumnju ispravnost i zakonitost prvostupanjskog rješenja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-182/2023-2 od 5. rujna 2023.

34

811.121

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > VRSTE TUŽBI > STUPNJEVITA TUŽBA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22)

Članak 109.

Članak 186.b

U konkretnom slučaju u postupku radi isplate razlike plaće nisu ispunjene pretpostavke za podnošenje stupnjevite tužbe, jer je tužiteljica svaki mjesec primala plaću, kao i obračunske liste na temelju kojih je moguće utvrditi zatraženo povećanje plaće, te se samo radi o matematičkoj operaciji izračuna visine tužbenog traženja.

„Stoga se, u odnosu na žalbene navode kojima tužiteljica tvrdi da je u ovom slučaju podnijela stupnjevitu tužbu, ističe, a što pravilno navodi i tužiteljica, da je stupnjevita tužba

iznimka od pravila da tužbeni zahtjev mora biti određeno postavljen već u tužbi. Takva tužba predstavlja slučaj objektivne kumulacije tužbenih zahtjeva za koju je potrebno da su manifestacijski zahtjev i nespecificirani kondemnatorni zahtjev u međusobnoj vezi (članak 186.b ZPP) na način da je prihvat manifestacijskoga zahtjeva (članak 325.a ZPP) i njegovo eventualno prisilno ostvarenje, pretpostavka za postavljanje određenog zahtjeva za isplatu, isporuku, predaju i sl. Dopuštenost stupnjevite tužbe zasniva se na postojanju specifičnog imovinskopravnog interesa da se preciziranje prvotno neodređenog zahtjeva, može uvjetovati prethodnim polaganjem računa ili pružanja pregleda imovine i obveza. Ako bi se iz činjenica navedenih u tužbi moglo zaključiti da te uvjetovanosti nema, sud bi trebao odmah pozvati tužitelja da postavi određeni tužbeni zahtjev (članak 109. ZPP).

Tužiteljica je u ovoj pravnoj stvari podnijela tužbu sa zahtjevom za isplatu razlike plaće navodeći da će točan iznos odrediti nakon što tuženik dostavi točan izračun ili nakon što se utvrdi razlika plaće putem financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem.

Prema shvaćanju ovog drugostupanjskog suda, u konkretnom slučaju nisu ispunjene pretpostavke za podnošenje stupnjevite tužbe niti se tužba tužiteljice može smatrati stupnjevitom tužbom iz odredbe članka 186.b ZPP-a. Ovo stoga jer nije ispunjena pretpostavka postojanja tražbine tužiteljice čija točna visina istoj nije poznata. Naime, tužiteljica je svaki mjesec primala plaću, kao i obračunske liste na temelju kojih je moguće utvrditi zatraženo povećanje plaće, jer se samo radi o matematičkoj operaciji izračuna visine tužbenog traženja. S druge strane, nije ispunjena ni pretpostavka postojanja obveze tuženika u vidu građanskopravne obveze polaganja računa ili predaje pregleda imovine i obveza koju tuženik ne ispunjava. Naime, tužiteljica nije ni tvrdila da joj tuženik nije dostavio obračunske liste niti je osporila podatke specificirane u tim platnim listama, zbog čega ni ostali žalbeni navodi ne utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanjske odluke u pobijanom dijelu.“

Županijski sud u Splitu, Gž R-1112/2022-2 od 7. kolovoza 2023.

35

811.421

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > DOKAZI I IZVOĐENJE DOKAZA > PREDMET DOKAZIVANJA > ČINJENICE KOJE SE NE DOKAZUJU > VAŽNE ČINJENICE

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 12. stavak 1.

Članak 230. stavak 1.

Osiguravajuće društvo, koje nije sudjelovalo u upravnom postupku, ovlašteno je u parničnom postupku povodom regresnog zahtjeva dokazivati postojanje uzročno-posljedične veze između štetnog događaja i nastale štete po zahtjevu nadležnog tijela isplatom naknade za tjelesno oštećenje i umirovljenje.

„Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu štete koju trpi isplatom invalidske mirovine i naknadom za tjelesno oštećenje koje je isplatio svojoj osiguranici B. J. koja je, kako tvrdi tužitelj, zbog utvrđene invalidnosti nastale kao posljedice ozljede na radu,

zadobivene u prometnoj nesreći koju je skrivio osiguranik tuženika, umirovljena te ostvaruje mirovinu i naknadu za tjelesno oštećenje, a ta prava istoj su priznata odlukama tužitelja.

Međutim, prvostupanjski sud je smatrao da je pitanje uzroka invalidnosti B. J. odlučna činjenica o kojoj ovisi postojanje uzročno-posljedične veze između štetnog događaja i štete koja je nastala tužitelju, a koju je ovaj potonji dužan dokazati. Naime, kako se navodi u pobijanoj presudi, tuženik nije sudjelovao u upravnom postupku, pa nije ni mogao podnositi prigovore i poduzimati druge pravne radnje kojima bi u tom postupku osporio da povreda iz štetnog događaja nije uzrok invalidnosti B. J. Pri tome je prvostupanjski sud vodio računa da je navedenu spornu činjenicu utvrdilo upravno tijelo, temeljem nalaza i mišljenja Više invalidske komisije koje nije upravni akt, već javna isprava čiju vjerodostojnost stranke mogu, u smislu odredbe članka 230. stavka 1. ZPP-a, osporavati u sudskom postupku.

Nadalje, smatrajući da je smisao odredbe članka 12. stavka 1. ZPP-a da se onemogućí raspravljanje o pravima i obvezama stranaka o kojima je već pravomoćno i konačno odlučeno, te imajući u vidu da se omogućavanjem tuženiku da u ovom postupku dokazuje nepostojanje uzročno-posljedične veze ne dira u pitanje prava koja su upravnom postupku priznata osiguranici tužitelja B. J., prvostupanjski sud je smatrao da tuženik može u ovom postupku osporavati utvrđenja vještaka u upravnom postupku, te da je zadatak suda da mu omogućí da svoje tvrdnje i dokaže.

Suprotno žalbenim navodima tužitelja, pravilno je prvostupanjski sud smatrao da tuženik može u ovom postupku osporavati istinitost nalaza i mišljenja Više invalidske komisije od 11. veljače 1998., obzirom da je riječ o javnoj ispravi. Pri tome je prvostupanjski sud, a na temelju činjeničnih utvrđenja, ispravno ocijenio, da je tuženik u dovoljnoj mjeri osporio zaključak Više invalidske komisije od 11. veljače 1998. da je ozljeda koju je osiguranica tužitelja B. J. pretrpjela u štetnom događaju (trzajna ozljeda vrata), uzrok njene invalidnosti, dok tužitelj nije dokazao da bi upravo ta ozljeda bila uzrok njene invalidnosti, te posljedično isplate naknade za tjelesno oštećenje i umirovljenja.“

Županijski sud u Splitu, Gž-719/2023-3 od 27. rujna 2023.

36

811.454

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > DOKAZI I IZVOĐENJE DOKAZA > VRSTE DOKAZA > VJEŠTACI

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 259. stavak 1.

Članak 260. stavak 7. točka 13.

Pravilnik o stalnim sudskim vještacima

(NN 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19)

Članak 24. stavak 1., 2. i 4.

Članak 25.

Odredbom Cbr. 2. Cjenika naknada i nagrada stalnih sudskih vještaka propisano je da vještaku pripada nagrada za izradu pisanog nalaza i mišljenja, te za pristup na glavnu raspravu i na očevid, no ni jednom odredbom navedenog Cjenika kao sastavnog dijela Pravilnika nije propisano pravo vještaka na isplatu nagrade za pisano očitovanje vještaka na prigovor stranke u odnosu na pravilnost pisanog nalaza i mišljenja.

„Pravilno je prvostupanjski sud za izradu nalaza i mišljenja vještakinji dr. S. B. priznao 630 bodova, a mr. D. D. iznos od 865 bodova budući se u predmetnom slučaju ne radi o iznimno složenom vještačenju koje bi iziskivalo pojačan trud i angažman vještaka, a niti su vještakinje obrazložile zbog čega zahtijevaju višu nagradu.

Naime, prema Cjeniku koji je sastavni dio Pravilnika, vještaku za pregled osoba i medicinske dokumentacije pripada nagrada od 140 bodova, a za izradu pisanog nalaza i mišljenja nagrada u rasponu od 150 do 4000 bodova. Vještakinje ni u žalbi posebno ne obrazlažu svoj zahtjev u tom dijelu, pa je sud svoju ocjenu mogao donijeti isključiva na temelju isprava u spisu te podataka o pregledanoj dokumentaciji, a koji su navedeni u nalazu i mišljenju.

Odredbom članka 259. stavka 1. ZPP-a propisano je da sud rukovodi vještačenjem, označuje vještaku predmet koji će razgledati, postavlja mu pitanja i prema potrebi traži objašnjenja u vezi s daljnjim nalazom i mišljenjem, a odredbama članka 260. stavka 1. i 3. ZPP-a da će sud odrediti hoće li vještak iznijeti svoj nalaz i mišljenje samo usmeno na raspravi ili će ih podnijeti pismeno prije rasprave (stavak 1.) i da će sud dostaviti strankama pismeni nalaz i mišljenje najkasnije petnaest dana prije ročišta na kojem će se o njima raspravljati.

Imajući u vidu naprijed citirane odredbe ukoliko sud odredi da će vještak prvo sačiniti pisani nalaz i mišljenje, isti se mora, prije usmenog raspravljanja o njemu dostaviti strankama i stranke se imaju pravo očitovati, pa i staviti određene primjedbe i prigovore na koje je vještak dužan dati odgovore. Stoga, eventualna dopuna nalaza i mišljenja sačinjena povodom primjedbi i prigovora, bilo stranke na čiji prijedlog se navedeni dokaz izvodi ili protivne stranke u postupku predstavlja sastavni dio istog vještačenja odnosno ne predstavlja novo vještačenje. Osim toga odredbom članka 24. stavka 1. Pravilnika propisano je pravo stalnih sudskih vještaka na nagradu za obavljanje vještačenja koja se utvrđuje prema posebnom cjeniku naknada i nagrada stalnih sudskih vještaka kao sastavom dijelu Pravilnika.

Odredbom Cbr. 2. Cjenika naknada i nagrada stalnih sudskih vještaka propisano je da vještaku pripada nagrada za izradu pisanog nalaza i mišljenja, te za pristup na glavnu raspravu i na očevid, no ni jednom odredbom navedenog Cjenika kao sastavnog dijela Pravilnika nije propisano pravo vještaka na isplatu nagrade za pisano očitovanje vještaka na prigovor stranke u odnosu na pravilnost pisanog nalaza i mišljenja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-264/2023-2 od 22. studenog 2023.

37

812.117.112.4

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > REDOVNI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRESUDE > RAZLOZI ZA ŽALBU > VRSTE > BITNE POVREDE ODREDBA PARNIČNOG POSTUPKA > APSOLUTNO BITNE POVREDE > PROTUZAKONITO ODUZIMANJE MOGUĆNOSTI RASPRAVLJANJA PRED SUDOM

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 354. stavak 2. točka 6. i 11.

Zakon o nasljeđivanju

(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)

Članak 9.

Članak 10.

Članak 42.

Članak 70.

Članak 226.

Zakon o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

(NN 105/04)

U situaciji kada je oporučna nasljednica priznala oporuku kao valjanu te se prihvatila nasljedstva, koja izjava je neopoziva, a u okolnostima održanog ročišta na koje je uredno pozvana ona i njena punomoćnica, te kojem ročištu su bile nazočne, nepozivanje žaliteljice na ročište na koje je pozvan punomoćnik drugih nasljednika radi davanja nasljedničke izjave o nužnom nasljednom dijelu, prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6. ZPP-a.

„Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja a sukladno odredbama članka 9., 10., 42., 70. i 226. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19, dalje u tekstu ZN) prvostupanjski sud je utvrdio da ostavinu iza pok B. Z. čine: nekretnina upisana u zk. ul. broj 4, PU 17965 k.o. O., stan broj 67 u prizemlju koji se sastoji od dvije sobe, kuhinje, ostave, kupaonice, predsoblja i lođe od 59,49 m², a koji se nalazi u zgradi u O., ... koja je sagrađena na kč.br. 6158/2 i kč.br. 6158/3, ostavitelj suvlasnik u 2/8 dijela, razlika dospjele a neisplaćene mirovine koju je ostavitelj primao kod HZMO, osobni broj ..., novčana sredstva na tekućem računu kod H. P. B. d.d. broj ..., novčano potraživanje temeljem Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. („Narodne novine“, broj 105/2004) i pravo na povrat poreza na dohodak za 2006. čijim nasljednicima da se proglašavaju temeljem zakona i oporuke: E. Z., supruga na novčanim sredstvima i pravu na povrat poreza u cijelosti, M. Z., kći na nekretninama u 1/2 dijela i D. M. Z., snaha na nekretninama u 1/2 dijela.

Ocjenjujući prvostupanjsko rješenje u pobijanom dijelu u granicama žalbenih razloga zakonske nasljednice, ovaj sud nije utvrdio da bi bila počinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ZPP, a na koje bitne povrede odredaba postupka pazi ovaj sud po službenoj dužnosti u smislu odredbe članka 365. stavka 2. ZPP, a isto tako ni bitne povrede iz članka 354. stavka 2. točke 11. i članka 354. stavka 2. točke 6. ZPP-a na koje upire žaliteljica, budući da pobijano rješenje nema nedostataka zbog kojih se ne bi moglo ispitati.

Nisu osnovani ni navodi žaliteljice kojima opisno upire na ostvarenje žalbenih razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a nastavno tome ni pogrešne primjene materijalnog prava.

U situaciji kada je oporučna nasljednica E. Z. priznala oporuku kao valjanu te se prihvatila nasljedstva, koja izjava je neopoziva, a u okolnostima održanog ročišta 13. lipnja

2022. na koje je uredno pozvana osobno i njena punomoćnica, kojem ročištu su bile nazočne, ne pozivanje žaliteljice na ročište za dan 28. studenog 2022. na koje je pozvan pun. A. F. za nasljednike M. Z. i D. M. Z. radi davanja nasljedničke izjave na nužnom nasljednom dijelu, prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6. ZPP-a kako to pogrešno smatra žaliteljica. Naime, žaliteljici je omogućeno sudjelovanje u postupku u ostavinskoj raspravi iza pok. ostavitelja te davanje nasljedničke izjave vezano za sva bitna pitanja o kojima je odlučeno u rješenju o nasljeđivanju, što je i vidljivo iz sadržaja spisa predmeta.“

Županijski sud u Splitu, Gž-430/2023-3 od 12. rujna 2023.

38

812.118.231

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > REDOVNI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRESUDE > POSTUPAK PO ŽALBI > POSTUPAK KOD DRUGOSTUPANJSKOG SUDA > ODLUKE DRUGOSTUPANJSKOG SUDA O ŽALBI > ODBACIVANJE ŽALBE KAO NEPRAVOVREMENE, NEPOTPUNE ILI NEDOPUŠTENE

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 358. stavak 3.

Članak 367. stavak 1.

U situaciji kada je prijedlog predlagateljice spram protustranke odbijen, to protustranka, koja žalbom tvrdi da je prvostupanjski sud trebao provesti postupak radi utvrđenja činjenica na temelju kojih se može ocijeniti je li predmetna izvanbračna zajednica postojala ili nije, nema pravnog interesa za podnošenje žalbe.

„U situaciji kada je prijedlog predlagateljice spram protustranke odbijen, to protustranka, koja žalbom tvrdi da je prvostupanjski sud trebao provesti postupak radi utvrđenja činjenica na temelju kojih se može ocijeniti je li predmetna izvanbračna zajednica postojala ili nije, nema pravnog interesa za podnošenje žalbe.

Odredbom članka 358. stavka 3. ZPP-a propisano je da je žalba nedopuštena ako je žalbu podnijela osoba koja nije ovlaštena za podnošenje žalbe ili osoba koja se odrekla prava na žalbu, ili ako osoba koja je podnijela žalbu nema pravnog interesa za podnošenje žalbe.

Člankom 367. stavkom 1. ZPP-a propisano je da će nepravovremenu, nepotpunu ili nedopuštenu žalbu odbaciti drugostupanjski sud rješenjem ako to nije učinio prvostupanjski sud (članak 358.).

Obzirom na navedeno valjalo je, temeljem odredbe članka 367. stavka 1. ZPP-a žalbu protustranke odbaciti kao nedopuštenu, rješavajući kao u izreci (članak 380. stavak 1. ZPP-a).“

Županijski sud u Splitu, Gž Ob-191/2023-3 od 21. rujna 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI > PONAVLJANJE POSTUPKA > POSTUPAK PO PRIJEDLOGU ZA PONAVLJANJE > ODLUKE O PRIJEDLOGU ZA PONAVLJANJE POSTUPKA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 421. stavak 1. točka 10.

Članak 427. stavak 4. i 5.

Kod nesporne činjenice da je sud prvog stupnja nakon održanog ročišta dana 26. studenog 2019. i nakon donošenja odluke kojom je dopustio ponavljanje postupka, nastavio sa raspravljanjem, žalbe protiv rješenja kojim je dopušteno ponavljanje postupka stranaka su nedopuštene.

„Predmet žalbe u ovoj fazi postupka između stranaka jest odluka suda prvog stupnja kojim je dopušteno ponavljanje postupka te je ukinuta i presuda Općinskog suda u Splitu poslovni broj Pnš-368/13 od 19. lipnja 2015.

U ovom postupku tuženi koji sada ima ulogu tužitelja je dana 15. siječnja 2016. podnio prijedlog za ponavljanje parničnog postupka pozvavši se na odredbu članka 421. stavka 1. točke 10. ZPP-a.

U navedenom postupku održano je ročište dana 26. studenog 2019. te je sud prvog stupnja donio raspravno rješenje kojim je dopušteno ponavljanje postupka u ovoj pravnoj stvari, ukinuta je presuda suda prvog stupnja pod brojem Pnš-368/13 od 19. lipnja 2015., te naložio pisarnici suda da da novi broj predmetu, te da se o prijedlogu za ponavljanje postupka raspravlja zajedno s glavnom stvari.

Spomenuta odluka donesena na raspravnom zapisniku dana 26. studenog 2019., a ista se temelji na odredbi članka 427. stavka 5. ZPP-a.

Imajući u vidu odredbu članka 427. stavka 4. koja propisuje da protiv rješenja kojim se dopušta ponavljanje postupka nije dopuštena posebna žalba kao sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća odlučio da se odmah otpočne raspravljanje o glavnoj stvari. U toj situaciji, sukladno odredbi članka 427. stavka 5. rješenjem kojim se dopušta ponavljanje postupka i ukida odluka donesena u prijašnjem postupku unosi se u odluku o glavnoj stvari.

Obzirom na citirane zakonske odredbe a kod nesporne činjenice da je sud prvog stupnja nakon održanog ročišta dana 26. studenog 2019. i nakon donošenja odluke kojom je dopustio ponavljanje postupka, nastavio sa raspravljanjem, to se ukazuje da su žalbe stranaka nedopuštene.“

Županijski sud u Splitu, GŽ-1769/2023-2 od 3. studenog 2023.

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > IZVANPARNIČNI POSTUPAK > POJEDINI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > POJEDINI IZVANPARNIČNI POSTUPCI > PRIZNANJE I OVRHA STRANIH SUDSKIH ODLUKA > PRIZNANJE I OVRHA STRANOG PRAVORIJEKA > RAZLOZI ZA ODBIJANJE PRIZNANJA I OVRHE

*Obiteljski zakon
(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23)*

Članak 234. stavak 1. i 2.

*Zakon o međunarodnom Zakon o međunarodnom privatnom pravu
(NN 101/17)*

Članak 71.
*privatnom pravu
(NN 101/17)*

Članak 71.

*Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
(NN - MU 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02. i 1/06)*

Članak 8.

Ustav RH

Članak 35.

Kako je u našem javnom poretku isključena mogućnost oduzimanja potpune poslovne sposobnosti punoljetnoj osobi zbog duševnih smetnji ili drugog uzroka, priznanje sudske odluke kojom je protustranci u potpunosti oduzeta poslovna sposobnost u suprotnosti je sa javnim poretkom Republike Hrvatske a kako to i proizlazi iz odredbe članak 71. Zakona o međunarodnom privatnom pravu („Narodne novine“, broj 101/17).

„Sa zaključkom prvostupanjskog suda, da nije osnovan prijedlog predlagateljice suglasan je i ovaj sud drugog stupnja.

Pravilno je prvostupanjski sud zaključio da je priznanje strane odluke kojom je A. M. oduzeta poslovna sposobnost u suprotnosti sa odredbama članka 234. stavka 1. i 2. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15, 98/19, 47/20 i 49/23, dalje u tekstu: ObZ). U smislu navedene odredbi, ne može biti potpuno lišena poslovne sposobnosti osoba koja se zbog duševnih smetnji ili drugih razloga nije sposobna brinuti o svojim pravima i interesima ili ugrožava interese drugih osoba o kojima se dužna skrbiti, dok se djelomičnim lišenjem poslovne sposobnosti punoljetnoj osobi, uz određene prilagodbe prema njezinim osobnim svojstvima, ostavlja mogućnost samostalnog nastupanja u pravnim odnosima koji nisu obuhvaćeni odlukom o djelomičnom lišenju.

Prema članku 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine - Međunarodni ugovori", broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02. i

1/06., dalje u tekstu: Konvencija) propisano je da svatko ima pravo na zaštitu privatnog života, a u cilju realizacije ovog jamstva, te ista odredba sadrži i obvezu javne vlasti da se suzdrži od miješanja u osobni život pojedinca, osim kada je to nužno u demokratskom društvu.

Članak 35. Ustava Republike Hrvatske propisano je da se svakom jamči pravo na štovanje i pravnu zaštitu njegovog osobnog života i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.

Kako je u našem javnom poretku isključena mogućnost oduzimanja potpune poslovne sposobnosti punoljetnoj osobi zbog duševnih smetnji ili drugog uzroka, priznanje sudske odluke kojom je protustranci u potpunosti oduzeta poslovna sposobnost u suprotnosti je sa javnim poretkom Republike Hrvatske a kako to i proizlazi iz odredbe članak 71. Zakona o međunarodnom privatnom pravu („Narodne novine“, broj 101/17, dalje u tekstu: ZMPP).“

Županijski sud u Splitu, Gž-2229/2023-2 od 23. listopada 2023.

41

830.57

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA

Ovršni zakon

(NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05)

Članak 19. stavak 1.

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 80/22 i 114/22)

Članak 154. stavak 1.

Ovrhovoditelj je u smislu odredbe članka 154. stavka 1. ZPP-a u vezi članka 19. stavka 1. OZ-a, dužan snositi troškove postupka u okolnostima kada je prvostupanjski sud obustavio predmetnu ovrhu zbog toga što ovrhovoditelj nije osigurao sve potrebno za provedbu ovrhe na pokretninama, a bez čega se ovrha određena na pokretninama nije mogla provesti, jer je obustava postupka neuspjeh ovrhovoditelja.

„Iz stanja spisa proizlazi da je rješenjem prvostupanjskog suda od 23. veljače 2022. obustavljena ovrha u ovoj pravnoj stvari, jer ovrhovoditelj nije, osigurao sredstva za provedbu ovrhe, odnosno nije osigurao prisustvo bravara i dva punoljetna svjedoka odnosno javnog bilježnika, a ovršenik nije dozvolio pljenidbu pokretnina radi čega pljenidba pokretnina nije bila moguća, te se ovrha određena na pokretninama nije mogla provesti, sve u smislu odredbe članka 67. stavka 2. OZ-a. Navedeno rješenje postalo je pravomoćno 15. ožujka 2022., a ovrhovoditelj je zahtjev za naknadom troška ovršnog postupka u podnio prije donošenja navedenog rješenja o obustavi - 31. listopada 2019..“

Odredbom članka 14. stavka 4. OZ-a propisano je da su ovršenik, odnosno protivnik osiguranja dužni ovrhovoditelju naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu ili osiguranje.

U konkretnom slučaju, međutim, ne radi se o situaciji da je od strane suda utvrđena nemogućnost provedbe ovrhe nakon što su provedene sve radnje propisane OZ-om, a u kojem slučaju bi zahtjev ovrhovoditelja za naknadom troška postupka bio opravdan, već se radi o situaciji da je ovrha pravomoćno obustavljena krivnjom ovrhovoditelja.

U okolnostima kada je prvostupanjski sud obustavio predmetnu ovrhu zbog toga što ovrhovoditelj nije osigurao sve potrebno za provedbu ovrhe na pokretninama, a bez čega se ovrha određena na pokretninama nije mogla provesti, obustava postupka neuspjeh je ovrhovoditelja, pa je upravo on, u smislu odredbe članka 154. stavka 1. ZPP-a u vezi članka 19. stavka 1. OZ-a, dužan snositi troškove postupka.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-700/2023-2 od 12. listopada 2023.

42

830.571

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > PREDUJMLJIVANJE

*Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika
(NN 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22)*

Tbr. 1.1.

*Pravilnik o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima
(NN 71/18 i 46/22)*

Članak 8. stavak 7.

Članak 14.

Članak 15.

U slučaju nemogućnosti izvršenja osnove za plaćanje, Agencija će ovrhovoditelju vratiti osnovu uz obrazloženje svih razloga vraćanja zbog kojih je utvrdila da ju nije moguće izvršiti, a naknada predujmljena za osnovu za plaćanje ovrhovoditelju će se na njegov zahtjev vratiti, sve sukladno članku 14. i 15. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima.

„Prvostupanjski sud je ovrhovoditelju dosudio za trošak prijedloga za ovrhu, kako navodi, u visini troškova zahtjeva za izravnu naplatu tj. 125 bodova odnosno 1.875,00 kuna na temelju Tbr. 11.5. Tarife i PDV 25% na taj iznos u visini od 468,75 kuna te trošak predujma naknade Financijskoj agenciji u iznosu od 2.000,00 kuna dok je u odnosu na preostali zatraženi iznos zahtjev ovrhovoditelja odbio kao neosnovan. Imajući u vidu činjenicu da ovrhovoditelj u odbijajućem dijelu odluke o trošku nije izjavio žalbu, odredbu Tbr. 11.1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22; dalje u tekstu: Tarifa) kao i odredbu članka 374. ZPP-a (načelo zabrane *reformatio in peius*) trebalo je potvrditi odluku za iznos od 2.343,75 kn/311,07 Eur-a.

U odnosu na trošak predujma naknade Financijskoj agenciji u iznosu od 2.000,00 kuna da je navedeni zahtjev neosnovan, iako je bio potreban za provedbu postupka ovrhe, jer taj trošak Agencija upisuje u Očevidnik na teret novčanih sredstava ovršenika zajedno s dugom iz osnove za plaćanje u korist računa ovrhovoditeljice kao trošak provedbe ovrhe.

Naime, prema članku 22. stavku 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj 68/18, 2/2020, 47/2020, 46/2020, 83/2020, 133/2020) ovrhovoditelj je dužan predujmiti Agenciji iznos propisane naknade za provedbu osnove za plaćanje, a Agencija će taj iznos upisati u Očevidnik zajedno s tražbinom iz osnove za plaćanje te provesti ovrhu u korist ovrhovoditelja.

Odredbom članka 8. stavka 7. Pravilnika o vrstama naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj 71/18) naknadu za provedbu osnove za plaćanje koju je ovrhovoditelj iz osnove za plaćanje predujmio sukladno Zakonu, Agencija upisuje u Očevidnik na teret novčanih sredstava ovršenika zajedno s dugom iz osnove za plaćanje u korist računa ovrhovoditelja kao trošak provedbe ovrhe.

Prema odredbi članka 14. stavka 4. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj 71/18, 46/22) naknada predujmljena za osnovu za plaćanje za koju je Agencija utvrdila nemogućnost izvršenja vratit će se ovrhovoditelju na njegov zahtjev.

Po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, iz citiranih odredbi jasno slijedi da će iznos od 2.000,00 kuna kojeg je ovrhovoditelj predujmio na ime naknade za provedbu osnove za plaćanje nije osnovan. Iz toga slijedi da bi se u slučaju izvršenja osnove za plaćanje putem Agencije, ovrhovoditelj za predmetni trošak dva puta naplatio, u postupku naplate putem Agencije i temeljem rješenja o ovrsi. S druge pak strane, u slučaju nemogućnosti izvršenja osnove za plaćanje, Agencija će ovrhovoditelju vratiti osnovu uz obrazloženje svih razloga vraćanja zbog kojih je utvrdila da ju nije moguće izvršiti, a naknada predujmljena za osnovu za plaćanje ovrhovoditelju će se na njezin zahtjev vratiti, sve sukladno članku 14. i 15. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-582/2023-2 od 18. rujna 2023.

43

830.572

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)

Članak 14. stavak 4.

Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

(NN 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20)

Članak 3. stavak 1.

Članak 4. stavak 4.

Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika

(NN 142/15, 103/14, 118/14, 107/15. 37/22 i 126/22)

Tbr. 11. točka 8.

Tbr. 20.

Ovrhovoditelju sukladno članku 14. stavku 4. OZ-a pripada pravo na trošak izvansudske ovrhe za sastav podneska Poreznoj upravi kojim se zahtijeva izdavanje obračuna poreza i doprinosa iz plaće, sukladno Tbr. 11. točki 8. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

„Pobijanim rješenjem naloženo je ovršeniku platiti ovrhovoditelju troškove postupka izvansudske ovrhe (izravne naplate) u iznosu od 1.875,00 kuna/248,86 eur-a (toč. I. izreke) te trošak prvostupanjskog postupka u visini od 351,56 kuna/46,66 eur-a (toč. II. izreke).

Prvostupanjski sud prihvatio je zahtjev ovrhovoditelja za naknadu troškova izvansudske ovrhe pozivom na odredbu članka 14. stavka 4. OZ-a i to trošak za pribavljanje klauzule ovršnosti u visini od 468,75 kuna, trošak sastava podneska Ministarstvu financija, Poreznoj upravi za dostavu obračuna poreza i doprinosa iz plaće u visini od 351,56 kuna, trošak sastava prijedloga radi dostave pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi banci, odnosno drugim sudionicima u provođenju ovrhe u ukupnom iznosu od 703,13 kn, trošak podneska za provjeru naplate pri FINA-i u visini od 351,56 kn te trošak sastava zahtjeva u ovom postupku u visini od 351,56 kuna.

Na postupak izvansudske ovrhe primjenjuju se odredbe OZ-a koje normiraju naknadu troškova postupka. Navedeno proizlazi, između ostalog, iz odredbe članka 4. stavka 4. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, broj 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20; dalje u tekstu: ZPONS) koji propisuje da se u slučaju da tim zakonom nije nešto drugačije propisano, na provedbu ovrhe odgovarajuće primjenjuju zakoni kojima se uređuje ovršni postupak.

Dodatno se ističe kako je na zajedničkim sastancima predsjednika

Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanima 29. ožujka 2018., 13. lipnja 2019., te 26. studenog 2021. prihvaćen i potvrđen zaključak po kojem se troškovi izvansudske ovrhe priznaju kao dio troškova ovršnog postupka.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-789/2022-2 od 19. rujna 2023.

44

830.572

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)

Članak 14. stavak 5.

Članak 21. stavak 1.

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 80/22 i 114/22)

Članak 373. stavak 3.

Članak 380. točka 3.

U situaciji u kojoj je određena predložena ovrha na nekretnini na kojoj je u zemljišnoj knjizi kao vlasnik upisan ovršenik, nedvojbeno je da razlog obustave ovrhe, odnosno, nemogućnost zabiljezbe uzrokovane naknadnom promjenom vlasništva predmetne nekretnine, ne može biti krivnja ovrhovoditelja. Slijedom navedenog, ovaj sud ne može prihvatiti stajalište prvostupanjskog suda da je ovrhovoditelj neosnovano prouzročio troškove ovršeniku.

„U situaciji u kojoj je određena predložena ovrha na nekretnini kojoj je u zemljišnoj knjizi kao vlasnik upisan ovršenik, nedvojbeno je da razlog obustave ovrhe, odnosno, nemogućnost zabiljezbe uzrokovane naknadnom promjenom vlasništva predmetne nekretnine, ne može biti krivnja ovrhovoditelja. Slijedom navedenog, ovaj sud ne može prihvatiti stajalište prvostupanjskog suda da je ovrhovoditelj neosnovano prouzročio troškove ovršeniku.

Dapače, predmetni ovršni postupak pokrenut je radi naplate dugovanja kojeg ovršenik ima prema ovrhovoditelju, na temelju valjane ovršne isprave, iz čega proizlazi da je upravo ovršenik dao povod za pokretanje ovog ovršnog postupka.

Slijedom svega navedenog, trebalo je preinačiti prvostupanjsko rješenje pozivom na odredbu članka 380. točke 3. ZPP-a, u svezi s odredbom članka 373. stavka 3. ZPP-a, sve u svezi s odredbom članka 21. stavka 1. OZ-a.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-537/2023-2 od 30. kolovoza 2023.

45

831.011

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA

Zakon o javnom bilježništvu

(NN 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09, 120/16 i 57/22)

Članak 54. stavak 1.

Članak 59. stavak 1.

Članak 95.

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)

Članak 22.

Članak 36. stavak 1.

Kako tužiteljica nije mogla pokrenuti ovršni postupak na temelju privatne isprave koja ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta jer takvu ispravu nema u izvorniku niti u

ovjerovljenom prijepisu, to je pravilan pravni put za zaštitu vlastitih prava i interesa upravo bio putem podnošenja tužbe.

“Suprotno shvaćanju prvostupanjskog suda kako je u predmetnom slučaju tužiteljica mogla pribaviti izvornik potvrđene privatne isprave od strane javnog bilježnika, te potom zatražiti od istog izdavanje potvrde/klauzule ovršnosti, te da je stoga mogla odmah pokrenuti ovršni postupak radi naplate novčane tražbine, ovaj drugostupanjski sud smatra kako tužiteljica u konkretnom slučaju nije imala drugi pravni put za zaštitu svojih prava od podnošenja tužbe.

Naime tužiteljica je u spis kao prilog tužbi dostavila preslik predmetnog ugovora o zajmu te preslik potvrde kojom javni bilježnik potvrđuje da navedena isprava predstavlja javnobilježnički akt. Odredbom članka 54. stavka 1. ZJB-a propisano je kako je javnobilježnički akt ovršna isprava ako je u njemu određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, i ako sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti prisilna ovrha. Odredbom stavka 6. istog članka određeno je kako isti učinak kao i isprava iz stavka 1. ovog članka ima i privatna isprava koju je javni bilježnik potvrdio (solemnizirao). Odredbom članka 54. stavka 7. ZJB-a pored ostalog je propisano kako će u slučajevima iz stavaka 1. i 6. ovog članka javni bilježnik, na zahtjev stranke, sam staviti na tu ispravu potvrdu o njenoj ovršnosti.

Odredbom članka 22. OZ-a propisano je kako se ovrha određuje samo na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Odredbom članka 36. stavka 1. OZ-a propisano je da ako se prijedlog za ovrhu podnosi sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, uz prijedlog se podnosi ovršna isprava u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu, na kojoj je stavljena potvrda o ovršnosti, odnosno vjerodostojna isprava.

Prvostupanjski sud griješi kada smatra da je u konkretnom slučaju tužiteljica mogla pribaviti potvrdu javnog bilježnika na predmetnom ugovoru o zajmu u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu pozivajući se pri tome na odredbe članka 95. ZJB-a kojima se reguliraju otpravci javnobilježničkih akata o pravnim poslovima među živima. Tako je odredbom članka 95. stavka 1. točke 1. ZJB-a propisano da ako u javnobilježničkom aktu nije što drugo određeno, otpravak javnobilježničkog akta može se izdati samo osobama koje su u ispravi sadržani pravni posao sklopile u svoje ime. Međutim, ono što je ovdje odlučujuće jest to, što sporna isprava nije javno bilježnički akt kojeg bi javni bilježnik u izvorniku ili ovjerovljenom presliku mogao predati stranci iz pravnog posla. Naime u predmetnom slučaju ne radi se dakle o javno bilježničkom aktu već privatnoj ispravi koja ima snagu ovršnog javno bilježničkog akta, kao što je uostalom i navedeno u potvrdi javnog bilježnika od 6. ožujka 2012. (str. 12. spisa).

Kod takvog stanja stvari, tužiteljica koja ne raspolaže izvornikom ili ovjerovljenim prijepisom solemniziranog ugovora o zajmu, nego samo njegovim preslikom, ne može uspješno od javnog bilježnika tražiti njegov izvornik ili ovjerovljenu presliku. Naime tužiteljica nije predala javnom bilježniku predmetni ugovor o zajmu radi solemnizacije odnosno nije bila stranka u postupku solemnizacije privatne isprave pred javnim bilježnikom. U konkretnom slučaju samo tuženik (zajmoprimac i založni dužnik iz predmetnog ugovora o zajmu), koji je predao ugovor o zajmu na solemnizaciju javnom bilježniku, jest stranka koja je sudjelovala u sastavljanju isprave u postupku solemnizacije privatne isprave, a ovo u suglasju sa odredbom članka 59. stavka 1. ZJB-a. Slijedom navedenog samo je njemu (tuženiku) javni bilježnik, a u suglasju sa odredbom članka 93. ZJB-a bio ovlašten i dužan izdati otpravak, potvrdu, prijepis i izvod isprave u svezi sa postupkom solemnizacije.

Sukladno iznijetom, a kako tužiteljica nije mogla pokrenuti ovršni postupak na temelju privatne isprave koja ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta jer takvu ispravu nema u izvorniku niti u ovjerovljenom prijepisu, to je pravilan pravni put za zaštitu vlastitih prava i interesa upravo bio putem podnošenja tužbe.“

Županijski sud u Splitu, Gž-854/2023-2 od 10. studenog 2023.

46

831.022.110

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > RJEŠENJE > KOJIM SE PRIJEDLOG ZA OVRHU ODBACUJE > O OVRSI > SADRŽAJ > OPĆENITO

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Članak 21. stavak 1.

Članak 36. stavak 3.

Članak 51. stavak 2.

Članak 52.

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 109. stavak 1.

Sud nije ovlašten staviti izvan snage svoje rješenje o ovrsi u smislu odredbe članka 51. stavka 2. OZ-a te naknadno odbaciti prijedlog za ovrhu u situaciji kada je doneseno rješenje o ovrsi steklo svojstvo pravomoćnosti.

„Točkom I. izreke pobijanog prvostupanjskog rješenja poslovni broj Ovr-1279/2019-16 odbačen je prijedlog za ovrhu od 12. studenog 2019., dok je točkom II. izreke istog stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi poslovni broj Ovr-1279/2019-12 od 17. rujna 2021.

Naime, u situaciji u kojoj je o podnesenom prijedlogu za ovrhu odlučeno na način da je rješenjem o ovrsi određena predložena ovrha, nema mjesta naknadnom odbacivanju prijedloga za ovrhu. Nadalje, prvostupanjski sud nije ovlašten ni stavljati izvan snage svoje prethodno doneseno rješenje o ovrsi, koje je uz to postalo pravomoćno. Odredba kojom je sud prvog suda ovlašten zadirati u rješenje o ovrsi je odredba članka 51. stavka 2. OZ-a, kojom je propisano da, u povodu žalbe protiv rješenja o ovrsi sud prvog stupnja može žalbu prihvatiti ako ocijeni da je osnovana te, u cijelosti ili djelomice, doneseno rješenje o ovrsi preinačiti i ovršni zahtjev odbiti, ili ukinuti rješenje o ovrsi i ovršni prijedlog odbaciti ili oglasiti se stvarno ili mjesno nenadležnim i predmet ustupiti nadležnom sudu, osim u slučajevima iz članka 52. OZ-a, a koja nije primjenjiva u konkretnoj situaciji obzirom da uopće nije podnesena žalba, a kamoli da je razmatrana osnovanost iste. Iz stanja spisa ne proizlazi ni da su ispunjeni uvjeti za primjenu odredbe članka 36. stavka 3. OZ-a.

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-410/2023-2 od 2. listopada 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PRAVNI LJJEKOVI STRANAKA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > PRAVNI LJJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE > ŽALBA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > UPUĆIVANJE NA PARNICU U POVODU ŽALBE

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 187. stavak 1. i 2.

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 56. stavak 1.

Kako je tužiteljica temeljem odredaba posebnog propisa točnije odredaba OZ-a upućena na pokretanje parničnog postupka radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, to se njen pravni interes pretpostavlja, te isti ne prestaje u slučaju kada se u ovršnom postupku ovrha obustavi.

“Slijedom navedenog, prvostupanjski sud zaključuje da tužiteljica više nema pravni interes tražiti utvrđenje da je navedena ovrha nedopuštena niti sud može o nedopuštenosti ovrhe odlučivati makar kao o prethodnom pitanju jer tužbeni zahtjev za isplatu stečenog takvom ovrhom odnosno za naknadu štete nije postavljen te odbija tužbeni zahtjev.

Međutim, pravno shvaćanje suda prvog stupnja je pogrešno te je sud prvog stupnja pogrešno primijenio odredbu članka 187. stavka 1. i 2. ZPP-a kada je zbog nedostatka pravnog interesa odbio tužbeni zahtjev tužiteljice. Zbog toga je sud prvog stupnja propustio utvrditi i odlučne činjenice koje su relevantne za donošenje pravilne i zakonite odluke tako da je posljedično ostvaren i žalbeni razlog pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 355. ZPP-a.

Naime, suprotno pravnom shvaćanju suda prvog stupnja, ovršenik koji je pokrenuo parnični postupak radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, i nakon što je postupak ovrhe obustavljen, i dalje ima pravni interes za vođenje parničnog postupka.

Odredbom članka 187. stavka 1. ZPP-a propisano je da tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave. Stavkom 2. istog članka određeno je da se takva tužba može podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe.

Kako je tužiteljica temeljem odredaba posebnog propisa točnije odredaba OZ-a upućena na pokretanje parničnog postupka radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, to se njen pravni interes pretpostavlja, te isti ne prestaje u slučaju kada se u ovršnom postupku ovrha obustavi. Dakle, sud je povodom tužbe radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, dužan provesti

parnični postupak i donijeti meritornu odluku čak i u slučaju kada je u ovršnom postupku ovrha koju tužitelj u parničnom postupku predlaže proglasiti nedopuštenom pravomoćno obustavljena. Donošenjem rješenja o obustavi ovrhe tužitelju dakle, ne prestaje pravni interes za vođenjem parničnog postupka za proglašenjem ovrhe nedopuštenom (istovrsno pravno shvaćanje zauzeto je i u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-1012/2020 od 22. prosinca 2020. i Rev-1153/2021 od 15. veljače 2022.).

Sud prvog stupnja je dakle, u prvostupanjskom postupku nepravilno primijenio odredbu članka 187. stavka 2. ZPP-a, što je bilo od utjecaja na donošenje pravilne i zakonite odluke čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ZPP-a. Također, posljedično pogrešnom pravnom pristupu, sud prvog stupnja nije u prvostupanjskom postupku utvrđivao činjenice o kojima ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva tužiteljice točnije nije utvrđivao postoje li činjenice za koje tužiteljica tvrdi da predstavljaju razloge zbog kojih bi se ovrha trebala proglasiti nedopuštenom, čime je ostvaren i žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.“

Županijski sud u Splitu, Gž-687/2023-2 od 12. srpnja 2023.

48

831.05

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PRIGOVOR TREĆE OSOBE

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 59.

Članak 60. stavak 2.

Članak 67.

Izvadak iz zemljišne knjige kao javna isprava koja dokazuje vlasništvo nekretnine sama za sebe nije dostatan dokaz da treća osoba ima pravo koje sprječava ovrhu na nekretnini predajom te nekretnine slobodne od osoba i stvari ovrhovoditelju, u okolnostima kad je takva obveza naložena ovršeniku pravomoćnom i ovršnom sudskom odlukom.

„Prvostupanjskim rješenjem usvojen je prigovor treće osobe D. D., OIB: ..., J., izjavljen protiv rješenja Ovr-25/2020 od 10. srpnja 2020. te je predmetna ovrha proglašena nedopuštenom i ukinuto je citirano rješenje o ovrsi i ovrha obustavljena.

Iz stanja spisa, u bitnom, proizlazi:

-da je ovrhovoditelj dana 9. siječnja 2020. podnio prijedlog za ovrhu ispražnjenjem i predajom nekretnine s prijedlogom za izdavanje privremene mjere, na temelju ovršne isprave-pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Rijeci poslovni broj P-2108/16-11 od 31. ožujka 2017. godine, koja je potvrđena presudom Županijskog suda u Rijeci poslovni broj Gž-1451/17-2 od 23. listopada 2019. godine,

- da je prvostupanjski sud rješenje o ovrsi kojim je prihvatio prijedlog ovrhovoditelja donio dana 10. srpnja 2020. (time da je prijedlog za donošenje privremene mjere odbio kao neosnovan),

- da je rješenjem broj Ovr-25/20-13 od 2. veljače 2023. ovršenik, nakon njegove izjavljene žalbe protiv rješenja o ovrsi, upućen u parnicu zbog razloga iz članka 50. stavka 1. točka 7. OZ-a, radi proglašenja ovrhe u predmetnom ovršnom postupku nedopuštenom,

-da je podneskom od 22. ožujka 2023. treća osoba D. D. podnijela prijedlog za obustavu ovrhe navodeći da je ona vlasnica stana, te je kao dokaz dostavila izvadak iz zemljišne knjige za predmetnu nekretninu.

Iz sadržaja spisa predmeta, točnije, zemljišnoknjižnog izvotka za k.o. Z. Z.U. 5728 (list 40-41 spisa) proizlazi da je uknjižba prava vlasništva stana koji je predmet ovrhe predajom nekretnine na ime treće osobe D. D. izvršena po zemljišnoknjižnom prijedlogu od 9. siječnja 2020. zaprimljenom pod brojem Z-591/2020, temeljem Ugovora o kupoprodaji nekretnine sklopljenom između ovršenika i treće osobe 8. siječnja 2020.

Imajući u vidu gornje relevantne činjenice, donošenje rješenja o ovrsi na temelju pravomoćne i ovršne sudske odluke kao ovršne isprave na kojoj je rješenje o ovrsi utemeljeno i kojom je ovršeniku naložena predaja u posjed stana ovrhovoditelju slobodnog od osoba i stvari, kao i raspolaganje stanom od strane ovršenika nakon pravomoćnosti ovršne isprave, ovaj sud smatra kako samom dostavom zemljišnoknjižnog izvotka i činjenicom upisa vlasništva stana na ime treće osobe, treća osoba nije dokazala pravo koje sprječava ovrhu, a time niti da su za proglašenje ovrhe nedopuštenom i obustavu ovrhe ostvarene propisane zakonske pretpostavke.

Ovršni sud je vezan načelom strogo formalnog legaliteta i nije ovlašten tumačiti, ispitivati niti na bilo koji način ocjenjivati odluku sadržanu u ovršnoj ispravi. U smislu odredaba članka 59. i članka 60. OZ-a, sud o prigovoru odlučuje u ovršnom postupku samo u situaciji kada osoba koja tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu, opravdanost svog prigovora dokazuje pravomoćnom presudom, javno ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom ili kad se radi o općepoznatim činjenicama, odnosno, onima koje se mogu utvrditi na temelju pravila o zakonskim predmnjevama.

U konkretnom slučaju, prema pravnom shvaćanju ovoga suda, izvadak iz zemljišne knjige kao javna isprava koja dokazuje vlasništvo nekretnine sama za sebe nije dostatan dokaz da treća osoba ima pravo koje sprječava ovrhu na nekretnini predajom te nekretnine slobodne od osoba i stvari ovrhovoditelju, u okolnostima kad je takva obveza naložena ovršeniku pravomoćnom i ovršnom sudskom odlukom.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-513/2023-2 od 22. rujna 2023.

49

831.065

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PROTUOVRHA > > ROK ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA PROTUOVRHU

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 62. stavak 1. i 5.

Članak 73. stavak 1. i 2.

Članak 174. stavak 1.

Kada istekne objektivni rok iz članka 62. stavka 1. OZ-a, prijedlog za protuovrhu više se ne može podnijeti, odnosno, isti je nepravovremen.

„Iz stanja spisa, u bitnom, proizlazi:

- da je javni bilježnik S. M. iz O. postupajući po prijedlogu ovršenika-protuovrhovoditelja donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave poslovni broj Ovr-15/2017 od 13. prosinca 2017. te je određena ovrha općenito na imovini ovršenika (dalje u tekstu: Rješenje o ovrsi). Navedeno rješenje o ovrsi ovrhovoditelj-protuovršernik predao je nadležnoj Financijskoj Agenciji na izravnu naplatu, pa je s računa ovršenika-protuovrhovoditelja zaplijenjen ukupan iznos od 13.702,17 kn uz dodatnu naknadu od 196,00 kn,

- da je ovršenik- protuovrhovoditelj u svom prijedlogu naveo kako je pljenidba novčanih sredstava provedena 22. svibnja 2018.

- da su pljenidba i prijenos s navedenim datumom vidljivi iz preslika tekućeg računa priloženog u spis.

- da je klauzula pravomoćnosti i ovršnosti Rješenja o ovrsi ukinuta rješenjem Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj R1-136/2018 od 16. listopada 2019. Navedeno rješenje steklo je svojstvo pravomoćnosti 11. studenog 2019.

- da je ovršenik-protuovrhovoditelj obavijestio sud da je rješenjem Općinskog suda u Rijeci broj Povrv-962/19 od 4. ožujka 2022. platni nalog iz Rješenja o ovrsi ukinut te je utvrđeno da je tužba povučena.

- da je 23. siječnja 2020. ovršenik-protuovrhovoditelj predložio da sud donese Rješenje o protuovrsi, te naloži ovrhovoditelju- protuovršerniku da mu vrati iznos od 13.702,17 kn zajedno sa zateznim kamatama od 22. svibnja 2018.,

- da je upravo ovršenik-protuovrhovoditelj tijekom postupka naveo kako je za razlog za protuovrhu saznao 11. studenog 2019.

Na temelju takvog stanja u spisu prvostupanjski sud zaključuje da je dan dovršetka ovrhe - dan provedbe, odnosno dan i prijensa sredstava na račun ovrhovoditelja-protuovršernika (22. svibnja 2018.) relevantan za računanje roka za podnošenje prijedloga za protuovrhu. Smatra da prijedlog treba odbaciti jer je podnesen izvan roka od 1 godine od dovršetka ovrhe.

Kod ovrhe na novčanoj tražbini, sukladno odredbi članka 174. stavka 1. OZ-a ovrha na novčanoj tražbini provodi se pljenidbom i prijenosom. Dakle, radnja kojom se ovrha smatra dovršenom je prijenos novčanih sredstava, u konkretnom slučaju 22. svibnja 2022. Pri tom nije od utjecaja činjenica što dovršetak ovrhe nije deklariran posebnim rješenjem prvostupanjskog suda pozivom na odredbu članka 73. stavka 2. OZ-a, a sve u smislu odredbe članka 73. stavka 1. OZ-a kojim je propisano da se postupak ovrhe smatra dovršenim i provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe. Tim više jer su pljenidba i prijenos provedeni u postupku izravne naplate.

Naime, početak računanja objektivnog roka ovisi o objektivnoj činjenici – kada je ovrha provedena. Neovisno o tome kada je ili što nije protekao subjektivni rok koji se računa o trenutka kada je ovršenik-protuovrhovoditelj saznao za razlog iz članka 62. stavka 1. OZ-a, objektivni rok nesumnjivo je protekao 22. svibnja 2018.

Kada istekne objektivni rok, prijedlog za protuovrhu više se ne može podnijeti, odnosno, isti je nepravovremen.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-587/2023-2 od 20. listopada 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > OBUSTAVA OVRHE

*Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona
(NN 73/17)*

Članak 44. stavak 1.

*Ovršni zakon
(NN 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16)*

Članak 80.b stavak 1.

Posebni uvjeti za određivanje ovrhe na nekretnini propisani odredbom članka 80.b OZ-a ne predviđaju analogno tumačenje posebnih uvjeta za određivanje ovrhe na nekretnini kao razlog za obustavu ovrhe u smislu odredbi OZ-a posebno odredbe članka 72. OZ-a.

„Iz stanja spisa proizlazi da je prvostupanjski sud donio rješenje o obustavi ovrhe pozivajući se na odredbu 80.b stavka 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22; u daljnjem tekstu: OZ/17-22) kojom je propisano da će sud prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnicu tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 5.300,00 eura, osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.

Konkretno, prvostupanjski sud smatra da iako formalno čitanje odredbe članka 44. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 73/17, dalje u tekstu: ZIDOZ/17) upućuje na zaključak da se odredbe o posebnim uvjetima za određivanje ovrhe na nekretnini propisane člankom 15. ZID OZ/15 ne odnose na postupke u kojima se takva ovrha zahtijeva prijedlogom za promjenu predmeta i sredstva ovrhe nakon njegova stupanja na snagu, 3. kolovoza 2017., i u postupcima u kojima je prijedlog za ovrhu podnesen prije toga, treba poći od toga da je pri izmjeni i dopuni OZ-a o kojoj je riječ očita bila intencija zakonodavca da se takva ovrha više ne određuje radi ostvarenja tražbina koje se smatraju preniske vrijednosti, imajući u vidu ravnotežu ovrhovoditeljeva interesa da naplati takvu nisku novčanu tražbinu prodajom ovršenikove nekretnine i ovršenikova interesa da sačuva vlasništvo na nekretnini. Također, sud smatra da je potrebno navedenu prijelaznu i završnu odredbu ZID OZ/17 dovesti u kontekst s načelom zaštite ovršenikova dostojanstva otprije propisanom odredbom članka 6. OZ. Pri tome napominje i da je odredbom članka 8. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 131/20., na snagu stupio 28. studenoga 2020.) odredba članka 80.b stavka 1. OZ-a izmijenjena tako da je limit ovrhovoditeljeve tražbine radi ostvarenja koje se ovrha neće odrediti na ovršenikovo nekretnini povećan na iznos od 5.300,00 eura, dok u ovom postupku ovrhovoditelj ustraje na prodaji ovršenikove nekretnine radi ostvarenja novčane tražbine u iznosu od 16.486,91 kn.

Pri izražavanju navedenog stava prvostupanjski sud se poziva na odluku Vrhovnog suda RH broj Rev-231/2019-2 od 27. travnja 2022.

U konkretnom slučaju navedena odluka nije primjenjiva obzirom na činjenični supstrat. Naime, u ovoj pravnoj stvari rješenjem o ovrši poslovni broj Ovr-14700/17 od 1. rujna 2017. određena je ovrha na nekretnini po prijedlogu ovrhovoditelja za promjenu predmeta i sredstva ovrhe od 27. srpnja 2017. Dakle, i prijedlog za primjenu predmeta i sredstva ovrhe i rješenje o ovrši javnog bilježnika Joze Rotima iz Zagreba od 8. prosinca 2015, broj Ovr-30723/15 na temelju kojeg je ovrhovoditelj podnio navedeni prijedlog podneseni su prije 3. kolovoza 2017.

U ovakvim okolnostima nema mjesta primjeni odredbe članka 80.b stavka 1. OZ/17-22 sve obzirom da se ovaj postupak ne nalazi u fazi određivanja ovrhe na nekretnini. Rješenje o ovrši poslovni broj Ovr-14700/17 od 1. rujna 2017. je pravomoćno od 18. rujna 2017. (poledina lista 10 spisa) pa primjena odredbe članka 80.b stavka 1. OZ/17-22 nije razlog za obustavu ovršnog postupka.

Naime, ovaj sud odredbu članka 80.b stavka 1. OZ/17-22 tumači restriktivno. Citirana odredba primjenjiva je u fazi donošenja rješenja o ovrši, no ne odnosi se na provedbu ovrhe. Posebni uvjeti za određivanje ovrhe na nekretnini propisani odredbom članka 80.b OZ-a ne predviđaju analogno tumačenje posebnih uvjeta za određivanje ovrhe na nekretnini kao razlog za obustavu ovrhe u smislu odredbi OZ-a posebno odredbe članka 72. OZ-a.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-611/2023-2 od 19. listopada 2023.

51

831.072

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > OBUSTAVA OVRHE

Ovršni zakon

(NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 4. stavak 2. i 7.

Članak 67. stavak 2.

Zakon o cestama

(NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 i 4/23)

Članak 3. stavak 1.

Ovrha se ne može provesti na nekretnini koja je izvan prometa-javno dobro pa je sud dužan sukladno odredbi članka 67. stavka 2. OZ-a, obustaviti ovrhu na predmetnoj nekretnini.

„Prvostupanjski sud je obustavio predmetnu ovrhu pozivom na odredbu članka 67. stavka 2. OZ-a s obrazloženjem da ovrhovoditelj nema pravo tražiti predaju u posjed nekretnine koja je zahvaćena javnom cestom jer se radi o nekretnini koja je izvan prometa pa kao takva više ne može biti predmetom prava vlasništva, odnosno posjeda fizičke ili pravne osobe.

Iz provedenog postupka i pobijanog rješenja proizlazi:

- kako je ovrhovoditelj protiv ovršenika podnio prijedlog za ovrhu radi uspostave prijašnjeg posjedovnog stanja na dijelu nekretnine oznake čest. zem. 1458/2 k.o. D. (u

katastarskom operatu čest. zem. 2408/2 k.o. D.), u ukupnoj površini širine od 12 m² i dužini od 524 m, prema dopunjenoj skici lista mjesta sudskog vještaka mjernika J. Š. od 13. siječnja 2011., na skici označeno slovima A-B-C-D-A i obojano crvenim isprekidanim linijama, temeljem pravomoćnog i ovršnog rješenja Općinskog suda u Pagu poslovni broj P-408/2008 od 31. svibnja 2011. i rješenje Županijskog suda u Zadru poslovni broj GŽ-1876/11 od 2. rujna 2011.,

-očevidom na licu mjesta, održanim 8. studenog 2019., utvrđeno je kako predmetni dio čest. zem. 2408/2 k.o. D. u naravi predstavlja asfaltiranu cestu, te da nema vidljivih međnih oznaka, dok se s južne strane nalazi žičana ograda,

- kako iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka za geodeziju od 28. prosinca 2021. proizlazi da predmet ovrhe predstavlja pojas državne ceste, naziva D108, na kojem nije formirana katastarska čestica u gabaritima ceste,

- kako službeni internetski portal za ceste Zadarske županije (WWW.czzz.hr) za predmetnu cestu navodi se da se radi o državnoj cesti oznake D 1208 (Gorica (D106)-Povljana),

-kako je uvidom u zk ul. 1065 za k.o. D. utvrđeno da je kao vlasnik na predmetnoj čestici upisana Republike Hrvatska, za cijelo.

Stoga, kada prema stanju u spisu proizlazi da se ovrha neće moći provesti na predmetu ovrhe – dijelu nekretnine označenoj kao čest. zem. 1458/2 k.o. D. (u katastarskom operatu čest. zem. 2408/2 k.o. D.) jer je ista javni put, dakle, stvar izvan prometa, pravilno je prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je, sukladno odredbi članka 67. stavka 2. OZ, donio rješenje o obustavi ovrhe.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-126/2023-2 od 13. rujna 2023.

52

831.073

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > DOVRŠETAK OVRHE

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14 i 73/17)

Članak 32. stavak 3.

Članak 73. stavak 1.

Članak 290.

Kada postupak osiguranja nije dovršen ostvarene su pretpostavke iz članka 32. stavka 3. u vezi članka 290. OZ-a za subjektivnu preinaku na strani predlagatelja osiguranja u situaciji kada je predlagatelj osiguranja sklopio Ugovor o cesiji, kojim je tražbina predlagatelja osiguranja osigurana predmetnim založnim pravom prešla na novog predlagatelja.

„Prvostupanjskim je rješenjem utvrđeno da je postupak osiguranja u ovom predmetu dovršen s danom 8. linja 2018. (točka I. izreke). Isto tako, odbačen je prijedlog treće osobe E. M. d.o.o., Z. od 19. svibnja 2023., kao nepravovremen (točka II. izreke).

Predlagatelj E. M. d.o.o., Z. zatražio je prijedlogom od 19. svibnja 2023. da se na temelju Ugovora o cesiji sklopljenog 26. listopada 2022. između društva O. B. d.d., Z., OIB:

... te društva E. M. d.o.o., Z., OIB: ..., ovjerenog kod javnog bilježnika M. P. iz S. pod poslovnim brojem OV-4431/2022 i javnog bilježnika I. L. iz Z. dana 3. studenog 2022 pod brojem OV-10326/2022 (dalje u tekstu: Ugovor o cesiji) dopusti njegovo stupanje u postupak osiguranja umjesto dotadašnjeg predlagatelja osiguranja, odnosno predlaže sudu da rješenjem dopusti subjektivnu preinaku.

Nadalje, prema odredbi članka 73. stavka 1. OZ-a određeno je da se postupak ovrhe smatra dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnoga prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe, s time da će sud rješenjem utvrditi dovršenje ovrhe provedbom posljednje ovršne radnje (stavak 2.), a koja se sukladno odredbi članka 290. OZ-a primjenjuje i u postupcima osiguranja.

Dakle, suprotno stajalištu izraženom u pobijanoj odluci, po shvaćanju ovog drugostupanjskog suda postupak osiguranja u ovom predmetu nije dovršen, jer u istom nije utvrđeno da je osiguranje dovršeno, niti je izbrisana uknjižba založnog prava u zemljišnim knjigama, zbog čega osnovano žalitelj smatra da postoji njegov pravni interes za preuzimanje postupka umjesto predlagatelja osiguranja.

Naveden pravno shvaćanje ovog suda u skladu je sa Zaključkom broj 4. usvojenom na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog *on line* 31. ožujka 2021. godine (Su IV – 162/2021). Iz navedenog zaključka proizlazi da se u postupku osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini, a nakon što je rješenje o osiguranju postalo pravomoćno i uknjiženo je založno pravo u zemljišnoj knjizi, može odlučivati o obustavi postupka osiguranja i brisanju založnog prava.

Jednako tako, a imajući u vidu kako se postupak ovrhe, između ostalog, smatra dovršenim i provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava (članak 73. OZ-a, u vezi članka 290. OZ-a) te činjenicu kako je smisao ovrhe ispunjenje tražbine vjerovnika, to je jasno kako žalitelj ima opravdan interes i pravo zatražiti od suda promjenu osobe vjerovnika u ovom postupku.

Budući kako je u konkretnom slučaju utvrđeno da je žalitelj s predlagateljem osiguranja sklopio Ugovor o cesiji, da je ugovorom tražbina predlagatelja osiguranja osigurana predmetnim založnim pravom prešla na žalitelja, da je postupak osiguranja još u tijeku i tek slijedi ostvarenje prisilnog založnog prava to su, stoga, ostvarene pretpostavke iz članka 32. stavka 3. u vezi članka 290. OZ-a za subjektivnu preinaku na strani predlagatelja osiguranja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-663/2023-3 od 26. rujna 2023.

53

831.111

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAJBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > IZUZIMANJE OD OVRHE

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Članak 22.

Članak 41.

Članak 77.

Članak 81.

Članak 82. stavak 1.

Kada se radi o zasnovanom dobrovoljnom založnom pravu da se u slučaju nevraćanja kredita ovrhovoditelj namiri prodajom nekretnine u ovršnom postupku, tada bi u takvoj situaciji pravo ovršenice pozivati se na pravo na dom bilo ograničeno upravo izloženim okolnostima predmetnog postupka.

„Pravilno je, stoga, postupio sud prvog stupnja kada je pobijanim rješenjem o ovrši odredio predloženu ovrhu na nekretnini ovršenice, na temelju i sukladno predmetnoj ovršnoj ispravi - Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, broj ovjere OV-21239/07 solemniziranog od strane V. Č., javnog bilježnika u Z., 16. studenog 2007., ovršnog 18. studenog 2015. te Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, broj ovjere OV-1243/09 solemniziranog od strane V. Č., javnog bilježnika u Z., 2. veljače 2009., naknadno izmijenjenog/dopunjenog sklapanjem I Aneksa Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, broj ovjere OV-1304/09, solemniziranog od strane V. Č., javnog bilježnika u Z., 2. veljače 2009., ovršnih 1. ožujka 2014., a koje ispunjavaju sve pretpostavke valjanosti propisane citiranom odredbom članka 39. OZ-a te predstavljaju ovršnu ispravu podobnu za ovrhu u smislu odredbe članka 29. stavka 1. OZ-a.

Ovršenica u žalbi navodi kako predmetna nekretnina predstavlja jedinu nekretnina u njenom vlasništvu, pozivajući se na pravo na dom zaštićenom Ustavom Republike Hrvatske i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te da u pobijanom rješenju nije sadržana ocjena okolnosti odlučnih za ocjenu je li narušena pravična ravnoteža interesa ovrhovoditelja i ovršenika iz članka 80.b stavka 2. i 3. OZ-a.

Ovršenici je za odgovoriti da je na zajedničkom sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda RH održanom dana 11. ožujka 2022. prihvaćeno pravno shvaćanje po kojem žalbene navode ovršenika o narušenoj pravičnoj ravnoteži pozivom na odredbu članka 80.b Ovršnog zakona ne treba ocjenjivati primjenom članka 80.b stavka 3. Ovršnog zakona u slučaju kada je na nekretnini upisano založno pravo.

Kako je u konkretnom slučaju ovrha određena na temelju ovršnih javnobilježničkih isprava koja je i određena na predmetu (nekretnini) koja nije izuzeta od ovrhe niti je ovrha na tom predmetu ograničena jer je ovrhovoditelj na toj nekretnini stekao založno pravo radi osiguranja tražbine čije se prisilno ostvarenje na tom predmetu traži sukladno odredbi članka 77. OZ-a.

Naime, u navedenim okolnostima konkretnog slučaja, kada se radi o zasnovanom dobrovoljnom založnom pravu da se u slučaju nevraćanja kredita ovrhovoditelj namiri prodajom nekretnine u ovršnom postupku, tada bi u takvoj situaciji pravo ovršenice pozivati se na pravo na dom bilo ograničeno upravo izloženim okolnostima predmetnog postupka.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-357/2022-2 od 14. rujna 2023.

54

831.113

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAJBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OVRŠNE RADNJE > PRODAJA NEKRETNINE

Ovršni zakon

(NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 94. stavak 1.

Članak 1000.

Kada iznos tražbine ovrhovoditelja prelazi iznos jamčevine, a obzirom na njegov prednosni red i utvrđenu vrijednost nekretnine, taj iznos bi mogao biti namiren iz kupovnine pa je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je žalitelju uskratio sudjelovanje na dražbi.

„Nadalje, iz zapisnika drugog ročišta za javnu dražbu od 19. prosinca 2022. razvidno je kako je kupac D. K. ponudio iznos od 155.000,00 kn za nekretninu u k.o. L. čija je procijenjena vrijednost 453.723,03 kn, a kako je ponuđeni iznosi veći od jedne trećine utvrđene vrijednosti svake nekretnine, a prvostupanjski sud je zaključio kako drugih valjanih ponuda nije bilo, predmetna nekretnina je dosuđena tom kupcu.

Isto tako, činjenica jest kako je sud na istom ročištu odbio prijedlog I. Ž., ovrhovoditelja u predmetu broj Ovr-747/17 koji je stupio u ovu ovrhu, da ga se oslobodi od plaćanja jamčevine i dijela kupovnine koji ne pripada vjerovnicima koji su upisani prije njega, međutim, bilo je zakonskih uvjeta dopustiti navedenom ovrhovoditelju sudjelovanje na dražbi.

Naime, prema odredbi članka 94. stavka 1. OZ-a u javnoj dražbi, kao kupci, mogu sudjelovati samo osobe koje su prethodno dale jamčevinu, dok je stavkom 3. istog članka određeno kako pored osoba koje po ovom Zakonu nisu dužne dati jamčevinu u ovršnom postupku, jamčevinu nisu dužni dati ovrhovoditelj na čiji je prijedlog određena ovrha i nositelji prava upisanih u zemljišnoj knjizi koja prestaju prodajom nekretnine, ako njihove tražbine dostižu iznos jamčevine i ako bi se, s obzirom na njihov prednosni red i utvrđenu vrijednost nekretnine, taj iznos mogao namiriti iz kupovnine.

Uzimajući u obzir kako je za predmetnu nekretninu jamčevina za sudjelovanje na dražbi nesporno iznosila 45.372,03 kn, dok je tražbina ovog ovrhovoditelja 288.742,25 kn, to navedeni iznos tražbine prelazi iznos jamčevine, a obzirom na njegov prednosni red i utvrđenu vrijednost nekretnine, taj iznos bi mogao biti namiren iz kupovnine pa proizlazi kako je u konkretnoj situaciji prvostupanjski sud pogrešno primijenio izloženo materijalno pravo kada je žalitelju uskratio sudjelovanja na dražbi.

Da li su ispunjeni uvjeti za oslobađanje od kupovnine ili dijela nje, propisani odredbom članka 100.a OZ-a, navedeno će se razmatrat ako i kada žalitelj kao ovrhovoditelj eventualno bude kupac predmetne nekretnine.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-87/2023-3 od 13. rujna 2023.

55

831.113.3

OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OVRŠNE RADNJE > PRODAJA NEKRETNINE > POLAGANJE KUPOVNINE > DOSUDA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 21. stavak 1.

Članak 51.

Članak 84.

Članak 95.a-103.

Članak 103. stavak 1.-4.

Članak 105.

U konkretnom se slučaju radi o rješenju o dosudi, a žalba na to rješenje nije izjavljena. Zbog toga prvostupanjski sud nije imao nikakvo zakonsko uporište, a osobito ne na temelju odredbi članka 51. OZ-a, za stavljanje izvan snage rješenja kojim je nekretnina dosuđena kupcu.

„Iz stanja spisa proizlazi da je predmetna ovrha na nekretnini određena pravomoćnim rješenjem o ovrši poslovnog broja Ovr-396/2019-2 od 16. ožujka 2020. Nakon što je sud utvrdio vrijednost nekretnine, Financijska agencija (dalje u tekstu: FINA) je pristupila prodaji iste sukladno odredbama članka 95.a-103. OZ-a. Rješenjem o dosudi od 20. prosinca 2022. nekretnina je dosuđena kupcu R. Š., te je rješenje o dosudi objavljeno na e-Oglasnoj ploči prvostupanjskog suda (str. 217-218 spisa).

Međutim, u povodu dopisa FINA-e zaprimljenog na sudu 23. prosinca 2022., kojim je FINA obavijestila sud da je bilo tehničkih poteškoća u nadmetanju zbog kojih svim sudionicima u dražbi nije bilo omogućeno nadmetanje (list 219 spisa), sud donosi pobijano rješenje. Pozivajući se na odredbe članka 51. OZ-a, sud stavlja rješenje o dosudi izvan snage.

Osnovani su žalbeni navodi kako je ovakvim postupanjem sud prekoračio svoje ovlasti. Najprije je naglasiti da odredbe članka 51. OZ-a reguliraju postupanje suda po žalbi protiv rješenja o ovrši. U konkretnom se slučaju radi o rješenju o dosudi, a žalba na to rješenje nije niti izjavljena. Zbog toga prvostupanjski sud nije imao nikakvo zakonsko uporište, a osobito ne na temelju odredbi članka 51. OZ-a, za stavljanje van snage rješenja kojim je nekretnina dosuđena kupcu.

Prema odredbama članka 103. stavka 1.-4. OZ-a elektronička javna dražba završava u trenutku koji je unaprijed određen u pozivu na sudjelovanje. Nakon završetka elektroničke javne dražbe FINA je dužna bez odgode obavijestiti sud o provedenoj elektroničkoj javnoj dražbi, prikupljenim ponudama i drugim potrebnim podacima. Nakon primitka te obavijesti sudac utvrđuje koji je kupac ponudio najveću cijenu i da su ispunjene pretpostavke da mu se dosudi nekretnina. O dosudi nekretnine sud donosi pisano rješenje (rješenje o dosudi) koje se objavljuje na oglasnoj ploči suda i na mrežnim stranicama FINA-e.

Uz stranke, pravo na izjavljivanje žalbe na rješenje o dosudi imaju i osobe koje su sudjelovale na dražbi kao ponuditelji, sukladno odredbama članka 105. OZ-a.

Prema tome, ako je u konkretnom slučaju zaista bilo tehničkih poteškoća u provedbi elektroničke dražbe, radi se o razlozima koje u žalbi protiv rješenja o dosudi, unutar žalbenog roka, može isticati osoba koja je sudjelovala na dražbi i čija su prava zbog tih poteškoća povrijeđena.

Slijedom navedenog, budući da je osnovana žalba kupca, na temelju odredbe članka 380. točke 3. ZPP-a u svezi s odredbom članka 21. stavka 1. OZ-a, trebalo je uvažiti njegovu žalbu, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti na ponovan postupak u kojem će sud rješenje o dosudi nekretnine objaviti sukladno odredbi članka 103. stavka 4. OZ-a.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-92/2023-3 od 12. rujna 2023.

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA POKRETNINAMA > PLJENIDBA I PROCJENA POKRETNINA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20i 114/22)

Članak 5. stavak 3. i 4.

Članak 137. stavak 1. i 3.

Ovrhovoditelj je ispričao izostanak s pljenidbi zakazanih za dan 16. veljače 2023. i 27. ožujka 2023., te je sudu dostavio obračun ukupnog dugovanja za navedene dane, no nesporno je da nije pristupio na ponovno zakazanu pljenidbu, pa je pravilno prvostupanjski sud postupio kada je obustavio ovršni postupak u ovoj pravnoj stvari pozivom na odredbu članka 137. stavka 3. OZ-a.

„Iz stanja spisa proizlazi da ovrhovoditelj, iako uredno pozvan, nije pristupio na pljenidbu zakazanu za dan 16. veljače 2023., te potom na pljenidbu zakazanu za dan 27. ožujka 2023. Prvostupanjski je sud donio pobijano rješenje pozivajući se na odredbu članka 137. stavka 3. OZ-a.

Odredbom članka 137. stavka 1. OZ-a sudski ovršitelj, prije nego što pristupi pljenidbi, predat će ovršeniku rješenje o ovrsi i pozvati ga da plati iznos za koji je određena ovrha s kamatama i troškovima. O vremenu i mjestu pljenidbe te o tome što treba osigurati za otpremu i smještaj pokretnina (članak 141.) obavijestit će se ovrhovoditelj (stavak 2). Ako ovrhovoditelj izostane s pljenidbe a uredno je pozvan, sud će odgoditi pljenidbu, ali ne duže od 60 dana. Ako uredno pozvan ovrhovoditelj ne pristupi na ponovno zakazanu pljenidbu sud će obustaviti ovrhu (stavak 3). Ovrhovoditelj je dužan donijeti na pljenidbu obračun ukupnog duga na taj dan (stavak 4).

Ovrhovoditelj je ispričao izostanak s pljenidbi zakazanih za dan 16. veljače 2023 i 27. ožujka 2023., te je sudu dostavio obračun ukupnog dugovanja za navedene dane, no nesporno je da nije pristupio na ponovno zakazanu pljenidbu. Ovršni postupak je strogo formalan postupak, te u konkretnom slučaju podrazumijeva aktivnost ovrhovoditelja u postupku, a sve u svrhu provedbe ovrhe kako je to propisano odredbama OZ-a.

Na navedene činjenične okolnosti, pravilno je prvostupanjski sud postupio kada je obustavio ovršni postupak u ovoj pravnoj stvari pozivom na odredbu članka 137. stavka 3. OZ-a

Žalbeni razlozi kojima ovrhovoditelj ističe da je sud trebao postupiti u smislu odredbi članka 5. stavka 3. i 4. OZ-a, te obavijestiti ovrhovoditelja o nemogućnosti provedbe ovrhe nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja. Naime, ovrhovoditelj je svojom postupanjem formirao činjenični supstrat u kojem je došlo do primjene odredbe članka 137. stavka 3. OZ-a, a ne nemogućnosti provedbe ovrhe izvan voljnog elementa u postupanju ovrhovoditelja.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-468/2023-2 od 20. rujna 2023.

GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA POKRETNINAMA > PLJENIDBA I PROCJENA POKRETNINA > POSTUPAK PLJENIDBE

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 137. stavak 1.

Članak 144. stavak 1. i 3.

Činjenica da još uvijek nije iskazana pravomoćnost rješenja o ovrsi na pokretninama, jer se rješenje o ovrsi uručuje ovršeniku neposredno prije nego što se pristupa pljenidbi, nije relevantna za postupanje ovrhovoditelja u skladu s odredbom članka 144. stavka 3. OZ-a odnosno isti je trebao osigurati sve potrebno za provedbu ovrhe.

„Prvostupanjski je sud donio pobijano rješenje pozivajući se na odredbu članka 144. stavka 3. OZ-a.

Odredbom članka 144. stavka 1. OZ-a propisano je da ako se pljenidba ne može obaviti zato što ovršenik, njegov zakonski zastupnik, opunomoćenik, odrasli član ovršenikova kućanstva ili zastupnik pravne osobe nije nazočan ili neće otvoriti prostoriju ili je prostorija zaključana, ovrhovoditelj je dužan odmah na uredovanju očitovati se predlaže li ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje dvaju punoljetnih svjedoka ili javnog bilježnika te drugih osoba potrebnih za prisilno otvaranje ulaza u prostoriju u kojoj treba obaviti pljenidbu. Stavkom 2. propisano je da ako ovrhovoditelj ne predloži ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje osoba iz stavka 1. ovoga članka a pljenidba se ne može obaviti iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka, ovrha će se obustaviti. Isto tako, stavkom 3. propisano je da ako ovrhovoditelj predloži ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje osoba iz stavka 1. ovoga članka, a ne osigura sve potrebno za provedbu ovrhe, ovrha će se obustaviti. Ako se pri pljenidbi ne nađu pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe, sud će ovrhu obustaviti (stavak 4).

U konkretnoj slučaju prvostupanjski sud je pravilno postupio kada je obustavio ovrhu pozivom na odredbu članka 144. stavka 3. OZ-a obzirom da iz zapisnika o popisu pokretnih stvari od 29. svibnja 2023. ne proizlazi da je ovrhovoditelj osigurao sve potrebno za provedbu ovrhe, a što je i predložio na prethodnom uredovanju održanom 17. ožujka 2023.

Za istaknuti da je sukladno članku 137. stavku 1. OZ-a propisano da će sudski ovršitelj, prije nego što pristupi pljenidbi predati ovršeniku rješenje o ovrsi i pozvati ga da plati iznos za koji je određena ovrha s kamatama i troškovima, pa je potpuno pogrešan zaključak ovrhovoditelja, koji nema utjecaja na odluku o zakonitosti pobijanog rješenja, da se ovrha nije mogla provesti jer rješenje o ovrsi nije uručeno ovršeniku. Činjenica da još uvijek nije iskazana pravomoćnost rješenja o ovrsi na pokretninama, jer se rješenje o ovrsi uručuje ovršeniku neposredno prije nego što se pristupa pljenidbi, nije relevantna za postupanje ovrhovoditelja u skladu s odredbom članka 144. stavka 3. OZ-a odnosno isti je trebao osigurati sve potrebno za provedbu ovrhe.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-671/2023-2 od 26. rujna 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > POSTUPANJE U POVODU PRIJEDLOGA

Zakon o parničnom postupku

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - službeni pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 380. točka 3.

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 21.

Članak 281. stavak 4. i 9.

Zakon o obrtu

(NN 143/13, 127/19 i 41/20)

Članak 2. stavak 1.

Ovršenik je kao fizička osoba odgovoran i za obveze iz obrta, pa činjenica što je nakon nastanka obveze iz vjerodostojne isprave obrt prestao postojati ne utječe na legitimiranost na pasivnoj strani, te se ne radi o okolnostima propisanim odredbom članka 281. stavka 9. OZ-a.

„Odredbom članka 281. stavka 9. OZ-a je propisano da će javni bilježnik rješenjem obustaviti ovrhu ako tijekom postupka utvrdi da je ovršenik umro prije pokretanja postupka ili da je ovršenik koji je pravna osoba prestao postojati.

Iz stanja spisa proizlazi da je ovrhovoditelj pokrenuo ovršni postupak 20. listopada 2022. protiv ovršenika Z., obrt za ugostiteljstvo. Javni bilježnik je, uvidom u Obrtni registar elektronskim putem, utvrdio da je Z., obrt za ugostiteljstvo prestao sa radom dana 08. siječnja 2018.

Odredbom članka 2. stavka 1. Zakona o obrtu ("Narodne novine", broj 143/13, 127/19 i 41/20, dalje u tekstu: Zakona o obrtu) propisano je da je obrt u smislu odredbi tog zakona samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu sa člankom 8. tog Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Odredbom članka 4. Zakona o obrtu je propisano da je obrtnik u smislu tog zakona fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz članka 2. stavka 1. tog Zakona, u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba.

Iz navedene odredbe izriječno proizlazi da obrt nema pravnu osobnost nego prava i obveze obavljanjem djelatnosti obrta stječe vlasnik obrta te on odgovara za obveze obrta cjelokupnom svojom imovinom sve u smislu odredbe članka 36. Zakona o obrtu.

Žalbeni navodi ovrhovoditelja su osnovani, jer je ovršenik kao fizička osobno odgovoran i za obveze iz obrta, pa činjenica što je nakon nastanka obveze iz vjerodostojne isprave obrt prestao postojati ne utječe na legitimiranost na pasivnoj strani, te se ne radi o okolnostima propisanim odredbom članka 281. stavka 9. OZ-a.

Odredbom članka 282. stavka 4. OZ-a propisano je da spis Spis proslijeđen sudu radi provedbe postupka po prigovoru, žalbi ili zahtjevu za odgodu ovrhe, po okončanju postupka, ostaje kod suda.

Dakle, s obzirom da se nisu ispunile pretpostavke za obustavu postupka, valjalo je temeljem članka 380. točke 3. ZPP-a, a u vezi s člankom 21. stavkom 1. OZ-a ukinuti pobijano rješenje, odnosno odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske odluke.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-646/2023-2 od 27. rujna 2023.

59

831.331

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > POSTUPANJE U POVODU PRIJEDLOGA > POSTUPANJE JAVNOG BILJEŽNIKA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)

Članak 9.

Članak 278 stavak 1.

Članak 281.

Članak 289. stavak 1. i 2.

Javni bilježnik je ovlašten obavljati procesne radnje u ovršnom postupku pa tako i pozvati ovrhovoditelja na plaćanje uz upozorenje koje je konkretno i dano o posljedicama neplaćanja predujma.

„Suprotno žalbenim navodima, odluka prvostupanjskog suda pravilna je i zakonita te ju prihvaća i ovaj sud.

Naime iz obavijesti javnog bilježnika (list 12 spisa) vidljivo je da je javni bilježnik kao povjerenik suda, pozvao ovrhovoditelja na plaćanje predujma u iznosu od 31,25 kn, u roku osam dana, uz upozorenje da ukoliko predujam ne plati, daljnja radnja se neće poduzeti, sve u skladu sa odredbom članka 14. stavka 11. u svezi s odredbom članka 9. i 289. stavka 1. i 2. OZ-a., koji primitak obavijesti potvrđuje i sam ovrhovoditelj.

Odredbom članka 278. stavka 1. OZ-a propisano je kako javni bilježnici odlučuju o prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u skladu s odredbama ovoga Zakona, dok je stavkom 2. istog članka propisano da javni bilježnik provodi postupovne radnje u ovršnom postupku, u kojem slučaju on to radi kao povjerenik suda.

Stav ovog suda je da je javni bilježnik bio ovlašten obavljati procesne radnje u ovršnom postupku pa tako i pozvati ovrhovoditelja na plaćanje uz upozorenje koje je konkretno i dano o posljedicama neplaćanja predujma. Nadalje, kako je odredbom članka 281. OZ-a propisano postupanje po prijedlogu za ovrhu, nadležnost, urednost te eventualna dopustivost prijedloga, kao i način donošenja rješenja o ovrsi, žalitelj nije u pravu kada osporava nadležnost javnog bilježnika u pogledu naprijed navedenog danog upozorenja za plaćanje predujma. Budući da ovrhovoditelj nije podmirio navedeni trošak, ispravno je javni bilježnik dostavio predmet na daljnje postupanje prvostupanjskom sudu, koji je donio i na zakonu valjanu odluku.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-80/2023-2 od 22. rujna 2023.

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI > IZVANSUDSKA OVRHA

Ovršni zakon

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, i 131/20 i 114/22)

Članak 72. stavak 3.

Članak 209.

Članak 210.

Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

(NN 68/18, 2/20, 46/20, 47/20, 83/20 i 131/20)

Zakon o izmjena i dopunama Ovršnog zakona

(NN 131/20)

Članak 7.

Članak 20. stavak 3.

Obzirom da se postupak izravne naplate ne provodi pred sudom već taj postupak provodi Agencija sukladno odredbama ZPONS-a (lex specialis) sud u ovakvim okolnostima nema ovlaštenje propisano odredbom članka 72. stavka 3. OZ-a obustaviti izravnu naplatu.

„Iz sadržaja prijedloga ovršenika, kao i priložene dokumentacije, proizlazi da se kod Financijske agencije provodi postupak izravne naplate na temelju presude prvostupanjskog suda poslovni broj P-4424/2016 od dana 30. prosinca 2016. Ovršenik, u bitnome, navodi i da je ovrhovoditelj dana 21. veljače 2019., te potom 25. travnja 2023. podnio zahtjev za izravnu naplatu po navedenoj presudi, a da do tada, u razdoblju od 28. studenog 2020. pa do 25. travnja 2023., nije poduzeo niti jednu radnju za naplatu potraživanja, a što je morao u roku od godinu dana, te predlaže da sud sukladno članku 72. stavku 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22, dalje u tekstu: OZ) obustavi ovrhu po službenoj dužnosti.

Ovršenik svoj prijedlog u ovoj pravnoj stvari temelji na odredbi članka 7. Zakona o izmjena i dopunama Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 131/20, dalje u tekstu: ZID OZ). Prema toj odredbi ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti, ako ovrhovoditelj u roku od jedne godine nije poduzeo niti jednu radnju u postupku. Nadalje, odredom članka 20. stavka 3. ZID OZ-a propisano je da se odredbe članka 7. toga zakona primjenjuju se na sve postupke koji su u tijeku te da se rok iz članka 7. ZID OZ-a računa od dana stupanja na snagu tog zakona, odnosno od prvog dana od dana objave u "Narodnim novinama" (27. studenoga 2020.).

Prvostupanjski sud odbacuje prijedlog za obustavu ovrhe, navodeći da u postupku izravne naplate OZ ne predviđa mogućnost podnošenja zahtjeva za obustavu ovrhe, te se pri tom poziva na odredbu članka 210. OZ-a.

Iz navedenog proizlazi da je sud, koji ne provodi postupak izravne naplate, ovlašten donositi u tom postupku samo one odluke koje su izričito propisane odredbom članka 210. OZ-a, te odredbama OZ-a te odredbama Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

("Narodne novine", broj 68/18, 2/20, 46/20,47/20, 83/20 i 133/20 – u daljnjem tekstu: ZPONS-a) općenito.

Obzirom da se postupak izravne naplate ne provodi pred sudom već taj postupak provodi Agencija sukladno odredbama ZPONS-a (lex specialis) sud u ovakvim okolnostima nema ovlaštenje propisano odredbom članka 72. stavka 3. OZ-a obustaviti izravnu naplatu.“

Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-669/2023-2 od 26. rujna 2023.